

Onsdagen den 3 december

Kl. 09.00–15.16
16.00–16.09

§ 1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna

*Utgiftsramar och
beräkning av stats-
inkomsterna*

Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU1

Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna (prop. 2014/15:1 delvis)
föredrogs.

Anf. 1 ANNA KINBERG BATRA (M):

Herr talman, ärade ledamöter, finansministern, åhörare! I dag ska vi debattera alternativen till den ekonomiska politiken, och jag tänker hålla mig till just dess innehåll och dess betydande olikheter vad gäller effekter för jobb, tillväxt och konkurrenskraft. Därför vill jag börja med att yrka bifall till Alliansens reservationer, nr 1 och 3, i betänkandet.

Om bara en vecka delas Nobelpriset ut under högtidliga former några hundra meter härifrån. Framstående forskare kommer att prisas och lyftas upp, vilket de förtjänar. Det som ligger bakom vårt årliga pris för särskilda insatser för forskning, bildning och tillväxt är förstås ganska mycket, men några av de värden som Nobelpriset representerar symboliserar också Sverige.

Det handlar om att våga och kunna utvecklas i takt med tiden, att bygga vidare på den kunskap som finns och resurserna vi har, att pröva nya idéer så att kunskap och nytta kan göra att vi står starkare när vårt land förändras och att vi också står starkare i världen. Det är lätt att göra en historia om Sverige till en berättelse om teknisk utveckling, politiska reformer som river hinder mot omvärlden och enskilda människor som gjort avtryck. Men vårt arv är större än så.

Sverige är framför allt vår fasta övertygelse att det inte bara handlar om att ekonomin växer utan att även människor ska kunna växa. Det är utifrån den inställningen vi har kunnat göra att alla människor som utgör Sverige kan växa när hela landet och ekonomin växer. Då får vi fler jobb. Då får vi möjlighet att garantera alla en god utbildning oavsett förutsättningar och kan hjälpa alla som behöver exempelvis vård. Vi behöver en ekonomi som växer, för det är den viktigaste motkraften till bland annat egoismen och rasismen. Det är när ekonomin växer som man kan få det bättre utan att någon annan får det sämre.

Herr talman! Ett Sverige som växer byggs i gemenskap i stället för utanförskap. Det byggs genom att var och en kan bidra utifrån sin potential och med tolerans mot dem som är olika. Därför har kampen mot utanförskapet varit, och är, en av Alliansens mest prioriterade uppdrag.

Och det fortsätter att vara det. Det är i det vår politik tar sin utgångspunkt även den här mandatperioden.

Vi lämnade över en svensk ekonomi som var på väg i rätt riktning. När andra länder tappade greppet under de senaste åren höll vi hårt i de svenska statsfinanserna och lyckades få ekonomin att växa när andras ekonomier krympte. I dag är vi det enda EU-land som har en lägre statsskuld än 2006, och vi ser en bred jobbtillväxt. Över 300 000 fler går till jobbet varje dag jämfört med 2006, och utanförskapet har minskat. Vår tillväxt är starkare än i de flesta jämförbara länder. Hushållens efterfrågan har avgörande påverkan på detta.

Arbetslösheten väntas fortsätta att sjunka när krisen nu lättar, vi går in i en återhämtningsfas, och många av Alliansens viktiga reformer får trots allt ligga kvar. Vi behöver stärka, inte bromsa, den utvecklingen. Därför har vår motion rubriken *Ett starkare Sverige*.

Vi behöver exempelvis infrastruktur och bostäder, och därför föreslår vi den största samlade investeringen i järnväg sedan de första stambanorna började byggas. Tillsammans med landets kommuner behöver vi ta ansvar för att fler bostäder byggs, till exempel i samband med investeringarna i infrastrukturen. I dag tar det alltför lång tid att bygga. Därför föreslår vi ett omfattande paket av regelförenklingar som kan göra byggprocesserna snabbare och billigare. Genom en bättre bostadsmarknad stärker vi också den finansiella stabiliteten och vår ekonomis motståndskraft vid kommande kriser.

Kvalitet och likvärdighet behöver prägla våra skolor. Kunskapsuppdraget börjar redan vid de nervösa första stegen in på skolgården, och vi behöver stärka skolan redan från början. Det som kan vara lite tråkigt när man är liten kan visa sig vara väldigt viktigt när man blir stor. Därför går vi fram med till exempel tidigare betyg, mer matte i skolan, tioårig grundskola, läxhjälp, sommarskola och fler karriärtjänster för skickliga lärare. Lite hårdare skolarbete nu ger bättre chanser när man blir vuxen.

Vi underlättar i vår motion för företagandet, för att fler jobb ska kunna skapas, genom ett paket av regelförenklingar och förbättringar för entreprenörer. Vi vill förbättra regelverket för personaloptioner och generationsskiften samt halvera tiden det tar att starta ett företag.

Politikens roll är inte bara att skapa förutsättningar för jobb och företag att växa. Den måste också kunna använda våra resurser till att hjälpa när man behöver samhällets hjälp. Därför har vi bara börjat arbetet med att öka tillgängligheten och höja kvaliteten i välfärden. Vi satsar i vårt förslag resurser bland annat på en äldreboendegaranti och på att utveckla kömiljarden till en tillgänglighetsmiljard.

Vi slår vakt om den svenska traditionen att lägga undan i ladorna under goda tider för att ha kraften att stötta jobb och välfärd i svårare tider. Vi slår vakt om det ramverk som byggt Sverige starkt och säkrat starka svenska statsfinanser under olika regeringar i snart 20 år. Därför lovar vi att föra en politik där Sverige håller ramverket även vad gäller överskottsmålet och kan nå 1 procents överskott över en konjunkturcykel, vilket ska kunna ske till 2018.

Detta står i motsats till regeringen, som i praktiken överger överskottsmålet när den verkar mer intresserad av att vinna vänsterstöd än att säkra förtroendet för de offentliga finanserna. Finansministern

anser sig ha ett mer än dubbelt så stort reformutrymme, men det tar hon från styrkan i svensk ekonomi och genom att göra det svårare och dyrare att arbeta.

Herr talman! Ett starkare Sverige byggs som sagt i gemenskap. Vi lever i en orolig tid där människor tvingas fly för sina liv från krig och förtryck. Inte sedan andra världskriget har så många människor i världen varit på flykt som nu. De flyr från militanta islamister i Irak, från ett Syrien i rasande inbördeskrig och från andra oroshärder runt om i världen. Många människor väljer att söka sig till vårt land, och då blir det ännu viktigare med insatser för att förbättra integrationen. Över 200 000 fler utrikes födda går till jobbet nu jämfört med 2006. Det har aldrig varit så många utrikes födda som jobbar i Sverige som det är i dag. Det är viktigt, och det arbetet behöver fortsätta. Grunden för bättre integration är att fler jobb växer fram. Därför skulle vi aldrig överge arbetslinjen. Den är det viktigaste verktyget även för en bättre integration.

Herr talman! Det talas i dagarna mycket om samarbete och samverkan, men samarbete måste ha sin grund i gemensamma idéer och ambitioner. Att samarbeta om en budgetproposition är att samarbeta om politikens samtliga områden. Skatterna, välfärden, skolan, utrikespolitiken, energin, infrastrukturen och en rad ytterligare områden påverkas av budgeten. Inom Alliansen har vi förhandlat och samarbetat eftersom vi har en gemensam viljeinriktning för ett starkare Sverige. Vi har lagt åtta gemensamma budgetpropositioner. Den budgetproposition som i dag ligger på riksdagens bord står i motsats till den politik som skulle göra Sverige starkare.

För det första försvagar regeringens budgetproposition Sveriges starka ekonomiska position. Den riskerar att urholka den. Det finanspolitiska ramverket har varit centralt för att stötta Sverige under krisåren. De ekonomiska skyddsvallarna riskerar att försvagas när regeringen nu skjuter den ordningen framför sig och i praktiken överger överskottsmålet. På kort sikt försämrar det den trygghet och stabilitet som krävs för investeringar, men det stora sveket är mot dem som behöver samhällets stöd allra mest. Det är de som får betala det högsta priset vid nästa kris om det innebär att Sverige tvingas till nedskärningar i stället för som nu har möjlighet att förstärka välfärden.

För att sätta detta i perspektiv kan vi jämföra Sverige med Storbritannien. Om Sverige hade haft samma skuldökning som Storbritannien sedan 2006 skulle till exempel räntekostnaderna ha ökat motsvarande kostnaden för hela gymnasieskolan.

För det andra riskerar den svenska jobbtillväxten, som nu är stark, att bromsas. Utbyggda bidragssystem finansieras av skattehöjningar som är 40 gånger högre än vad regeringen satsar på företagen. I stället för att värna drivkrafterna för att arbeta gör man det dyrare att anställa unga och mindre lönsamt att arbeta för äldre och för många akademikergrupper mitt i livet. Det blir 40 000 kronor dyrare per år att ge en ung medarbetare chansen att få det allra första jobbet.

Tillfälliga platser ersätter arbete när fokus skiftar från full sysselsättning till åtgärder som riskerar att pressa ut människor från arbetskraften. Alliansens arbetslinje ersätts av en politik där ideologiskt drivna skattehöjningar och bidrag verkar vara lösningen på de flesta samhällsutmaningar.

För det tredje skjuter den här regeringen viktiga reformer på framtiden. Det finns en osäkerhet som närmast förvärrats snarare än bemötts av regeringens olika besked sedan budgetpropositionen presenterades. Basindustrin är fortfarande osäker på hur energiförsörjningen ska se ut i framtiden. Trollhättan, Ängelholm och Sundsvall är bara några av de orter där man oroas över vad en stängning av Bromma flygplats skulle innebära. Uppskjutandet av genomförandet av Förbifart Stockholm kostar enligt Trafikverket 4 miljoner kronor om dagen. Så där skulle man kunna hålla på, men Sveriges utmaningar blir inte mindre av att regeringen skjuter dem framför sig för att man har svårt att komma överens internt.

Samverkan måste vara mer än ett ord. Det måste också ha innehåll. Regeringens agerande under hösten väcker ett antal frågor vad gäller de löften Stefan Löfven gett och de överenskommelser han ingår.

Inför valet talade Stefan Löfven brett om att han sträckt ut sin hand för samarbete. Men hittills har handen snarare tagits ifrån de samarbeten som redan ingåtts vad gäller till exempel skolan och valfriheten.

Inför valet lovade Socialdemokraterna att infrastrukturprojektet Förbifart Stockholm skulle genomföras. Nu förhålls projektet i stället, och byggarbetsplatserna packar ihop. Vad det kostar på lång sikt vet vi inte.

Inför valet lovade Socialdemokraterna svenska folket att inga vanliga löntagare skulle få högre skatt. Trots det innehåller den första budgetpropositionen skattehöjningar för över en miljon svenska löntagare. Regeringen skriver själv i finansplanen att skattehöjningarna på arbete riskerar att dämpa sysselsättning och bnp. En sådan politik och en sådan osäkerhet bygger inte Sverige starkare.

Herr talman! Sveriges styrka är sprungen ur lika möjligheter för alla och hårt arbete. Med en ekonomi som kan växa kan hela Sverige växa.

I dag debatterar kammaren tre budgetalternativ. Jag har yrkat bifall till det enda budgetalternativ som skulle bygga Sverige starkare, som förstärker den svenska ekonomin i stället för att riskera att försvaga den, som stöttar den svenska jobbtillväxten i stället för att riskera att bromsa den och som investerar i stället för att skjuta upp viktiga reformer för stärkt konkurrenskraft.

(Applåder)

Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Efter åtta år med borgerlig regering är resultatet tydligt. Vi har 400 000 människor som är arbetslösa. Skolresultaten faller snabbare än i något jämförbart land. 14 av 16 miljömål fastställda av den här kammaren är på väg att missas. Pensionärer betalar högre skatt än löntagare. Vi ser stora kvalitetsbrister i äldreomsorgen, sjukvården och barnomsorgen. Samtidigt har vi stora underskott i de offentliga finanserna.

Efter åtta år var svenska folkets val också tydligt. Alliansen röstades bort. Svenska folket ville se en annan inriktning för Sverige, en ny politik.

Därför har den här samarbetsregeringen lagt fram förslag för att modernisera Sverige och ta oss an de framtidsutmaningar som vi ser. Vi

gör det på så sätt att vi investerar i Sverige och ser till att alla får vara med på vägen mot ett modernare och framgångsrikare Sverige.

Det handlar inte minst om våra ungdomar. Vi ser nu en ungdomsgeneration som har det mycket svårt att ta sig ut på arbetsmarknaden. En lägre andel av ungdomarna får möjlighet till högre utbildning. Alltför många ungdomar fastnar i långtidsarbetslöshet.

Många ungdomar har satt sitt hopp till den här regeringen och de förslag som vi har lagt fram i budgetpropositionen. Det finns ett högre söktryck än någonsin på den högre utbildningen. Fler ungdomar än någonsin vill läsa på universitet och högskolor. Därför föreslog den här regeringen 5 000 nya högskoleplatser redan i höst, vilket skulle byggas ut till 20 000 fler utbildningsmöjligheter för svenska ungdomar. Vi föreslår att unga långtidsarbetslösa ska få möjlighet att jobba eller plugga snarare än att stanna hemma och klättra på väggarna.

Min fråga till Anna Kinberg Batra är: Vad säger du nu till alla de ungdomar som i stället kommer att fastna i arbetslöshet?

(Applåder)

Anf. 3 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Här står Magdalena Andersson sin vana trogen den här hösten och svartmålar ekonomin i ett av världens rikaste länder. Kan vi inte bara vara överens, även om vi har olika politiska inriktningar, om att Sverige är ett av de europeiska länder som kommit starkast ur de senaste åren?

Då är frågan hur man förvaltar den positionen och vad man gör med den. Den här samarbetsregeringen har valt en annan inriktning, säger Magdalena Andersson, och det syns i budgetpropositionen. Nu börjar till exempel Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer visa att det även syns i ekonomin. Hushållen är nu mer pessimistiska. Man undrar hur det ska bli med den ekonomiska utvecklingen och hur den ekonomiska situationen ska påverkas i Sverige. Många befärar att den försämras.

Varifrån får man resurser till att kunna investera i skolan? Vad är det som har gjort att vi till exempel har fler än någonsin som läser på högskola, att vi har fått så många fler som jobbar och att vi har råd att satsa på välfärden? Jo, det beror på att svensk ekonomi växer.

Det är här vi finner det mest bekymmersamma med Magdalena Anderssons inlägg. Jag hör inga nya jobb komma ur det finansministern står här och säger. Jag hör svartmålning och ord om samarbete, men det vi har liggande på riksdagens bord är en konfliktsökande budgetproposition som riskerar att pressa ut människor från arbetsmarknaden. Regeringen medger själv att den skulle försvaga sysselsättning och bnp. Den skulle försvaga Sverige och vår förmåga att till exempel skapa fler möjligheter för de ungdomar som ännu inte fått sitt första jobb.

(Applåder)

Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Anna Kinberg Batra kanske skulle läsa fortsättningen av den del av budgetpropositionen som hon så ofta och gärna citerar. I nästa stycke står det nämligen att regeringens samlade bedömning är att budgetpropositionen kommer att öka sysselsättningen och tillväxten samt sänka arbetslösheten, när man tittar på både inkomster och utgifter.

Men frågan kvarstår. Vilket är ditt svar till alla de ungdomar som nu riskerar att sitta fast i långtidsarbetslöshet i stället för att få möjlighet att jobba eller plugga? Vilket är ditt svar till alla de ungdomar som önskar sig en högre utbildning, som söker sig till en högre utbildning, som ser att det är deras möjlighet att konkurrera i en global ekonomi? Vilket är ditt svar till de 5 000 som skulle kunna börja i högskolan i höst men inte får det?

Vilket är ditt svar till alla som sitter fast i fas 3 dag ut och dag in men inget hellre vill än att utföra riktiga arbetsuppgifter, få en riktig lön, bidra till samhället och vara en del av samhället? Vilket är ditt svar till alla dem som nu ligger precis på gränsen för att bli utförsäkrade ur sjukförsäkringen? Är det utförsäkring och fattigdom som är svaret från dig, Anna Kinberg Batra?

Vilket är svaret till alla de svenska företag som behöver transportera sina varor på järnvägen? Vi vill satsa 1 miljard extra på järnvägsunderhåll. Detta riskerar nu att gå om intet. Ska varorna sitta fast? Ska tågen fortsätta att spåra ur? Vilket är ditt svar till alla dem som arbetspendlar och sitter fast i det tågkaos som ska fortsätta?

Anna Kinberg Batra är svaret skyldig. Hur ska vi lösa Sveriges problem?

(Applåder)

Anf. 5 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Det är intressant att finansministern verkar bli irriterad när jag refererar till hennes egen finansplan. Jag kan förstå att man blir lite skamsen av en finansplan som medger att man höjer skatten kraftigt på arbete och sådant som skapar tillväxt eftersom det riskerar att försvaga svensk ekonomi.

Finansministern svarar ”skatt” på det mesta. Hon höjer skatten 40 gånger så mycket på sådant som skapar jobb och tillväxt som regeringen satsar på företagande. Det ska kosta 40 000 kronor mer att prova att ge någon som är ung det första jobbet, inte som en åtgärd, inte för tillfället, utan att faktiskt anställa någon som man inte har provat på förut.

Det är fler sådana metoder som behövs och fler kombinationer av utbildning och anställning för att lyfta in fler i riktiga jobb. Men nu sprider sig pessimismen hos företag och hushåll. Det riskerar att slå just mot dem som ännu inte har fått det första jobbet.

Man undrar vad finansministern skulle ha för planer om hon lyckas ytterligare försämra tillväxten. Det är mycket intressant att finansministern frågar vad svaret är till svenska företag. Det är finansministern som behöver ge det.

Jag tror nog att ganska många företag undrar: Har jag råd att prova den unga anställda som inte har några erfarenheter? Har vi råd att köra tunga transporter på svenska vägar? Har vi råd med energi till konkurrenskraftiga priser, vi som arbetar med till exempel stålindustrin?

Sådana svar har de fortfarande inte fått från regeringen. På deras frågor har Magdalena Andersson hittills svarat med Miljöpartiet och Vänsterpartiet men inte med tillväxt.

(Applåder)

Anf. 6 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Enligt Anna Kinberg Batra är det konflikt att satsa på fler anställda i äldreomsorgen, att minska inkomstskillnaderna mellan könen, att minska otryggheten och öka investeringarna i vår gemensamma välfärd, i klimatomställning och i gemensamma nyttigheter för att skapa fler jobb.

Så pratar en riktig högerpolitiker. Jämlikheten ses som ett hot. Men, Anna Kinberg Batra, väljarna gav er en dom. Efter åtta år av borgerlig ekonomisk politik sa de: Nu räcker det. Vi är trötta på ojämlikhet. Vi är trötta på otrygghet. Vi är trötta på arbetslöshet. Vi vill ha en annan riktning. Det var vad de efterfrågade.

Ni i den samlade borgerligheten gjorde ert sämsta valresultat i modern tid. Ni meddelade också att ni om ni hade möjlighet inte skulle göra er beroende av Sverigedemokraterna. För knappt två månader sedan släppte ni fram Stefan Löfven till statsminister. Var står vi nu?

Ni har lagt fram en budget som väljarna nyss har avvisat, en budget som Sverigedemokraterna i sitt hänsynslösa maktspel nu väljer att ställa sig bakom. Då väger pensionärer och ensamstående föräldrar väldigt lätt. Ni väljer nu att stoppa Stefan Löfven. Ni gör er beroende av Sverigedemokraterna.

Moderaterna är fortfarande partiledarlost. Jag har några frågor. Är det rimligt att en politik som väljarna nyss har avvisat ska vinna gehör i riksdagen i dag? Är det nyval ni vill ha? Vilken är er statsministerkandidat, är det Annie Lööf eller någon annan? Vilket ansvar är ni beredda att ta i det hänsynslösa maktspel som Sverigedemokraterna nu håller på med?

(Applåder)

Anf. 7 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! I budgetdebatten när budgetpropositionen presenterades gratulerade vi från Alliansens sida Ulla Andersson till det inflytande hon hade fått. Det får man konstatera efter ett par månader av hösten att vänsterinflytandet på budgeten är mycket starkt.

Ni har till exempel fått gehör för att skapa osäkerhet för alla familjer som har sina barn i friskolor, försöka att stoppa valfriheten i primärvården och tydliga vänsterlinjer för att göra livet lite svårare för de medborgare som har vant sig vid att ha fått lite mer utrymme i vardagen under de senaste åren.

Låt oss hålla oss till de ekonomiska effekterna. Vi har bett riksdagens utredningstjänst att titta på vad det skulle innebära om sjuk- och aktivitetsersättningar skulle ligga kvar på 2006 års nivåer. Bakom det retoriska som Ulla Andersson håller på med ligger viktiga reformer som vi har genomfört för att vi ska ha en starkare svensk ekonomi. Det lägger grunden för att vi ska ta hand om varandra.

Skulle vi gå tillbaka till 2006 års nivåer skulle kostnaderna motsvara uppemot 20 miljarder mer. Det skulle sätta människor utanför arbetskraften i stället för att hjälpa människor tillbaka på alla sätt som finns. Det skulle motsvara kostnaden för omkring en tredjedel av alla grund- och gymnasielärare i Sverige. Det skulle få sådana effekter att gå Ulla Andersson till mötes. Därför vill jag fråga: Vad ska bort ur

välfärden, Ulla Andersson, om ni får ytterligare genomslag för era hårda skattehöjningar på jobb och tillväxt?

Hur går det i eftermiddag, och vem har ansvar då? Sverige har en statsminister som heter Stefan Löfven. För att citera till exempel oppositionsföreträdare är det inte oppositionens uppgift att ordna så att Stefan Löfven kan driva vänsterpolitik.

Jag har tvärtom lovat väljarna att Alliansen inte ska göra det. Alliansen står för arbetslinjen och kommer inte att överge den. Det skulle försvaga Sverige att gå till vänster.

(Applåder)

Anf. 8 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Vänsterpartiet har som enda oppositionsparti valt att ta ett oerhört stort ansvar i detta svåra parlamentariska läge. Vi tyckte att det var viktigt att det väljarna hade gett uttryck för också skulle kunna bli verklighet.

Väljarna efterfrågade jämlikhet, trygghet och fler jobb. De efterfrågade också att pengarna som vi gemensamt betalar i skatt ska gå dit de är avsedda för och inte till privata vinster.

Vi tog ansvar. Jag märker mycket tydligt att Anna Kinberg Batra undviker den frågan. Vad är ert syfte med det ni nu gör? Är ni beredda att gå till nyval? Det undrar jag. Vem är er statsministerkandidat? Det svarar du heller inte på.

Du pratar ofta och gärna om ansvar. Men i det här läget väljer ni att huka er, gömma er och dölja vad ni faktiskt är ute efter. Det tycker inte jag är att ta ansvar.

Det är väldigt många människor som påverkas av det maktspel som nu pågår, och det är många äldre. Det är många sjuka som faktiskt inte är sjuka för att de vill utan för att det är sådant som händer oss människor.

Människor är arbetslösa bland annat på grund av att ni inte har bedrivit en ekonomisk politik som gör att människor kan komma i arbete. Ni straffar dem ekonomiskt i stället. Ni tror att människor vare sig vill arbeta eller vara friska. Det bygger högerens tankesystem på.

Är det nyval ni är ute efter, Anna Kinberg Batra? Vem är er statsministerkandidat? Vilket ansvar är ni beredda att ta i det hänsynslösa maktspel Sverigedemokraterna nu håller på med?

(Applåder)

Anf. 9 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Jag tycker att Ulla Andersson ska vara försiktig med att använda ord som maktspel och hur det påverkar människors vardag och sända en tanke till exempel till alla de föräldrar och barn som förr fick välja skola, som just hade fått göra det, och nu undrar hur det ska bli med den möjligheten, eller alla de familjer och människor som nu kan välja några av de nya vårdcentraler som har etablerats sedan det blev möjligt att öppna fler. Det är till exempel lättare att få tag i vård om man blir sjuk på konstiga tider när det är lättare att få tag i en läkare på helgen, vilket var extremt svårt förr i tiden. Eller varför inte skicka en tanke till någon av alla dem som kan ta något av de över 300 000 fler jobb som finns nu jämfört med 2006.

Maktspel, Ulla Andersson, är vad Vänsterpartiet har ägnat sig åt för att tvinga Stefan Löfven till vänster och tvinga till sig starkt inflytande för en politik som skulle ha extrem påverkan på just jobb och tillväxt. Vad handlar debatten om? Den handlar om alternativen för den ekonomiska politiken.

Jag kan ta ansvar för Alliansens motion och reservationerna 1 och 3. Det är en ekonomisk politik som aldrig tänker överge arbetslinjen. Den skulle bygga Sverige starkare och slå vakt om den starka ekonomi som vi lämnade över efter valet. Den skulle förstärka i stället för att försvaga jobbtillväxten som ni nu ser på bred front. Den skulle ta ansvar för att genomföra viktiga reformer för att stärka Sverige även framöver.

Sådant är det stopp med nu för att Ulla Andersson har haft framgångar i budgetförhandlingarna. Men det bygger inte Sverige starkare. Det skulle Alliansens ekonomiska politik göra. Vad statsministern gör i eftermiddag får han svara på själv.

(Applåder)

Anf. 10 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag noterade att det inte fanns speciellt mycket om klimatet i Anna Kinberg Batras inledningstal här i dag. I sin regeringsförklaring 2006 sa däremot Fredrik Reinfeldt att klimatet var vår tids stora utmaning. Sedan dess har det varit väldigt tyst från Moderaterna i frågan. Under den senaste mandatperioden har det visat sig att klimathotet egentligen inte är någonting som Moderaterna talar om. Man kan fråga sig om de ens ser det hot som de flesta andra ser. Mycket tyder på motsatsen.

Så sent som i *Agenda* förra söndagen sa den moderate riksdagsledamoten Lars Hjälmered: Klimatfrågan är jätteviktig, och den ska vi jobba med inom hela samhället – inte minst inom transportsektorn när det gäller nya fordon och bränslen och så. Men nu handlar det om jobb och tillväxt.

Detta – att tro att vi kan lösa klimatfrågan genom att se den som en motsats till jobb och utveckling – kommer bara att ta oss allt längre ifrån målet om att lyckas understiga två grader. Det är precis tvärtom; det är om vi investerar i hållbar infrastruktur och hållbara jobb och får ekonomin och ekologin att gå hand i hand som vi kommer att lyckas.

Därför vill jag fråga Anna Kinberg Batra: Kommer du att vara lika tyst som Fredrik Reinfeldt och Anders Borg när det kommer till klimatfrågan?

Anf. 11 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Janine Alm Ericson vet nog att alliansregeringen lyckades kombinera två mycket viktiga ting, nämligen stark ekonomisk tillväxt – i alla fall förhållandevis, jämfört med andra länder – och minskade utsläpp. De hör nämligen ihop. Utan en stark ekonomi kan man inte bli till exempel det land i EU som har högst andel förnybar energi, det land som investerar mer än någonsin i förnybara energikällor och det land som tar sitt ansvar även globalt och internationellt.

Jag har bara två minuters talartid, så jag hinner inte med att berätta allt. Men det vardags omfattande åtgärder på miljö- och klimatsidan även i vår budgetmotion. Jag citerar gärna Lars Hjälmered, särskilt i frågor om

till exempel trafiken. Jag förstår inte riktigt miljöpartilogiken med att till exempel skjuta upp Förbifart Stockholm. Varför skulle ökade bilköer vara så mycket bättre för klimatet?

Framför allt är Miljöpartiets stora problem hur sämre tillväxt skulle vara så mycket bättre om vi behöver investera i till exempel förnybar energi. Varför är lägre arbetstid, hot mot tillväxten och ett ekonomiskt system utan tillväxt så mycket bättre om man vill ta sig an de viktiga klimatutmaningar som vi har? Det är tillväxten som har gjort att vi har kunnat satsa som vi kunde på Alliansens tid. Det är en ekonomisk politik för bättre tillväxt som möjliggör till exempel satsningen på tusentals laddstolpar som vi, till skillnad från regeringen, har i vårt budgetalternativ. Sverige behöver mer sådant. Men då behöver Sverige mer, och inte mindre, tillväxt.
(Applåder)

Anf. 12 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag noterar att Anna Kinberg Batra lite pliktskyldigt säger att Alliansen gör bra saker för miljön. Vi kan ändå konstatera att det facit som finns så här långt visar att man ser ut att missa 14 av 16 miljömål efter att ha suttit i regeringsställning i åtta år.

Trots det som Anna Kinberg Batra just sa om att det finns massor med satsningar i Alliansens budgetförslag, speciellt på laddstolpar, kvarstår faktum att ni säger nej. Ni säger nej till en rad nödvändiga klimatinvesteringar som finns i regeringens budgetförslag. Med Alliansens budgetförslag blir det inget klimatpolitiskt ramverk. Det blir inga utökade satsningar på järnvägsunderhåll. Det blir ingen medfinansiering till kollektivtrafik, inget stöd till kommunerna för ökat klimatarbete, inget klimatomställningsbistånd och inget utvecklat skydd för biologisk mångfald.

Varför säger Moderaterna nej till våra satsningar? Jag vill fråga Anna Kinberg Batra: Hur tänker ni ta ansvar för klimat- och miljöfrågorna?

Anf. 13 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Lite pliktskyldigt, säger Janine Alm Ericson. Det är lite att ta i. Om man tittar på trafiken ser man att vi till exempel nära nog har fördubblat underhållet till järnvägen under de senaste åren. Vi gick dessutom till val på att vi skulle vilja, och behöva, förverkliga det Sverige-bygge som möjliggör nya kollektivtrafikstråk, hopknytning av våra större städer även med spår och satsningar på utbyggda kollektivtrafikområden som också möjliggör ordentligt byggande av nya bostäder. Det handlar också om regelförenklingar för nya bostäder – sådant som Miljöpartiet för övrigt säger nej till.

Jag undrar däremot varför Janine Alm Ericson säger nej till fundamentet för att kunna satsa på klimatet och ta sitt ansvar globalt och nationellt för både miljö och klimat. Varför säger ni nej till att till exempel möjliggöra utbyggnad av laddstolparna? Varför säger ni nej till att förbättra den svenska tillväxten? Ni riskerar tvärtom att hota den.

Om svensk ekonomi krymper eller försvagas krymper och försvagas också våra möjligheter att till exempel fortsätta att investera i förnybar energi. Ny teknik är dyr i början. Vi satsade på den under Alliansens tid i regeringsställning. Vi skulle satsa mer på den med Alliansens motion ock-

så. Men Miljöpartiet har en hög retorisk svansförling i klimatfrågor samtidigt som man med sina ekonomiskpolitiska förslag riskerar att strypa tillväxten. Då har man inte råd att ta hand om klimatet.

(Applåder)

Anf. 14 OSCAR SJÖSTEDT (SD):

Herr talman! Efter de senaste veckornas debatter och diskussioner om den votering som förhoppningsvis kommer att ske i eftermiddag har det väl aldrig varit tydligare att det politiska landskapet i Sverige är uppdelat i tre olika block. Vi har de rödgröna partierna, vi har Alliansen och så har vi Sverigeblocket. Dessa tre block har också presenterat var sitt budgetalternativ där man har stakat ut riktningen för den svenska politiken för de kommande åren. Under finansutskottets beredning har man också yrkat bifall till och följt upp sina respektive budgetalternativ.

Vad gäller Sverigedemokraternas alternativ riktar vi den enskilt största satsningen till landets småföretagare. Det förhåller sig nämligen på det sättet att om vi ska kunna finansiera en stark välfärdsstat måste människor ha ett jobb att gå till – för att skapa mervärde åt sig själva och åt samhället och för att kunna betala skatt. Det råkar också vara på det sättet att fyra av fem nya jobb har skapats hos just småföretagarna. Av de sociala avgifter som arbetsgivaren betalar för att över huvud taget hålla sig med anställda har många korrelerande utgifter inom andra delar av välfärdsstaten. Vi har ålderspensionsavgift, sjukförsäkringsavgift och föräldraförsäkringsavgift och så vidare. Där finns dock ytterligare en avgift: den allmänna löneavgiften. Det är en renodlad skatt på att anställa och på att hålla sig med anställda, som inte har någon som helst korrelerande utgift inom övriga delar av välfärdssystemet.

Sverigedemokraternas förslag är att denna allmänna löneavgift helt ska avskaffas för företag med upp till nio anställda. Det är ett slags arbetsgivaravdrag, således, som för ett genomsnittligt företag med nio anställda skulle rendera skattelättnader på omkring 300 000 kronor per år. Vår förhoppning och vår tro är såklart att detta skulle öka incitamenten och möjligheterna för det lilla företaget att växa sig lite större och att nya jobb därmed växer fram.

I Sverigedemokraternas budgetalternativ väljer vi också, till skillnad från vissa andra partier, att inte bara prata om den orättvisa skattebörda som har ålagts Sveriges pensionärer. Vi väljer att klart och tydligt deklarerat att denna extra beskattning helt ska avskaffas. Och hör och häpna, herr talman och riksdagsledamöter: Vi väljer att också budgetera för detta, återigen till skillnad från vissa andra partier, som har en hög svansförling i frågan, men där ord inte åtföljs av handling. Pension är uppbyggnaden lön, och ska beskattas precis som lön.

Herr talman! I den offentliga sektorn, främst vård- och omsorgsyrdena, jobbar i dag fler än 100 000 människor mindre än de skulle önska. De är ofrivilligt deltidsanställda. En häpnadsväckande majoritet av dessa är också kvinnor. Vår bedömning är att om dessa människor skulle erbjudas heltidsarbete skulle det i första hand medföra en kraftig ambitionshöjning för välfärden i stort. Det skulle också medföra förbättringar för personalen, vilket i förlängningen såklart förbättrar situationen även för brukarna. Det skulle göra dessa yrken mer attraktiva, så att fler människor söker sig dit.

Det här står i kontrast till Socialdemokraternas så kallade traineejobb där man mer eller mindre vill tvinga in omotiverade ungdomar i vård- och omsorgsyrkerna. Det som Socialdemokraterna väljer att inte förstå är att det skulle öka och inte minska arbetsbördan för den befintliga personalen eftersom de då i stället för att utföra sina jobb skulle behöva spendera betydande tid på arbetsledning och handledning.

Sedan är vård- och omsorgsyrkerna såklart inte okvalificerade yrken i dag, tvärtom. Det är kvalificerade jobb, och man behöver utbildning, kunskap och kompetens. Skulle Stefan Löfven själv kunna hoppa in och arbeta som vårdbiträde? Jag skulle inte kunna det. Jag saknar helt den kunskap och kompetens som det arbetet kräver.

Herr talman! Jag håller samtliga övriga sju partier i den här kammaren ansvariga för demonteringen och desarmeringen av den svenska militära förmågan, och för den osäkerhet och det instabila läge som detta har medfört – till havs och i vårt luftterritorium.

Folkkrätten medger att en stat har rätt att med nödvändiga medel hävda sin territoriella integritet. Detta är inte bara en rättighet utan faktiskt också en skyldighet. Om vi, från svenskt perspektiv, lämnar fältet fritt medför det också att annan främmande makt kan ta sig rätten att upprätthålla säkerheten i vårt eget territorium, för att fylla det säkerhetspolitiska vakuum som uppstått. Jag vill inte ha den utvecklingen. Jag vill att det är svenska korvetter, stridsbåtar och ubåtar som bevakar den svenska kusten. Därför yrkar Sverigedemokraterna på kraftigt ökade anslag till Försvarsmakten samtidigt som övriga partier står för antingen fortsatt nedrustning eller för status quo.

På tal om nedrustning har vi för första gången någonsin ett regeringsparti som inte bara pratar om att rusta ned utan som också har föreslagit ett icke-våldsförsvar. En viss auktoritär herre med ett tydligt förakt för demokrati lite drygt hundra mil öster om oss ser säkert med glädje på en sådan utveckling. Av exakt den anledningen ser jag med oro på den utvecklingen. Vi ska kunna hävda vår territoriella integritet, vi ska kunna freda vår mark och vi ska kunna skydda vårt folk i händelse av ofred.

Herr talman! Med anledning av detta vill jag yrka bifall till Sverigedemokraternas reservationer 2 och 4.

Som jag tidigare nämnde kommer tre budgetalternativ att ställas mot varandra i voteringen i eftermiddag. I den väldigt olyckliga händelse att Sverigedemokraternas alternativ inte vinner gehör i kammaren står två väldigt svaga alternativ mot varandra. Den rödgröna sidan föreslår en massiv skattechock på jobb och tillväxt. Äldre på arbetsmarknaden ska straffbeskattas, jobbskatteavdraget ska trappas av och fler ska betala statlig skatt. Kärnkraften ska avvecklas genom skattehöjningar, landsbygden ska beskattas och i princip allt som rör sig ska beskattas. Åkerinäringen kommer givetvis inte att finnas kvar med den utvecklingen. Till yttermera visso vill de avskaffa överskottsmålet och låna pengar för att finansiera sin politik, till förtret för kommande generationer.

Mot allt detta står ett annat svagt alternativ. I Alliansens alternativ föreslås förvisso inga skattechocker. De är noga med att viktiga transportinfrastrukturprojekt ska genomföras; i första hand tänker jag på Förbifart Stockholm. De vill inte heller lägga ned Bromma flygplats. Där

är vi eniga, där är vi överens och där har vi följaktligen också en majoritet i denna kammare.

Däremot har Alliansens alternativ en lägre ambitionsnivå för välfärden. De är inte beredda att tillskjuta de medel till äldreomsorgen som behövs. De är inte heller beredda att reducera, än mindre eliminera, den orättfärdiga skattekllyftan mellan inkomst av tjänst och inkomst av pension.

Den sammantagna bedömningen är från min utgångspunkt att dessa två alternativ är svaga. Skillnaderna i sig är inte tillräckligt stora för att vi skulle ge vårt aktiva eller passiva stöd till något av alternativen. Men vi kan konstatera att regeringschefen klart och tydligt har deklarerat att han inte har för avsikt att administrera någon annans budget. Det medför att budgetomröstningen i eftermiddag inte enbart är en omröstning om de faktiska budgetalternativen. Den måste också bedömas utifrån vår syn på nuvarande regering med korresponderande regeringsoduglighet.

Jag kan härvidlag konstatera att regeringens juniora partner – Miljöpartiet – har fått ett oproportionerligt starkt inflytande över svensk politik. Detta parti, som över 93 procent av svenska folket inte ville ge något inflytande, har tvärt emot valresultatet fått ett stort inflytande på svensk politik. Detta partis syn på ekonomisk politik, på grundfundamentet att vi över huvud taget inte bör eftersträva ekonomisk tillväxt och på att vi bör jobba mindre snarare än mer skulle effektivt urholka hela välfärdsstaten och i grunden radera möjligheten att upprätthålla en finansiellt långsiktig hållbarhet i ålderspensionssystemet.

Herr talman! Som enda parti röstade Sverigedemokraterna nej till talmannens förslag att utnämna Stefan Löfven till statsminister. Vi kommer givetvis att följa upp vår kritiska syn och rösta nej även till regeringens budgetproposition i den votering som kommer att äga rum i eftermiddag. Det innebär inte att vi ställer oss bakom Alliansens budgetalternativ, vilket – som jag har påpekat – också är ett svagt alternativ. Det innebär att vi underkänner regeringens budget och i förlängningen hela regeringen. Det faktum att Alliansen saknar självförtroende och är ledarlöst medför givetvis att deras budget inte heller kommer att gälla.

Låt mig härvidlag vara extremt tydlig: Vi, Sverigedemokraterna, står i total beredskap att rösta nej igen, även till en annan budget, om vi inte ges inflytande eller om nuvarande inriktning på invandringsspolitiken fortsätter på det sätt som den har gjort. Sverigedemokraterna kommer inte att aktivt eller passivt stödja vare sig en regeringsbildare eller en budgetproposition där nuvarande inriktning ligger fast. Det är en väldigt tydlig signal till en eventuellt ny regeringsbildare.

Jag vill ändå, mitt i allt detta, sträcka ut en hand och deklarera att vi är helt beredda att samtala och förhandla om en budget där ett inslag skulle kunna vara minskade kostnader för migration, integration och invandring till Sverige. Syftet skulle vara att finansiera ökade anslag till katastrofbiståndet i oroliga delar av världen där ofreden råder och människor far illa. Det bör ses som ytterligare ett försök från vår sida att luckra upp de låsta positioner som vi har i dagens läge, men givetvis, i första hand, att också kunna göra vardagen lite bättre för miljoner nödställda människor.
(Applåder)

Anf. 15 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Sverigedemokraterna lovade guld och gröna skogar till landets pensionärer i valrörelsen. Nu väljer ni sverigedemokrater att svika alla dem i ert hänsynslösa maktspel.

Att landets pensionärsorganisationer ber er att följa den praxis som finns och låta de skattesänkningar som pensionärerna får ta del av i den

budget som regeringen lägger fram till riksdagen struntar ni i. Den budgeten tar också bort straffskatten för alla med så låga pensioner som upp till 10 000 kronor i månaden, det vill säga landets alla fattigpensionärer. De väger väldigt lätt för Sverigedemokraterna när ni får spela ett maktspel. För vad är ett stort antal fattigpensionärer värda då?

Ni väljer bort 5 000 fler anställda i äldreomsorgen. Så viktiga tycker ni att arbetsvillkoren är för alla de anställda där och för de pensionärer som är beroende av hemtjänst eller ett äldreboende.

Ni väljer att sparka på de arbetslösa. De ska ha det svårt ekonomiskt, verkar vara er linje.

Ni väljer bort höjd ersättning för de långtidssjuka.

Ni sparkar på alla de 200 000 barn som skulle ha fått bättre ekonomiska villkor i den här budgeten.

Det är vad Sverigedemokraterna väljer.

Samtidigt väljer ni att prioritera skattesänkningar, som vanligt. 100 miljarder i skattesänkningar, säger ni, och sedan pekar ni på människor och säger: Vi har inte råd med er.

Ni visar tydligt vilket rasistiskt högerparti ni är, och det hänsynslösa maktspel ni spelar visar att människors livsvillkor inte är viktiga för er. För er är maktspelet det viktiga.

(Applåder)

Anf. 16 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det Ulla Andersson och Vänsterpartiet kallar maktspel kallar jag demokrati – att vi som är folkvalda faktiskt har en rättighet men kanske framför allt en skyldighet att representera dem som har gjort oss till folkvalda, det vill säga väljarna.

I vårt budgetalternativ föreslår och budgeterar vi för ett helt avskaffande av skatteklyftan mellan inkomst av tjänst och inkomst av pension.

Men det är också så, Ulla Andersson, att pensioner inte bara kan analyseras utifrån perspektivet med skatten på dem, utan man måste se till hela utvecklingen av pensionerna. Där har vi ett system som det är oklart om Vänsterpartiet stöder eller inte. Men det finns ett ganska starkt parlamentariskt stöd för en uppgörelse som går ut på att systemet ska vara långsiktigt hållbart. Det ska inte gå ut mer pengar ett enskilt år än det kommer in pengar. Det betyder att vi är beroende av den ekonomiska utvecklingen.

Om vi då har en ekonomisk utveckling som ni i er egen budgetproposition tydligt deklarerar kommer att ha en negativ inverkan på sysselsättning och tillväxt kommer det också att få en negativ inverkan på pensionerna, till skillnad mot om vi har en positiv ekonomisk utveckling då vi får högre pensioner.

Det är någonting som kallas pensionsbromsen, och den kommer att slå till betydligt oftare med ert alternativ. Jag får göra det till min uppgift att förklara det för landets pensionärsorganisationer.

Jag håller med dig om att utgångspunkten bör vara att rikta in sig mot de pensionärer som har allra lägst pension. Där är jag helt enig med dig. Därför har vi föreslagit och budgeterat för en ganska kraftig höjning av garantipensionerna, motsvarande 10 procent. Då kommer vi upp i

storleksordningen 700–800 kronor per månad, lite beroende på om man är gift eller ogift. Där är vi eniga.

Jag hinner inte ta allting här, så jag hoppas att jag får återkomma i nästa replik.

Du vill ha 5 000 fler anställda i äldreomsorgen, men vårt förslag om rätt till heltid motsvarar 25 000 helårsarbetskrafter.

Anf. 17 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Väljarna valde bort borgarnas ekonomiska politik. De var trötta på ekonomisk ojämlikhet. De var trötta på arbetslöshet. De var arga på det synsätt som har präglat den ekonomiska politiken, där man straffbeskattade pensionärer och ansåg att arbetslösheten var individens eget fel.

Nu väljer ni den politiken. Ni väljer en budget som inte tar bort straffbeskattningen för pensionärer utan snarare upprätthåller den straffbeskattning som borgarna infört och som ni tidigare stått bakom.

Ni väljer en budget som kraftigt försämrar för alla ensamstående föräldrar. Med vårt budgetalternativ skulle de ha fått ett kraftigt höjt underhållsstöd. Det väljer ni nu bort. 200 000 barn drabbas väldigt hårt.

Ni väljer bort 5 000 fler anställda i äldreomsorgen. Det är väldigt behövliga anställningar, för i dag springer de anställda alldeles för fort och stressar alldeles för mycket. Och de äldre drabbas hårt av det.

Det väljer ni nu bort, för ni vill spela ett hänsynslöst maktspel. Det är alla dessa personer som drabbas av det som betalar priset.

För er är fattigpensionärer inget värda. För er är de äldre tydligen inte viktigare än så. Ni sviker, och ni sviker väldigt kraftigt.

Det är inte enbart pensionärer som ni sviker. Ni sviker faktiskt också landets alla löntagare, som skulle få ökad ekonomiskt trygghet med en kraftigt höjd a-kassa.

Det väljer ni bort, för en politik som väljarna nyligen har sagt nej till. Ni visar som sagt, vilket rasistiskt högerparti ni är. Det kan väl knappast undgå någon längre.

(Applåder)

Anf. 18 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Det är tydligen många vi sviker. Det är lite konstigt, för det är många som fortsatt lägger sin röst på oss.

Ulla Andersson kanske borde reflektera lite mer över valresultatet. Valmyndigheten har en alldeles utmärkt hemsida.

Hur mycket gick egentligen de rödgröna partierna framåt? Jag tror att det var 1 promille. Det har man då tagit till intäkt för att svenska folket begär en förändring. Den där promillen kanske ni inte ska haka upp er så mycket på.

Det Ulla Andersson också står och säger är att det finns en budget som tar bort straffskatten på pensionärer. Gör man det? Nej, det gör man inte. Man satsar knappt 2 miljarder på att sänka skatten för pensionärer med den ena handen. Med den andra handen höjer man skatten för äldre på arbetsmarknaden med mer än 2 miljarder.

Men även om vi bortser från straffbeskattningen på äldre på arbetsmarknaden som ni föreslår, som dessutom skulle ha väldigt negativa effekter på sysselsättningen, tar regeringen verkligen bort skillnaden i skatt? Nej, det skulle behövas ytterligare ungefär 10 ½ miljard för att helt sluta klyftan. Man kommer alltså ungefär en sjättedel

på vägen och är väldigt stolt och väldigt nöjd och har en hög svansföring i den här frågan.

Men återigen: Ord åtföljs inte av handling. Man kommer inte halvvägs, man kommer inte en fjärdedel och man kommer knappt en sjättedel på vägen för att sluta den här orättfärdiga klyftan. Jag skulle inte vara så extremt stolt och extremt nöjd om jag tillhörde regeringen och ställde mig bakom den här budgeten.

Jag vill framhålla att jag tycker att frågan om underhållsstöd är viktig, för det har legat på en väldigt låg nivå under lång tid. Det vi i Sverigedemokraterna föreslår i vårt budgetalternativ är inte enbart en höjning av själva underhållsstödet. En höjning kommer att åtföljas av en indexering, det vill säga att vi slipper utvecklingen att det står still år efter år och urholkas i reala termer. Vi kan indexera stödet i paritet med inflationen.

(Applåder)

Anf. 19 EMIL KÄLLSTRÖM (C):

Herr talman! När vi i dag samlas för att debattera ramarna för 2015 års statsbudget är det i ett läge och ett samhällsklimat som präglas av både politisk och ekonomisk oro. Vi ser hur den ekonomiska kris som inte minst är Europas är inne på sitt sjunde år. Vi ser vapenmakt i användning i Europeiska unionens absoluta närhet. Vi ser hur detta leder till att vi inte sedan andra världskriget haft så många människor på flykt i världen som i dag.

I dessa tider av osäkerhet och spekulation är det viktigt att vara lugn och trygg i sina grundläggande värderingar. Centerpartiet kommer att hålla i och hålla ut i vår strävan efter att bygga ett starkare och mer hållbart Sverige, för fler jobb i växande företag, för resultat i miljöpolitiken och för att hela Sverige ska växa.

Herr talman! Dagens jobbskapare lägger grunden för morgondagens välfärd. Utmaningen framöver för Sverige och vår europeiska union är att få igång jobbskapandet igen efter finanskrisen. Här har Sverige visat vägen. För man en konsekvent politik för fler jobb i växande företag kommer också resultaten. Vår politik har gjort att jobben har växt till med över 300 000 sedan 2006. I dag har Sverige såväl högst arbetskraftsdeltagande som sysselsättningsgrad i hela EU. Vi har lägst långtidsarbetslöshet och lägst andel låglönejobb i hela EU.

I regeringens budgetproposition ser vi dock en rad orosmoln. I valrörelsen hörde vi från Socialdemokraterna att vanliga löntagare inte kommer att få höjd inkomstskatt. Nu föreslås just det för över en miljon arbetstagare. Därutöver föreslås landets unga drabbas av en fördubbling av sina arbetsgivaravgifter. De äldre som arbetar föreslås också de få högre arbetsgivaravgifter. Det hörde vi inte ett ord om i valrörelsen.

Detta representerar ett skifte från den tidigare framgångsrika politiken. Det är ett skifte som riskerar att skapa misslyckanden och oro på individnivå – företagare som ger upp och anställda som sägs upp. På längre sikt riskerar vi dock mer än så. Det vi talar om när vi talar om jobben och företagandet är inget annat än själva grundförutsättningen för att kunna erbjuda skattefinansierad välfärd. Enda sättet att garantera ett generöst svenskt välfärdssamhälle även i fortsättningen är att vi ser en hållbar tillväxt som ger och bygger på fler jobb i växande företag.

Vi vet väl var de nya jobben växer till i den svenska ekonomin. Det är i de små och växande företagen som nya jobb skapas. Det är i dessa företag som investeringar innebär nyanställningar snarare än rationaliseringar. Sveriges små och växande företag behöver ha riktiga, långsiktiga och goda förutsättningar för att kunna, våga och vilja växa och anställa. Detta har vi kämpat för enträget i regeringsställning. Det budgetförslag som Centerpartiet och Alliansen presenterar i dag innebär fler steg i rätt riktning.

Det behövs fortfarande lägre kostnader för att driva företag. Det behövs lägre arbetsgivaravgifter, lägre kostnader för att starta aktiebolag, minskat regelkrångel och kortare handläggningstider – för att ta några exempel.

I våras presenterade dåvarande näringsminister Annie Lööf ett förslag om ett nytt och förbättrat högkostnadsskydd för företagares utgifter för sina anställdas sjuklön. Vi har lyssnat på företagarna, som signalerar att de tycker att det ofta är alltför riskfullt att anställa – bland annat på grund av risken för dubbla kostnader när en anställd blir sjuk. I denna budget levererar vi löftet från i våras. Det är välkommet att regeringspartierna också har anammat detta vårt förslag. Det är viktigt med långsiktiga spelregler och gradvisa förbättringar, lägre skatter och smartare regler för de svenska företagen – jobbskaparna. Jobbskapandet i dag är grunden för morgondagens välfärd.

Herr talman! År 2013 var det första året på decennier som antalet människor som flyttade till landets glesbygdskommuner var fler än de som flyttade från samma kommuner. Fortfarande kämpar vi med negativa födelsenetton, men när vi ser var folk väljer att leva sina liv håller landsbygdens negativa trend på att vändas.

Precis som när det gäller jobben är det egentligen ganska enkelt: Hårt och målmedvetet arbete leder till resultat. En konsekvent politik för att fler ska kunna bo och verka i hela landet spelar också en roll. Det handlar i grunden om att skapa bättre förutsättningar för jobb i hela landet. Den bredbandsutbyggnad som Centerpartiet och Alliansen gjort möjlig lägger grunden för framtidens infrastruktur från norr till söder.

Även här finns skäl att oroa sig för vad regeringens budgetförslag skulle innebära. Nya skatter aviseras på allt från böndernas gödsel till avstånd i sig i form av en kilometerskatt – eller vägslitageskatt som den numera kallas. Dessa förslag representerar en dålig politik. Det är dålig miljöpolitik och det är värre landsbygdspolitik.

I stället ska vi fortsätta på den inslagna vägen för att släppa loss utvecklingspotentialen i hela landet. Den budget Alliansen lägger på riksdagens bord innehåller stärkta satsningar på infrastruktur, miljösatningar och satsningar på företagsutveckling bland annat inom ramen för landsbygdsprogrammet. Det är i dag oklart hur regeringen egentligen avser att agera när det gäller landsbygdsprogrammets framtid, men vi står fast vid vad vi har sagt och tagit fram tillsammans med berörda parter.

Den viktigaste ingrediensen i vår politik för att hela Sverige ska växa är vår politik för fler jobb i växande företag. Centerpartiet och Alliansen har år efter år, i statsbudget efter statsbudget, gjort det lite enklare, lite roligare och lite mer lönsamt att driva och expandera sitt företag. Detta har inneburit långt över 300 000 nya jobb. Det är också därför vi nu kan

se en början till en gryning för den svenska landsbygdsutvecklingen. Låt oss fortsätta på den vägen.

Herr talman! Sveriges miljöpolitik är en av världens mest framgångsrika. I somras presenterade OECD en ny rapport om Sveriges miljöpolitik. För några veckor sedan offentliggjordes den senaste upplagan av Global Green Economy Index. Sverige är bäst i världen, och författarna till Global Green Economy Index säger att det är svårt att hitta några svagheter i Sveriges miljöpolitik.

Sverige är ett föregångsland när det kommer till miljöbeskattning och användandet av ekonomiska styrmedel på miljöområdet. Sverige har de senaste åren varit ett av få länder som lyckats höja de miljörelaterade skatterna och samtidigt sänka skattebördan på arbete – det som kallas grön skatteväxling.

Får Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet råda är det slut på de tiderna. Visst höjs en och annan miljöskatt i regeringens budgetförslag, men detta överskuggas av stora skattehöjningar på jobb och företagande. Summan är att miljöskatternas andel av det totala skatteintaget minskar. Relativt sett blir det en mindre andel miljöskatter i den svenska ekonomin. Den gröna skatteväxlingen blir en röd skattehöjning.

Under de åtta år som Centerpartiet innehaft miljöministerposten har Sveriges miljö- och klimatarbete kraftigt gått framåt. Det handlar om minskade koldioxidutsläpp och en tiofaldigt utökad vindkraftsproduktion. Sveriges just nu snabbast växande energislag är solenergi. Över 50 procent av Sveriges energiproduktion kommer i dag från förnybar energi.

I den här budgeten går vi vidare och bygger det nya gröna Sverige och en ny grön infrastruktur, bland annat med hjälp av 10 000 laddstolpar för att förnya och förgröna vår fordonsflotta.

Samtidigt som vi har bidragit till en smärre revolution när det gäller det förnybara har Sverige fortsatt att ha en god ekonomisk tillväxt. Det är själva essensen av en lyckad grön skatteväxling, det vill säga höjda skatter på det som är dåligt för miljön, sänkta skatter på arbete – och som resultat ekonomisk tillväxt.

Herr talman! Ibland är det svårt att se skogen för alla träden. Jag har respekt för att det ibland kan vara svårt för väljarna att se vad det större syftet är med alla de enskilda reformer som klubbas. Ansvaret ligger bland annat på oss i denna kammare att tydliggöra innehållet i de politiska alternativen för väljarna och förklara vad målet är.

Det viktigaste att poängtera är att ett samhälle aldrig blir färdigbyggt. Det finns ingen tidpunkt långt fram i tiden då allt bara är klart. Till partier och politiska rörelser som söker sig bakåt till en svunnen storhetstid eller framåt till du sköna nya värld säger jag: Utopia existerar inte. Det har aldrig gjort det och kommer aldrig att göra det. Vi lever i en ständigt föränderlig värld.

I denna ständigt föränderliga värld klarar sig dock Sverige för tillfället bättre. Sveriges unika position kommer sig av att våra företag förmått inte bara att anpassa sig efter svängningar i ekonomin utan i lika hög grad, kanske högre, förmått vara de som påverkar vart ekonomin och utvecklingen är på väg. Vi ser nya tekniska landvinningar och tjänster

inom it-området som påverkar hela världen, hur vi globalt lever våra liv, i positiv riktning. Det är precis den positionen Sverige ska ha.

Vi ska inte blicka bakåt och tänka att allt var bättre förr, utan vi ska blicka framåt och fundera på hur Sverige kan bli bättre, inte vara rädda för utvecklingen utan fundera över hur vi ska forma den till det bästa.

Vi ska inte ställa oss frågan hur vi enbart bevarar och håller kvar de företag, huvudkontor och forskningsanläggningar vi har i dag. Det är självklart viktigt, men jag vill ställa frågan: Hur får vi Sverige att bli förstavalet för nya etableringar, nya huvudkontor och nya forsknings- och utvecklingscenter?

Det viktiga för att uppnå detta är att ständigt vara i rörelse. Den mätta dagen är aldrig störst. Det är vägen som är mödan värd. Vi behöver fatta nya, offensiva beslut. Från vår nya regering har vi sett rörelsens motsats. Man har stoppat infrastrukturprojekt, bland annat Förbifart Stockholm. Ombyggnaden av Slussen i Stockholm, ett av landets största klimatanpassningsprojekt, är stoppad. Man säger nej till Bromma flygplats, man halverar RUT-avdraget och man bäddar in en växande bransch inom välfärdssektorn i årtal av våta filter och utredningar. Men inbromsningar leder sällan eller aldrig framåt.

I fredags släpptes låten *Something New* av Axwell och Sebastian Ingrosso. De är två bärare av detta nya, kreativa och öppna Sverige som tar hela världen med storm. Vi upplever just nu stormiga, osäkra och formativa dygn i den svenska demokratin. Men om vi möter detta med lugn, öppna ögon och eftertanke kan det kanske komma något nytt och starkare även ur detta.

Alliansens budgetförslag kallar vi *Ett starkare Sverige*. Med hjälp av våra reformer för fler jobb i växande företag, för grön omställning och för att hela Sverige ska växa och utvecklas kan Sverige fortsätta att vara ett av världens mest framgångsrika och innovativa länder. Vi har förmågan och kraften att vara med och forma världen och skapa någonting nytt.

I detta läge är det lätt att fastna i spelteorier och resonemang om vem som gör vad och varför. Då är det extra viktigt att vi som har fått väljarnas mandat att företräda dem i denna kammare kommer ihåg politiken, dess innehåll och skiljelinjer.

För Centerpartiet är det en självklarhet att tillsammans med Alliansen fortsätta att driva en politik för fler jobb och småföretag i hela landet och för resultat för miljön. Det var det vi lovade våra väljare före valet, och det är vad vi håller fast vid tillsammans med våra alliansvänner.

Jag yrkar bifall till Alliansens reservationer nr 1 och 3 i betänkandet. (Applåder)

Anf. 20 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Sverigedemokraternas besked i går ritar om det politiska landskapet. Sverigedemokraternas besked att de kommer att rösta emot varje budget som inte dansar efter deras pipa skapar ett helt nytt politiskt landskap. Om den principen hade rått hos Sverigedemokraterna åren 2010–2014 hade den dåvarande borgerliga regeringen inte fått igenom en enda budgetproposition på hela mandatperioden. Det förändrar ju i grunden förutsättningarna för regerandet.

Centerpartiet har tidigare tagit ansvar för Sverige i svåra lägen, ställt upp och sett till landets bästa. Jag undrar naturligtvis hur Centerpartiet ser på det här läget, när Sverigedemokraterna säger att de kommer att fälla varje budget som inte dansar efter deras pipa.

Vi i samarbetsregeringen har ett sätt att se på hur man ska komma bort från den här situationen, och vi ser ett behov av samarbete över blockgränserna. Det är samarbetsregeringens lösning.

Min fråga är: Vad är Centerpartiets lösning på den uppkomna situationen?

(Applåder)

Anf. 21 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Först kan jag konstatera att talet om samarbetsregering har ju hittills varit bara tal. Vi har i dag färre blocköverskridande överenskommelser än vad vi hade när regeringen Löfven tillträdde på grund av att ni valde att frånga några av dem, bland annat på friskoleområdet.

Det är precis som du säger, att Sverigedemokraternas besked i går innebär en ny fas i svensk politik, och vi har aldrig sett något liknande. Att lita på Sverigedemokraterna är för alla ansvarstagande politiker som att luta sig mot ett duschdraperi. De kommer inte att bära något av regeringsalternativen.

I detta läge, präglad av osäkerhet och någonting helt nytt, är det – precis som jag sade i mitt anförande – viktigt att hålla fast vid fundamenta och se till politikens innehåll.

Jag kan konstatera att den budgetmotion som jag kommer att rösta för, Centerpartiets och Alliansens, är bättre för Sverige. Den är bättre för jobben, bättre för att skapa förutsättningar för morgondagens välfärd och den är bättre för en grön omställning. Därför kommer jag att rösta på den. Det är den bästa politiken för Sverige som skapar bäst utveckling, och det är självklart den som får min röst.

Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag ifrågasätter inte på något sätt hur Emil Källström eller de andra borgerliga riksdagsledamöterna kommer att rösta i den här omröstningen. Där har ni ända sedan valet varit klara med att ni avser att lägga fram er budgetmotion och rösta på den. Det är ingenting som jag kritiserar eller på något sätt ifrågasätter.

Det jag frågar är: Givet den uppkomna situationen, hur ser du att Sveriges land ska kunna styras i framtiden? Vi står nu inför en situation där Sverigedemokraterna kommer att fälla varje regeringsbudget och varje budgetproposition i den här kammaren. Mitt svar på detta är: blocköverskridande samarbete för att vi inte ska hamna i den situationen.

Jag upprepar min fråga till dig: Hur ser Centerpartiet på den uppkomna situationen? Hur ska vi kunna styra Sverige i framtiden?

(Applåder)

Anf. 23 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Egentligen har jag redan svarat på Magdalena Anderssons fråga i mitt anförande. Mitt och Centerpartiets svar är ju att vi vandrar på nattgammal is. Det är en ny situation som vi måste gå in i

med öppna ögon. Då är det viktigt att se processen som den faktiskt ser ut.

Nu har vi i dag först en debatt, och sedan ska vi fatta beslut om ramarna för statens budget för 2015. Sedan är frågan hur regeringen ställer sig inför ett läge när den kanske inte har fått igenom sin statsbudget. Då ligger bollen hos din statsminister. Beroende på hur han väljer att agera finns det tre olika alternativ. Det är ingenting som jag tänker spekulera om eller här och nu rusa i väg i en viss riktning.

Vi måste gå igenom processen steg för steg, enligt den regelbok som finns för detta och laga efter läge, det vill säga agera utifrån den situation som kommer upp. Men det viktiga är att inte hänge sig åt taktiserande eller spekulation. Det viktiga är ju att se till den faktiska politiken och dess innehåll.

Jag vill upprepa varför det är naturligt för mig att rösta på Alliansens budgetförslag. I den finns det skarpa förslag om nya jobb i växande företag för att bygga Sverige starkare, för att skapa ett hållbart Sverige. Den är den politiken vi presenterar för väljarna, det är inga hemligheter. Det är den politiken som vi nu har lagt på riksdagens bord, och det är den politiken som vi kommer att rösta på, helt enligt praxis för hur man agerar i den svenska demokratin.

Det är åt det hållet som Centerpartiet vill gå. Vi kommer att följa varje steg med det djupaste intresse och respekt. Vi kommer att agera som det ansvarstagande parti vi är tillsammans med våra kamrater i Alliansen. Det kan alla lita på. Vi har visat det ansvarstagandet i åtta år, och det kommer vi att fortsätta med.

(Applåder)

Anf. 24 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Centerpartiet gick till val med löften om minskade klimatutsläpp, mindre gifter i vardagen och mer förnybar energi. Vi har hört Emil Källström prata en hel del om miljö- och klimatfrågorna här, och konstigt skulle det väl vara annars. Ändå kan vi konstatera att han säger nej till det budgetförslag som innehåller en rad nödvändiga satsningar på miljö och klimat.

Vi kan återigen konstatera att med Alliansens budgetförslag blir det mindre arbete för att minska utsläppen i Sveriges kommuner och landsting eftersom man helt har strukit den posten. Det blir fler skövlade naturskogar eftersom Alliansen prutar på regeringens skydd av värdefull natur. Det blir mindre satsningar på rent vatten och levande hav. Och det blir mindre arbete för en giftfri vardag. Sist, men inte minst, blir det mindre pengar till både solceller och biogas.

På punkt efter punkt är ju regeringens miljö- och klimatsatsningar vassare än Alliansens. Så hur menar ni i Centerpartiet egentligen att ni verkar för att man ska kunna nå klimat- och miljömålen? Med den politik som ni har varit med och fört i åtta år verkar det ändå – trots att man är stolt över sin politik – som att vi missar 14 av 16 miljömål.

Centerpartiet har ju ett genuint intresse av dessa frågor, så jag vill fråga Emil Källström: Varför kan vi inte sätta oss ned och prata om det här?

Anf. 25 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Det är bara när man unnar sig lyxen att inte jämföra med något annat land i hela världen som man klarar av att utmåla Sveriges politik på miljöområdet som någonting annat än väldigt framgångsrik. Det finns inget annat land som kan peka på lika framgångsrika resultat, att både minska utsläpp och ha en ekonomisk utveckling som skapar ett bra samhälle där fler får chansen till jobb och utveckling och att förverkliga sina drömmar.

De vanliga kritikpunkterna gäller kanske miljömålen. Låt mig uppehålla mig lite kring dem.

När vi tog över makten var prognoserna att inte något av miljömålen skulle nås. Nu har vi satt i gång ett arbete som självklart ska fortsätta. Inget annat duger än att alla miljömål nås. Det pågår naturligtvis ett arbete. Naturvårdsverket har en kontrollstation vid 2020, och fram till dess pågår arbetet.

Men det viktiga är också att faktiskt leverera resultat. Att tala om miljöfrågor är Miljöpartiet kanske bäst på, men när det gäller att leverera resultat ligger ni långt efter Centerpartiet. Vi klarar av att gå från ord till handling.

Vi båda hade ju ett vallöfte om att bygga infrastrukturen för den gröna omställningen av fordonsflottan med 10 000 laddstolpar för elbilar. När vi presenterade det förslaget sade Miljöpartiet: Det här är gamla nyheter, det här har vi tyckt länge.

När man nu jämför bägge budgetförslagen ser man att vi står för vårt löfte. De 10 000 laddstolparna är kvar allihop. Det finns inte en enda stolpe i ert budgetförslag.

Det vi säger, det gör vi också. Det innebär att det blir riktiga resultat för miljön och inte bara prat.

(Applåder)

Anf. 26 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Eftersom det här är en budgetdebatt kan vi konstatera att om man inte satsar några pengar för att få igenom en grön politik lär det inte heller bli någon sådan.

När det gäller laddstolparna håller ju marknaden själv på att lösa den frågan. Är det det som vi ska lägga statliga pengar på?

Men jag vill fortfarande komma tillbaka till det faktum att Miljöpartiet och Centerpartiet delar omsorgen om miljön och klimatet.

Till exempel kämpar Centerpartiet i Västra Götalandsregionen för att kunna genomföra energieffektiviseringar av miljonprogrammen och göra stora satsningar på det området. Ni vill på rikspanet säga nej till viktiga satsningar som skulle underlätta deras och andra centerpartisters arbete. Varför säger ni nej till sådant som era partikamrater ute i landet vill göra?

Det är fortfarande så att med er politik blir det mindre arbete för att minska utsläppen av växthusgaser. Det blir fler naturskogar som skövlas. Det blir färre satsningar för rent vatten och levande hav, och det blir mindre pengar till solceller och biogas.

Jag ställer samma fråga till Emil Källström som jag ställde till Anna Kinberg Batra. Hon blev svaret skyldig. Hur tänker Centerpartiet ta ansvar för Sverige på klimat- och miljöområdet?

(Applåder)

Anf. 27 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Det första man ska vara medveten om när Janine Alm Ericson talar om skövade naturskogar är att regeringen avsätter statliga pengar för att inskränka äganderätten och göra avsteg från en mycket framgångsrik svensk skogsvårdsmodell som bygger på äganderätten och på långsiktigt privat familjeskogsbruk i första hand. Det är någonting vi vill värna.

Det är klart att om man höjer skatterna på jobb och företagande med 30, 40, 50, jag vet inte hur många miljarder, som Miljöpartiet gick till val på att man skulle göra, då har man också en hel del pengar att lägga på småposter och dutta med. Lite pengar till kommuner, lite pengar till skolor och lite pengar till vad det nu kan vara. Men det viktiga är resultaten i verkligheten och att vi verkligen åstadkommer riktiga miljöförbättringar.

Herr talman! Jag kan konstatera att under Centerpartiets tid har vi kombinerat minskade utsläpp i en omfattning som få andra länder kan matcha med ekonomisk utveckling och fler jobb i en omfattning som inget europeiskt land kan matcha. Det är precis det som lägger grunden för en fortsatt grön omställning.

Jag vet inte om Miljöpartiet här och nu frångick sitt löfte från valrörelsen om 10 000 nya laddstolpar, eller om man fortfarande tycker att det är en bra idé att vi lägger lite statliga pengar på att bygga framtidens infrastruktur för grön omställning av fordonsflottan. Men jag kan konstatera att vi behåller löftena. Vi håller fast vid det vi sa i valrörelsen, och det är precis det vi levererar. Snacket måste gå hand i hand med verkstad, annars blir det inga miljöresultat. Annars blir det inte det framgångsrika facit vi har sett under åtta år med alliansregering och centerpartistisk miljöminister.

(Applåder)

Anf. 28 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Regeringen och Vänsterpartiet lägger fram en budget som gör verklig skillnad för väldigt många barn.

Vi väljer att lägga fram reformer som handlar om gratis läkemedel för alla barn. Det tycker vi är en rättighet som barn ska ha. Man ska ha råd med medicin, helt enkelt.

Vi höjer socialbidragsnormen för alla barn så att barn inte ska tvingas välja bort sådant som deras kompisar får göra eller behöva ta ansvar för föräldrarnas ekonomiska situation.

Vi väljer att höja underhållsstödet för att möjliggöra ökad ekonomisk trygghet för alla ensamstående föräldrar och deras barn. Under er tid har var fjärde ensamstående förälder tvingats leva på socialbidrag.

Vi väljer att höja a-kassan eftersom er politik har lett till att a-kassan i dag ligger på ungefär samma nivå som socialbidragsnormen.

Vi väljer att höja ersättningen för alla långtidssjukskrivna, och vi väljer att höja grundnivån i föräldraförsäkringen.

Det här gynnar väldigt många barn som skulle få mycket bättre livsvillkor. Vi väljer att göra något konkret åt barnfattigdomen i stället för att prata om den.

Centerpartiet väljer i stället att lägga fram en budget som väljarna nyss har valt bort. Ni väljer att fortsätta prata om barnfattigdomen i stället för att göra något åt den.

Emil Källström väljer att likna Sverigedemokraterna vid ett duschdraperi. Det är en liknelse jag kan ställa upp på. Men varför väljer då Centerpartiet att gömma sig bakom detta duschdraperi i det politiska maktspelet som nu pågår?

Vad är det ni vill? Vad är ni beredda att ta för ansvar? Vem är er statsministerkandidat? Är det Annie Lööf, eller är det ett ledarlöst Moderaterna som ska ta den rollen? Vad är det ni vill, och vilket är ert ansvar i denna svåra politiska situation?

(Applåder)

Anf. 29 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Först kan vi väl hyfsa debatten lite. Sverige har faktiskt den lägsta fattigdomen i EU. Det är någonting vi är mycket stolta över, och det bygger på att man har en politik för fler jobb. Jobben har ju, precis som jag redogjorde för i mitt anförande, växt till de senaste åren.

Det är också vårt viktigaste löfte framöver för att motverka många av de samhällsproblem som Ulla Andersson lyfte fram i sin replik. Det viktigaste framöver för att skapa ett så gott samhälle som möjligt för så många som möjligt är att ha en politik som innebär att så många det bara går är med på insidan, i jobb eller företagande, med alla positiva aspekter på hur man lever sitt liv som det innebär.

Jag måste också konstatera att när det gäller just de grupper som Ulla Andersson lyfter upp finns det en rad orosmoln i det budgetförslag som hon står bakom.

Vi talar om hundratusentals barn och föräldrar som nu går eller skjutsar till skolan varje dag med oro eftersom de inte vet vad det innebär om regeringspolitiken blir verklighet. Får deras skola vara kvar eller inte?

Vi kan också konstatera, herr talman, att de socialistiska partierna väljer att ta bort den fritidspeng, alltså det bidrag till fritidssysselsättning eller annat, som Alliansen föreslår och har infört för att se till att ingen ska behöva säga nej till fritidsaktiviteter av ekonomiska skäl.

Jag skäms absolut inte över det budgetförslag som jag kommer att rösta på i eftermiddag när det gäller just det här. Vi klarar det viktigaste för att motverka utanförskapet, en politik för fler jobb, samtidigt som vi har riktade insatser för till exempel ungas fritidsaktiviteter så att alla ska få vara med redan från tidig ålder.

(Applåder)

Anf. 30 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag tror faktiskt inte att alla de barn som lever i en svår ekonomisk situation på grund av att deras föräldrar är sjuka, arbetslösa eller av annan anledning har det väldigt ekonomiskt tufft tröstas av att barn i andra länder har det tuffare. Jag tycker att det är en argumentation som inte riktigt hör hemma i en sådan här debatt.

Jag märker att Centerpartiet i stället för att stå bakom förslag som skulle göra verklig skillnad för alla de här barnen väljer att stigmatisera barn till låginkomsttagare. Det är den linjen ni faktiskt väljer när ni

föreslår en fritidspeng som någon snäll ska skicka ut till några barn för att de ska ha råd med fritid.

Är det inte bättre att föräldrarna får ökad ekonomisk trygghet om de har oturen att vara arbetslösa eller sjuka eller är ensamstående och lever i en tuff ekonomisk situation? Vore det inte bättre om de fick en ekonomisk trygghet i grund och botten? Det väljer ni bort. Ni väljer till och med bort en sådan grundläggande rättighet som medicin för barn. Under resan som varit har det för Centerpartiet alltid varit viktigare att välja sänkt skatt för höginkomsttagare. Det beklagar jag.

Jag märker också att Emil Källström väljer att inte svara på frågorna. Varför väljer ni att gömma er i det här svåra läget? Varför talar ni inte om vad ni vill? Är det nyval ni vill ha? Vilken är er statsministerkandidat – är det Annie Lööf, eller är det den partiledarlösa moderata organisationen som ska utse den? Hur ser ni på den här situationen?

Ni har ett ansvar att ta i det här läget. Ni kan inte bara huka er ena gången bakom Sverigedemokraterna och nästa gång bakom Stefan Löfven. Centerpartiet har ett eget ansvar i det här läget.

(Applåder)

Anf. 31 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Orden "gömma sig" kan tydligen innebära väldigt många olika saker.

Först för vi en politik som steg för steg tar Sverige i positiv riktning i åtta år. Sedan går vi till val och har en rekordlång valrörelse där vi säger precis vad vi tänker göra efter valet och vad en röst på oss innebär. Efter valet lägger vi fram den kanske mest genomarbetade budgetmotion som någonsin har presenterats i opposition i denna kammare. Vi säger också att vi ska rösta på den. Är det att gömma sig?

Vi gör exakt vad vi sade. Vi kunde ha haft ett enskilt samtal, jag och Ulla Andersson, redan i våras. Då hade jag kunnat säga att exakt detta skulle hända. Det är också vad vi har sagt på gator och torg, det är vad vi har sagt i varenda debatt och det är precis vad vi gör nu.

Jag tycker inte att det är att gömma sig. Jag tycker att det är en tydlighet. Om inte det är tydlighet undrar jag vad tydlighet är för någonting.

När Ulla Andersson vill tala om taktiserande och spelteori vill jag tala om politikens innehåll. Den budget jag i eftermiddag kommer att rösta på, som Centerpartiet kommer att rösta på och som Alliansen kommer att rösta på, tar Sverige ytterligare steg i rätt riktning. Det handlar om ett lite mer företagsamt Sverige som skapar lite fler jobb, som innebär att lite fler är på insidan och skapar det goda samhälle, inte minst för barnen, som vi båda eftersträvar. Det är ett Sverige som blir lite grönare, som skapar utveckling i hela landet och som inte straffbeskattar allt från avstånd till ungas arbete.

Det är precis vad jag kommer att rösta på. Det är det som den här debatten handlar om. Det är politikens innehåll. Och det är helt enkelt så att jag röstar på min politik för att den är bättre än Ulla Anderssons. Konstigare än så är det inte.

(Applåder)

Anf. 32 ERIK ULLENHAG (FP):

Herr talman! Låt mig först yrka bifall till reservationerna 1 och 3, det vill säga Alliansens reservationer.

Sverige befinner sig i ett besvärligt politiskt läge i en rätt orolig omvärld. Förklaringen till det besvärliga politiska läget är att vi har en svag minoritetsregering som har valt att tillträda dåligt förberedd.

Vi har sett en höst där man har fått besked om att Förbifarten förbi Stockholm – det handlar alltså om att dra trafiken runt en stad i stället för genom en stad – ska byggas. Det sa man från Socialdemokraterna före valdagen. Sedan sa man: Den ska kanske inte byggas. Sedan packar man ihop och går hem, och det kostar skattebetalarna 4 miljoner kronor om dagen.

Det har skapats en osäkerhet genom tal från regeringens sida om att lägga ned Bromma flygplats och regionala flygplatser. Vi har en regering som gång på gång talar om samarbete men som under denna höst i två

för Sverige viktiga frågor har agerat precis tvärtom. Det började med att man övergav den friskoleöverenskommelse som vi hade lagt mycket möda på att sex partier skulle bli överens om. Det var priset för att få stöd av Ulla Andersson och Vänsterpartiet. Det fortsatte med att man försökte ändra spelreglerna i den pensionsöverenskommelse som kanske är den viktigaste långsiktiga överenskommelse över blockgränserna som vi har slutit.

Vi har en regering som ger olika besked olika dagar. Vi har statsråd som ger olika besked. Vi har en statsminister som säger en sak och en vice statsminister som säger något annat i samma fråga. Vi har till och med statsråd som säger olika saker olika dagar i samma fråga och som lägger fram propositioner för riksdagen som är så illa genomarbetade att de måste dras tillbaka. Vi har en statsminister som verkar anse att regerandets konst är att hitta kompromisser som är så obegripliga att alla kan vara nöjda med dem i rummet men som alla tolkar olika efteråt.

Till det ska man lägga detta besvärliga politiska läge. Vi kan vara i en situation där regeringens budget i dag eller någon av de närmsta dagarna faller. I detta besvärliga politiska läge borde vi se ganska starka marknadsreaktioner. Vi borde se en stor oro på marknaderna. Vi borde kanske ha en sjunkande krona. Det vore det normala i detta besvärliga politiska läge. Men så ser det inte ut, herr talman, tvärtom. Trots den stökiga situationen är det ganska lugnt på marknaderna. Varför? kan man fråga sig.

Jo, det beror faktiskt på att Alliansen under åtta års tid fört en ekonomisk politik så att svensk ekonomi står stark. Det är 300 000 fler människor i jobb och 20 procent i höjda disponibla inkomster för Sveriges löntagare. Detta har skett under åtta år. Vi har det högsta arbetskraftsdeltagandet. Den högsta sysselsättningen i hela Europa lämnade vi efter oss. Vi har högre tillväxt än jämförbara länder. Förklaringen till att den politiska krisen inte blir en ekonomisk kris är alltså att alliansregeringen lämnade efter sig en mycket stark ekonomi.

Jag blir förvånad varje gång jag lyssnar på finansministern – i dag också. I stället för att tacka alliansregeringen för att den politiska krisen inte blir en ekonomisk kris med kaos på marknaderna fortsätter man att svartmåla den svenska ekonomin. Jag ber om ursäkt, finansministern, men det inger inte förtroende när man beskriver en verklighet på ett sätt som bara kan uppfattas som korrekt på Sveavägen och i det socialdemokratiska partihögkvarteret och inte av någon i vår omvärld.

Nu ser vi vad betydelsen av ansvar för statsfinanserna är. Det ansvar vi tog under åtta år gör att vi klarar ett krisartat läge politiskt utan att det får direkta effekter i ekonomin och i människors vardag, utan att människor i Stockholm, Borås eller Arvika i dag går och oroar sig för vad som händer på börserna. Man kan vara orolig över det politiska läget, men man är inte direkt oroad över ekonomin.

Det här är en viktig grund, ett fundament, i den budgetmotion som Alliansen lägger på riksdagens bord: fortsatt ansvar för statsfinanserna. Att börja ta lättvindigt på överskottsmål eller att börja säga att det inte är så viktigt riskerar att göra oss betydligt sämre rustade den gång vi får en annan typ av kris än den politiska kris vi nu är inne i.

Det andra fundamentet i den gemensamma budget som Folkpartiet och Alliansen lägger fram är jobb, jobb och jobb. Även jag mötte väljare i valrörelsen som sa: Måste ni tala om er arbetslinje hela tiden?

Ja, vi gör det av ett par skäl. Först och främst är det nämligen det viktigaste för att ge människor makt över sin vardag, för att bryta fattigdom och skapa en situation där människor har en egen lön att betala räkningarna med. Det handlar om att skapa en situation där jag vet att jag, om jag jobbar en timme extra, har råd med något extra. Det handlar om att skapa en situation där jag inte är fast i ett bidragsberoende och ett utanförskap.

Här har vi tydliga skillnader mellan regeringen och Alliansen. Vi går fram med ett mål om att 5 miljoner människor i Sverige ska ha ett arbete att gå till. Det målet går det inte att fuska eller tricksa med. Det går att utvärdera ifall vi når det.

Men debatten har under senare år handlat om att i stället säga att det viktigaste är att sänka arbetslösheten. Det kan låta bra för den som lyssnar, men problemet är att vi har provat den modellen förr. Vad var det som skedde när man satte upp arbetslöshetsmålet som det allra viktigaste? Jo, folk började sjukskrivas, och man putsade statistiken den vägen. Vad var det som skedde sedan när man sa att man måste göra något åt sjukskrivningarna i socialdemokratis Sverige? Jo, då skickade man ut folk i förtidspension. Människorna som berördes var visserligen inte längre en siffra i arbetslöshetsstatistiken, men de var mycket längre ifrån arbetsmarknaden, och de hade mindre makt över sin vardag. Det är här den grundläggande striden mellan Alliansen och regeringen fortfarande finns.

Den budget som Folkpartiet i dag kommer att rösta för innehåller också 25 miljarder i ökade resurser till den svenska skolan. Jag har lyssnat på socialdemokrater, vänsterpartister och miljöpartister som inte verkar ha läst detta. Men det handlar om att ge ökad undervisningstid. Det handlar om att ge läxhjälp. Det handlar om att se de barn som behöver skolan allra mest.

Men till skillnad från regeringen är vi övertygade om att det kanske inte bara är pengar som löser detta. Vi ligger på ungefär samma anslag när det gäller skolan, men vi är rätt övertygade om att förutsättningen för att lyckas i skolan är att man har tydliga kunskapskrav, tidigare betyg och en tioårig grundskola. Vi tror inte att man kan sitta i Rosenbad och säga att alla borde ha en gymnasieexamen. Man måste faktiskt fundera på hur en 17–18-åring som just har hoppat av skolan fungerar. Vad säger hen till oss? Hen säger inte: Jo, om ni bara säger till mig att jag borde plugga för att få en gymnasieexamen gör jag det. Hen säger till oss: Det måste finnas en plats för mig i detta samhälle som lärling eller genom att man sänker trösklarna in till arbetsmarknaden, så att jag kan få ett jobb att gå till. Sedan kanske jag kan komma tillbaka till skolbänken när jag har kommit in på arbetsmarknaden.

Det är jobben som ger oss resurserna till skolan. Det är de som ger oss resurserna till välfärden. Nu har vi återigen en regering som styrd av Vänsterpartiet inte talar om hur resurser skapas, utan man talar bara om hur de fördelas.

Förstår man inte att resurser skapas genom att se till att människor jobbar den där extra timmen eller att företagarna har en framtidstro som innebär att de vågar anställa kommer man i förlängningen att se en statsbudget från regeringens sida som också hotar välfärden. Och den

hotar, kan jag säga till Miljöpartiet, även klimatet i det läget. För klarar man inte jobben och ett växande Sverige klarar man inte heller klimatet.

Det finns något slags föreställning, framför allt i Miljöpartiet och bland en del andra, om att tillväxt är farligt. Tillväxt hotar klimat och miljö. Men fundera lite grann på vad tillväxt är! Tillväxt är att vi i morgon blir lite bättre på att göra det vi i dag är lite sämre på att göra. Vi blir lite effektivare. Vi kanske blir bättre på vindkraft. Vi kanske blir bättre på förnybara energikällor. Då kan jag säga att tillväxten ökar. Men om man för en politik som motarbetar tillväxt kommer man heller inte att klara klimat och miljö.

Vi lägger också fram en budget som mycket tydligt slår fast vilket Sverige vi vill ha. Vi mötte väljarna i valrörelsen och sa att vi vill ha ett öppet och tolerant Sverige. Det handlar om att vi ska vara stolta över vårt land i morgon och i övermorgon. Det handlar om att jag inte ska behöva berätta för mina barn och barnbarn att javisst, de riskerade att mördas där nere i Syrien, men när de kom hit och knackade på vår dörr skickade vi tillbaka dem.

Ett sådant Sverige ska vi inte ha. Det är mycket tydligt i denna budget att vi kommer att stå upp för den öppenheten, framför allt för att vi ska vara stolta över att vi visar solidaritet med människor som riskerar att mördas på en annan plats och som söker sig till vårt land, men också därför att den öppenheten och toleransen bygger Sverige starkare. Jag har tittat ut över världen och aldrig sett ett land växa dramatiskt genom att sluta sig. Jag har aldrig sett ett land där de berättar att de tyckte att det var farligt med människor från andra länder, så de slöt sig och blev rikare.

Det fungerar inte, herr talman.

Vi har en idé om att skapa ett Sverige där det inte ska spela någon roll var du har din bakgrund. I stället ska Sverige säga: Har du din framtid här ska du ses som en del av oss. Vi ska inte ställa grupp emot grupp.

Herr talman! Det är mycket diskussion kring taktik och hur folk ska rösta i olika sammanhang. Folkpartiets svar på den frågan är ganska enkelt: Vi röstar på det vi tror är bäst för Sverige. Det är ibland inte så mycket svårare än så i politiken. Vi röstar på en budget som sätter jobben och kunskapen i skolan främst, som har en idé om hur Sverige ska fortsätta växa och som tar ansvar för ekonomin så att vi står starka även när vi har lite mer oroliga tider, som nu, på grund av den svaga minoritetsregeringen.

Vi kommer att rösta för den budgetmotion som handlar om att vi bygger ett starkare Sverige tillsammans.
(Applåder)

Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag och, tror jag, många med mig får intrycket av att Erik Ullenhags anförande skrevs före Sverigedemokraternas besked i går. Det händer faktiskt någonting när Sverigedemokraterna säger att de ska fälla varje budgetproposition som inte dansar efter deras pipa.

Då blir frågan: Hur ska Sverige kunna regeras i framtiden? Det är klart att om Sverigedemokraterna hade haft den här principen under den förra mandatperioden hade inte en enda av de budgetar gått igenom som den regering Erik Ullenhag satt med i lade fram till riksdagen.

Jag undrar hur Folkpartiet ser på framtiden. Jag ifrågasätter inte hur ni röstar i dag. Jag tycker att ni har varit tydliga och ärliga mot väljarna med vad ni gick till val på, vilken motion ni skulle lägga fram och hur ni skulle rösta. Jag ifrågasätter inte det. Men min fråga till dig, Erik Ullenhag, är: Hur tänker du dig att Sverige ska kunna styras i framtiden? Jag kan inte se något annat än att detta kräver antingen ett blocköverskridande samarbete eller att ni dansar efter Sverigedemokraternas pipa.
(Applåder)

Anf. 34 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Låt mig citera en tidningsartikel för något år sedan: ”Det är tyvärr inte oppositionens uppgift att lotsa igenom budgetar.” Det var ett citat från Magdalena Andersson, då oppositionspolitiker.

Det är något märkligt med Socialdemokraterna ibland. När ni är i opposition är det inte ert ansvar. När ni regerar är det inte heller ert ansvar. Det är på något sätt alltid Alliansens ansvar, och allra helst är det Folkpartiets eller Centerns ansvar.

Men det är ansvarspåliggande, Magdalena Andersson, att sätta sig i en regering och säga sig vilja ta ansvar för Sverige. Det är ni som bär det ansvaret nu. Det kan ni inte trolla bort genom att skälla på oppositionen.

För något år sedan sa Magdalena Andersson att det inte var oppositionens uppgift att lösa den här typen av situationer. Hon får gärna backa från det. Berätta i så fall att du hade fel när du var i opposition men att du som finansminister nu har rätt. Man kan inte ge helt olika budskap i opposition och i regeringsställning.

Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det jag sa för ett år sedan är precis detsamma som jag säger i dag, nämligen att om inte Sverigedemokraterna ska ha ett avgörande inflytande i Sveriges riksdag så krävs det samarbete över blockgränserna.

Därför var vi socialdemokrater kritiska mot alliansregeringen. Man klamrade sig fast i Alliansen och sökte inte samarbete över blockgränserna. Det var bakgrunden till det uttalandet. Det var en kritik mot att man inte sökte samarbete för att utestänga Sverigedemokraterna från inflytande.

Däremot har jag inte kritiserat hur ni avser att rösta i dag.

Min fråga till Erik Ullenhag är: Hur tänker ni framåt, givet att Sverigedemokraterna kommer att fälla varje budget som inte dansar efter deras pipa? Hur tänker du dig framåt? Hur ska Sverige kunna regeras? Den dagen det kan bli en borgerlig regering, hur tänker ni er att ni den dagen ska kunna få igenom er budgetproposition i riksdagen? Ska ni samarbeta över blockgränserna eller ska ni dansa efter Sverigedemokraternas pipa?

Anf. 36 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Jag noterar att Magdalena Andersson är helt inne i spel och inte i sak. Är det en riktig beskrivning att alliansregeringen inte sökte samarbete över blockgränserna? Vi börjar där.

(Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S): När det gällde den ekonomiska politiken.)

Okej. Men vi går igenom det. Vad gjorde vi? Vi slöt en migrationsöverenskommelse tillsammans med Miljöpartiet. Vi sa att ett parti som vill stänga Sveriges gränser inte skulle få diktera detta i Sveriges riksdag.

Det var ganska unikt. Inget annat land i Europa har klarat det på samma sätt som vi gjorde. Vi stod upp för vår humanitet, och vi stod upp för solidaritet.

Jag välkomnar att Socialdemokraterna, som inte var med på det i opposition, nu har sagt sig vilja ansluta sig den migrationspolitiska överenskommelsen.

Vi gjorde en friskoleöverenskommelse som vi lade mycket tid på. Det är ju knepigt att se till att vi klarar valfriheten samtidigt som vi ska ha en trovärdighet i det systemet. Det dröjde inte många veckor innan Stefan Löfven och Magdalena Andersson insåg att de inte kunde hålla friskoleöverenskommelsen, eftersom de i stället gjorde upp med Vänsterpartiet.

Vi har tagit ett långsiktigt ansvar för Sveriges pensioner. Självklart kommer vi i olika sakfrågor hela tiden att behöva söka samarbete. Jag tror dock att människor förväntar sig att när jag talar för Folkpartiet eller när Alliansens partier talar tillsammans så funderar vi på vad vi vill göra med Sverige. Det är ändå det som är utgångspunkten. Utgångspunkten är inte att socialdemokratin för evig tid ska sitta vid makten. Utgångspunkten är: Vad har vi för idé om detta land?

Min idé om det här landet finns i den budgetmotion som ligger på bordet. Det är mer fokus på jobb, en fortsättning på arbetslinjen. Vi ska *inte* gå tillbaka till en situation där utanförskapet riskerar att växa!

Det är en ansvarsfull ekonomisk politik där vi till skillnad från regeringen säger att vi kommer att stå upp för överskottsmålet. Det är en politik som handlar om massiva satsningar på kunskap i skolan. I flera av de här frågorna finns det säkert möjligheter under de kommande mandatperioderna att samtala och samarbeta med varandra.

Men jag tror att vi ska akta oss för att skapa en politisk karta i Sverige där vi säger att nu sitter Socialdemokraterna vid makten, så då måste vi andra se till att Socialdemokraterna kan sitta kvar. Det är inte riktigt så ni brukar agera i opposition, Magdalena Andersson.
(Applåder)

Anf. 37 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Folkpartiets devis när de är med och styr tycks vara att inkomstskillnaderna mellan könen ständigt ska öka. Jag kan inte förklara på något annat sätt varför inkomstskillnaderna mellan könen har ökat med över 50 procent under Folkpartiets styre, eller att andelen ensamstående kvinnor som lever i relativ fattigdom har ökat med över 40 procent.

Vänsterpartiet väljer i stället en feministisk ekonomisk politik och har tillsammans med regeringen lagt fram en rad förslag som underlättar för kvinnors livsvillkor och ekonomiska villkor.

Vi stärker förlossningsvården så att kvinnor ska kunna föda tryggt. Det väljer ni bort.

Vi stärker landets kvinnojourer så att alla de kvinnor som har blivit utsatta för mäns våld mot kvinnor ska kunna ha ett tryggt ställe att ta sig till med långsiktig finansiering.

Vi väljer att finansiera en stor utbyggnad av äldreomsorgen, vilket gynnar alla de kvinnor som är beroende av att den fungerar väl – anhöriga, anställda och kvinnor som är pensionärer.

Vi väljer att höja sjuk- och aktivitetsersättningen, eftersom det framför allt är långtidssjukskrivna kvinnor som tvingas leva i fattigdom.

Vi väljer att höja underhållsstödet vilket gynnar över 200 000 barn och över 100 000 kvinnor – kvinnor och barn som har haft det väldigt tufft under er regeringstid. Var fjärde tvingas gå till socialkontoret.

Det här väljer ni bort och väljer att rösta på er budget. Trots det har ni ett ansvar att ta i det här läget.

Nu har jag ställt samma frågor till Moderaterna och Centerpartiet utan att ha fått något svar, så nu tänkte jag att Folkpartiet kanske ändå tar lite större ansvar och svarar på frågor än vad de partierna tar. Vilken är er statsministerkandidat? Vill ni ha ett extraval? Vad är er plan efter kl. 16 i eftermiddag? Vilket ansvar anser ni att ni själva har, Folkpartiet?

(Applåder)

Anf. 38 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Vi har ett ansvar gentemot väljarna att stå upp för den politik som vi tror är bra för Sverige.

Låt oss diskutera jämställdhet, Ulla Andersson. Det kommer då och då siffror som jag tror är baserade på RUT-beräkningar som Vänsterpartiet har beställt, och så säger ni: Löneklyftorna ökade jättemycket under Alliansens tid.

Låt oss se vad som hände. 160 000 kvinnor fick heltid. Fler kvinnor kom i jobb än tidigare. Vi har aldrig haft så många kvinnor någonsin som har jobbat heltid i Sverige som efter en regering med en tydlig arbetslinje. Löneskillnaderna och inkomstskillnaderna har minskat något under de här åren. Jag skulle önska att de hade minskat mer, och nu kommer du med helt andra siffror. Då kan ju en tv-tittare eller någon annan som följer debatten tänka: Det verkar ju jättekonstigt. Hon säger att löneskillnaderna har ökat jättemycket, och han säger att de inte ökat alls utan har minskat under de här åren.

Vad var det som hände? Jo, både kvinnor och män fick det bättre, Ulla Andersson. Inkomstökningarna för kvinnor och män var ungefär 40 procent för båda grupperna. Vad händer då, Ulla Andersson? Det fanns ju en skillnad från början. Ni verkar gilla att räkna i fasta kronor, och då säger du att männens löneökning blev högre än kvinnornas löneökning i fasta kronor. Ja, det är i grunden löneskillnader.

Jag tycker att det vore bättre om både kvinnor och män fick mer i plånboken. Skulle jag vilja göra mer för att skapa ett samhälle där vi utjämnar inkomstskillnaderna ännu mer? Javisst, men med din logik, Ulla Andersson, hade löneskillnaderna i Sverige minskat om både kvinnor och män hade fått lägre inkomster. Det är liksom inte så man bygger ett starkare Sverige, utan man bygger ett starkare Sverige genom att se till att arbete och utbildning kan löna sig.

Den grundläggande skillnaden mellan mig och Ulla Andersson är att jag varje dag med min politik bekämpar fattigdom och människors brist

på möjligheter, medan ni drivs av någon vilja att bekämpa rikedom. Ni blir arga när ni ser på tv att någon företagare har lyckats. Ni brukar gilla när fotbollsspelare tjänar pengar, men när det är andra blir ni jättebekymrade. Då ska de högsta marginalskatterna i världen nästan bli ännu högre. Ulla Andersson, det är inte lösningen för Sverige.
(Applåder)

Anf. 39 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag förväntar mig att en ekonomisk talesperson ska veta skillnaden mellan inkomstskillnader och löneskillnader. Det tycker jag är ganska grundläggande.

Ja, löneskillnaderna har minskat under de senaste åren. Desto märkligare är det ju då att inkomstskillnaderna har ökat mellan könen. Och vet du varför? Jag tror faktiskt att du vet det, fast du gärna blundar för sanningen. Det är för att er ekonomiska politik har bidragit till det, för väljer man en politik som låter ensamstående kvinnor ständigt halka efter och låter långtidssjukskrivna betala ett väldigt högt pris ekonomiskt och sväva i otrygghet om man ens ska få vara sjukskriven, då får det konsekvenser för just inkomstskillnaderna mellan könen, tryggheten för kvinnor, deras livsvillkor och ekonomiska villkor. Skattesänkningar för dem med högst inkomster gynnar män, och det är kvinnor som betalar. Det tycker jag är rätt grundläggande i ekonomisk politik.

Jag märker också att Erik Ullenhag, precis som sina företrädare här i kammaren, vägrar att svara på frågor. Vill ni gå till nyval? Vilken är er statsministerkandidat? Jag såg att din allianskamrat Littorin nyligen var ute och tyckte att Reinfeldt skulle komma tillbaka, så han tycker tydligen inte att den som Moderaterna nu planerar att utse duger. Men vilken är Folkpartiets statsministerkandidat? Stöder ni Littorins linje, eller har ni någon annan linje? Och vad gäller efter kl. 16 i dag? Ni har ju ett ansvar också efter kl. 16. Är det nyval ni efterfrågar? Tala i så fall om det, för jag tycker faktiskt att också väljare har rätt att veta det.
(Applåder)

Anf. 40 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Jag har i ett tidigare replikskifte här i kammaren i dag hört Ulla Andersson säga att svenska folket röstade kraftigt bort Alliansen. Det var något slags beskrivning av ett mycket starkt vänstermandat. Om detta starka vänstermandat hade funnits skulle vi inte vara i detta osäkra parlamentariska läge, Ulla Andersson.

Jag tror nog att du, ifall du tänker efter, inser att en demokrati mår bra av att det finns en opposition. Jag tycker att det var bra att Vänsterpartiet var i opposition när vi satt i regering. Om du tänker lite till tror jag att du också inser att det inte vore speciellt bra ifall vi nu skulle säga: Nej, nej, nej, vi råkade få igenom vår politik, så då röstar vi inte på den. Det är ju lite det du efterlyser. Du säger att vi har ansvaret när vi sitter i opposition. Men de som väljer att bilda regering, Ulla Andersson, bär regeringsansvaret. Det förpliktar till ansvar.

Nu har ni valt att vara ett oppositions- eller stödparti. Det är lite oklart vad ni är, men ni röstar i alla fall för denna budget och försöker ta ansvar för det. Jag kan inte ta ansvar för något som jag tror är fel för Sverige. Jag har ett ansvar inför väljarna att berätta vad jag tror är rätt för Sverige.

Då kan vi ta diskussionen om jämställdhet en vända till, Ulla Andersson. Skillnaden mellan dig och mig är att jag känner att det är viktigt för den ensamstående mamman som har väldigt svårt att påverka sina marginaler är att våra trygghetssystem med barnbidrag och andra skyddsnät fungerar. Men det allra viktigaste för henne är att om hon jobbar kan hon påverka sin ekonomiska situation.

Jag tycker fortfarande, trots åtta år av alliansregering, att vi är i ett läge där det är ett problem att det för många människor med små marginaler är svårt att själva påverka sin situation. Om jag har drömmen och idén om att åka med mina två barn på en utlandsresa blir det liksom inte av, för jag kan inte jobba de extra timmarna eftersom det finns marginaleffekter i olika delar av systemet.

Det ni nu gör är att ni förstärker dessa marginaleffekter. Visst, jag får det lite bättre ifall jag har ett jobb att gå till, men det kommer att bli några färre som har ett jobb att gå till. Det viktigaste sättet att angripa även ojämställdheten mellan kvinnor och män är att se till att fler har ett jobb att gå till, att fler kan jobba heltid, att fler kan påverka sin egen vardag, Ulla Andersson.

(Applåder)

Anf. 41 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Trots att Erik Ullenhag i sitt anförande talade mest om vad som har varit och slår sig för bröstet för det som man hittills tycker sig ha åstadkommit, vill jag även i det här replikskiftet gå in på saker som förenar Miljöpartiets och Folkpartiets politik.

En sådan sak är att Folkpartiet också är ett feministiskt parti. I ert valmanifest påpekade ni att Sverige inte är ett jämställt land och att det fortfarande finns traditioner och strukturer som begränsar individens frihet. Ni tog helt riktigt upp att det skiljer 3,6 miljoner kronor i livsarbetsinkomst mellan en man med genomsnittlig inkomst och en kvinna med genomsnittlig inkomst, att kvinnor tar ut tre gånger fler föräldradagar än män och att traditionellt kvinnodominerade yrken präglas mer av lägre löner än traditionellt manliga yrken. Vi i Miljöpartiet instämmer naturligtvis i den problembeskrivningen.

I ert valmanifest förde ni också fram flera bra förslag, till exempel en tredje pappamånad i föräldraförsäkringen och ett avskaffat vårdnadsbidrag. Men i den gemensamma budget som de fyra allianspartierna lägger fram finns ingen mer reserverad månad i föräldraförsäkringen och vårdnadsbidraget är kvar. Det betyder att med Alliansens budget kommer det att ta längre tid innan vi når ett jämställt samhälle. Hur känns det för ett feministiskt parti?

Anf. 42 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Med Alliansens budget kommer vi nog snabbare att närma oss jämställdhet. Det handlar om ett antal förslag, som jag har varit inne på, om hur det ska kunna löna sig bättre att jobba och få fler kvinnor som arbetar heltid. Vi ser över pensionssystemet och har en idé om vad vi kan göra för att se till att det blir mer rättvist i en situation där man går skilda vägar. Vi vill se över hur vi kan få en starkare jämställdhetsbonus och hur vi fördelar föräldraledigheten mer jämnt.

Jag tror att jag och Miljöpartiet delar en analys. Det är nämligen så att det är något konstigt att när två personer blir föräldrar blir mammor mer mammor än vad pappor blir pappor. Det är det som är den grundläggande problematiken. På arbetsplatsen förväntar man sig att mamman ska vara hemma och inte pappan. På dagis är det mamman som när hon glömmer vinteroverallen får höra att det är lite kallt på vintern. Pappan som kommer dit får höra att det var bra att han lämnade barn över huvud taget. Den typen av frågeställningar är grundläggande när det gäller jämställdhet.

Sedan ska jag ärligt säga, och det vet Miljöpartiet, att Folkpartiet inte tycker att vårdnadsbidraget är en speciellt bra idé. Men, och där finns en avgörande skillnad mellan oss och Miljöpartiet, vi har kompisar i Alliansen som vi har samarbetat med i ganska många år. Vi berättade till och med före valdagen, till skillnad från Miljöpartiet, vad vi har fått igenom av Folkpartiets politik – det är väldigt mycket, skulle jag säga – och vad de andra partierna har fått igenom. Vi presenterade det sedan gemensamt för väljarna i ett budgetförslag.

Miljöpartiet hade kommundagar, eller vad det heter, häromdagen. Rätt många av de miljöpartister jag hörde därifrån kände att ni inte sa före valdagen vad ni skulle göra efter valdagen, för nu har ni fått ge er på punkt efter punkt. Så kan ett samarbete fungera.

I förlängningen brukar vi normalt sett kunna få med oss de andra med goda argument om vi samarbetar nära. Hittills är jag dock inte jätteimponerad av hur mycket Miljöpartiet lovade före valdagen som har blivit verklighet. Snarare verkar det vara tvärtom, att ni på punkt efter punkt har fått ge er.

(Applåder)

Anf. 43 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Regeringens budget är en budget för betydligt ökad jämställdhet där vi tydligt visar hur de förslag vi lägger fram bidrar till mer jämställt samhälle.

Jag vill fortsätta tala om vårdnadsbidraget. Folkpartiet har på sin hemsida kvar argumentationen emot. ”Vårdnadsbidraget har förstärkt utanförskapet för kvinnor som står långt från arbetsmarknaden. Istället för att försöka komma in eller tillbaka på arbetsmarknaden efter föräldraledighet väljer många att stanna hemma ytterligare en tid med vårdnadsbidrag. Detta har ytterligare försvårat inträdet på arbetsmarknaden, för grupper som redan idag har det svårt.”

Nu förbereder sig Folkpartiet för att tillsammans med Sverigedemokraterna, Moderaterna, Centerpartiet och Kristdemokraterna i riksdagen rösta för vårdnadsbidragets bevarande.

Visserligen har Folkpartiet under Jan Björklund ofta gjort sig till anhängare av 50-talspolitik, med vurm för betyg och kärnkraft. Att de nu också vill ha tillbaka hemmafrusamhället förvånar – speciellt när Folkpartiet i opposition äntligen har en chans att driva de frågor man tror på.

Erik Ullenhag! Kan du inte förklara för mig varför det blir mer feminism och jämställdhet med ett vårdnadsbidrag?

(Applåder)

Anf. 44 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Det korta svaret är: Det blir det inte. Vårnadsbidraget har inlåsnings effekter för vissa grupper på arbetsmarknaden, och det är fel. Jag står dock upp för att jag samarbetar med andra partier.

Låt oss ta det lite lugnt när vi beskriver verkligheten. Att säga att vårnadsbidraget innebär att Folkpartiet vill ha hemmafrusamhället åter efter att jag i replikskifte efter replikskifte har talat om vikten av att fler kvinnor jobbar heltid haltar lite. Visst kan vi använda retorik ibland, men vi bör försöka beskriva varandras politiska ståndpunkter någorlunda rimligt.

Jag har inte varit inne på Miljöpartiets hemsida på länge, men jag skulle tro att det finns rätt många gamla tal och sådant där som till exempel handlar om att ni var mycket kritiska till flyktingavräkningen inom biståndet. Nu sitter ni i regering, och efter valet blev det en annorlunda politik.

I Miljöpartiets värld kan vi nog på punkt efter punkt på hemsidan hitta saker ni inte har fått igenom i regeringen.

Vi lyckades inte hela vägen att övertyga väljarna om detta. Men före valet försökte vi förklara att om man vill regera Sverige är det en ganska bra idé att *före* valdagen berätta vilka man vill regera med och vad man vill göra. Då får man ge och ta i kompromisser. Ni valde en annan väg och sa vem ni kanske ville regera med men inte vad ni skulle göra tillsammans.

Vi har stått på samma debatter med miljöpartister och stått upp för valfriheten, men nu gör ni upp med Vänsterpartiet och hamnar i ett läge där ni inskränker valfriheten. Vi har stått på samma debatter och stått upp för ett antal frågor som ni nu får ge upp. Så kan ett samarbete fungera.

Låt mig vara mycket tydlig, Janine Alm Ericson (MP): Vi kommer att fortsätta att vara ett feministiskt pådrivande parti. Kommer det ett förslag om en tredje pappamånad från regeringen kommer vi att rösta för det.

Vi kommer hela tiden att fundera på hur vi kan få fler människor att få arbete och inkomst och hur vi kan minska löneskillnaderna. Det gör man inte med en enskild lösning. Gör inte livet så enkelt för er och säg att vårnadsbidraget är det enda som skapar eller inte skapar jämställdhet i samhället.

(Applåder)

Anf. 45 JAKOB FORSSMED (KD):

Herr talman! I dag står tydliga alternativ mot varandra. Vi har ett alternativ, Kristdemokraternas och Alliansens, som är en direkt följd av att vi före valet förberett, förhandlat och förevisat för väljarna vårt valmanifest.

Det är ett tydligt budgetalternativ för ett starkare Sverige. Det är ett alternativ som står för jobb, företagande och tillväxt, för kunskap och bildning, för kvalitet och tillgänglighet i välfärden, för valfrihet och en syn på samhället där friheten och livet utanför statens hägn är grunden för tillvaron.

Budgetalternativen får konsekvenser i verkligheten, i människors liv, på riktigt. Därför är dagens debatt så viktig. Alternativen spelar roll.

Mot vårt alternativ står regeringens budget, ett slags stopp-och-bromsbudget. Det är broms för tillväxt, broms för jobb, broms för givmildhet och stopp för valfrihet.

Det är höjd skatt på att jobba och höjd skatt på att anställa unga och äldre. Det är chockhöjda arbetsgivaravgifter för unga på riktiga, varaktiga jobb och särskild löneskatt för äldre. Smaka lite på de orden: särskild löneskatt.

Det sas inte ett ord om denna särskilda skatt före valet. Det talades förstås om skattesänkningar för pensionärer, men att dessa sänkningar skulle betalas av pensionärerna själva nämndes inte.

Jag sänker gärna skatten för pensionärer – jag har varit med och gjort det fem gånger – men inte genom att slå mot de arbeten och anställningar som vi så väl behöver för att klara en god pensionsutveckling och en bra välfärd.

Det är tydlig signalpolitik från regeringen. Det tjuoter som vore klockan 15.00 den tredje månaden med ett viktigt meddelande från den svenska regeringen: Ni äldre som i allt större utsträckning jobbar efter 65 kommer det att bli betydligt dyrare att anställa, så varför inte gå i pension? Ni äldre som vill bidra med er erfarenhet på arbetsmarknaden: Gör er icke längre samma besvär. Det är budskapet.

Detta hotar också sociala värden, för möjligheten att jobba lite längre på ålderns höst går hand i hand med gemenskap. Fråga dem som jobbar och dem som anlitar äldre i de nya tjänsteföretag som växer fram runt om i vårt land baserade just på att vi har gjort det enklare, billigare och mer lönsamt för äldre att arbeta.

Alliansen har gjort det mer lönsamt att arbeta efter 65 och mer förmånligt att anställa äldre, för vi uppskattar deras insats. Vi ser att de behövs.

Vi vill se fler jobb, och det blev fler jobb. Men nu varnar Konjunkturinstitutet för lägre sysselsättning med regeringens förslag. IFAU, Pensionsmyndigheten och Arbetsförmedlingen hyser samma farhåga. Alternativen spelar roll.

Herr talman! Bortom denna breda skatteattack på jobben kommer det kanske märkligaste av allt. Regeringen föreslår höjd skatt på givmildhet. Det ska bli höjd skatt på att ge till social hjälpverksamhet utförd av Läkare utan gränser, Röda Korset och Stadsmissionen.

Alliansen vill i sin budget i stället utveckla denna reform så att fler ideella organisationer kan få del av denna möjlighet. Alternativen spelar roll.

De spelar en avgörande roll också när det gäller valfrihet. Det rödgröna budgetalternativet är en stoppolitik för valfrihet. Man hade säkert lagt fram höjd skatt här också om det var möjligt. De rödgröna vill vrida utvecklingen tillbaka till en tid då medborgarna var beroende av politikerns gunst och godtycke.

Regeringen kallar till och med möjligheten att själv få välja vilken vårdcentral man vill gå till för tvångs-LOV – sannolikt på diktat av Vänsterpartiet. Man har visserligen tvingats dra tillbaka en framhågsad proposition om att stoppa valfrihet i vården, men man har förstås lovat att återkomma.

En bärande idé i regeringens och Vänsterpartiets överenskommelse är att beskära den enskildes och familjernas makt, att minska vars och ens inflytande över sin ålderdom eller sina barns barndom.

Barnet som inte trivs eller eleven som inte får rätt hjälp får sämre möjlighet att byta skola. För den äldre kvinnan till vilken kommunens hemtjänst skickat 26 olika personer på två veckor ska möjligheten att byta utförare minskas eller stoppas.

Möjligheten att byta bort den vårdcentral som aldrig har tider ska begränsas. Möjligheten att vara hemma lite längre med det lilla barnet på familjens egna villkor ska slopas. Möjligheter ska omöjliggöras.

Vi vill utveckla valfriheten. Vårt förslag är en utveckling av valfriheten så att alla får möjlighet att välja. Alliansens budget är ett alternativ för den enskildes makt och myndighet, inte för myndigheternas makt. Alternativen spelar roll.

Dagens debatt är viktig i sak. Med alternativen på riksdagens bord blir det tydligt. Med den grönröda budgeten riskerar Sverige att få en betydligt sämre utveckling på flera punkter. Regeringens budget riskerar för det första det överskottsmål om tjänat Sverige så väl.

Regeringens politik riskerar för det andra att skada den jobbtillväxt vi ser. Det är breda skattehöjningar, inte främst på det som är miljöskadligt och hälsovådligt utan på det som vi borde främja: att arbeta och att anställa.

Det är ingen grön skatteväxling vi talar om utan en rödgrön svartväxling.

Regeringens budget riskerar för det tredje en sämre utveckling genom att svartmåla Sveriges ekonomi. Om man ständigt får höra att ekonomin är sämre än den är minskar framtidstron också i ett land där regeringen tog över Europas starkaste statsfinanser, med högst sysselsättningsgrad, låg statsskuld och en bred jobbtillväxt.

Regeringens förslag riskerar för det fjärde välfärdens resurser på sikt, därför att ökade resurser till välfärden skapas genom tillväxt och arbete. Man riskerar tilltron till politiken. Dåligt förberedda gör regeringen inte det den har lovat utan det den lovat att inte göra och sådant den talat helt tyst om före valet. De blocköverskridande samarbetena är färre med den så kallade samarbetsregeringen. Alternativen spelar roll.

Herr talman! Alliansens första valmanifest hette *Fler i arbete – mer att dela på*. Det har väglett Alliansens ansvarstagande för Sverige. Jobben har växt till, och det är över 300 000 fler i arbete än 2006.

Fler jobb är inte bara en frihetsfråga för enskilda och familjer som ger mer makt över deras livssituation. Det är inte bara en fråga om hur vi värnar sammanhållning. Det är också grunden för en starkare välfärd som kommer fler till del, som klarar att möta behov och som bidrar till mer jämlika förutsättningar.

Sverige satsar mer än någonsin på välfärdens verksamheter, trots att vi genomgått den värsta lågkonjunkturen sedan 30-talet. Detta är möjligt för att vi har prioriterat välfärden, jobb och tillväxt.

Vi har fler läkare och sjuksköterskor än tidigare och fler vårdcentraler med bättre öppettider, bättre bemötande och olika inriktning. Vi har sett till att köerna i vården blivit kortare och att vårdkvaliteten ökat. Patienterna är mer nöjda.

Apoteken är fler. Föräldrar till små barn med sprängande öronvärk kan numera köpa smärtstillande och nässprej på Ica och Statoil.

Alliansen fortsätter att utveckla välfärden med mer valfrihet, tillgänglighet och kvalitet. Hos regeringen och regeringens budget saknas tyvärr denna utvecklingskraft.

Äldrepolitiken är ett exempel. Vi föreslår en äldreboendegaranti. Alla över 85 ska själva få välja när de ska flytta till ett äldreboende för att minska den otrygghet och den oro som finns – finns det plats för mig när jag kommer att behöva flytta till ett äldreboende? Det saknas helt i de rödgrönas förslag.

Vi föreslår en nationell demensplan för att sprida kunskap och bättre behandlingsmetoder. Det saknas hos de rödgröna. Vi föreslår ett fortsatt kompetenslyft för personal och chefer inom äldreomsorgen – väldigt viktigt för kvaliteten. Det saknas också.

Vi föreslår ett måltidslyft för att bidra till en bättre ålderdom både socialt och medicinskt. Det saknas. Vi föreslår medel för att främja bättre samarbete kring den enskilda patienten mellan landsting och kommuner samt mer uppföljning och inspektioner. Det saknas i det rödgröna alternativet.

Regeringen har en bra och utvecklande välfärdssatsning – cancersatsningen – som är en kopia av Alliansens. Det är alldeles utmärkt, men i övrigt är det ont om idéer. Regeringen avsätter något mer resurser – det är rätt – men tömmer i stort sett ut pengar i systemet och hoppas på det bästa. Det duger inte. Dagens och morgondagens välfärd kräver resurser och nytänkande.

Herr talman! Om jobb och företag och om skola och välfärd handlar dagens budgetdebatt. Alternativen är tydliga. Och det är faktiskt i grunden bra i en demokrati.

Alliansen har presenterat ett väl förberett alternativ. Vi håller det vi har sagt till väljarna före valet. Kristdemokraternas uppfattning är förstås att Alliansens budget är det bästa alternativet för statens finanser, jobben, tillväxten, kunskapen, välfärden, valfriheten och sammanhållningen. Att rösta på det alternativet är att ta ansvar för Sverige.

Jag yrkar bifall till reservationerna 1 och 3 i finansutskottets betänkande.

(Applåder)

Anf. 46 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jakob Forssmed påpekade att det finns tre förslag som ligger på bordet. Det är tydligt att det kommer att finnas två alternativ i politiken. Med det som jag representerar får svenska pensionärer en rejäl skattesänkning från den 1 januari 2015. Med det förslag Jakob Forssmed står bakom blir det inte en krona i skattesänkning för pensionärerna under hela mandatperioden.

Det var dock inte det jag hade tänkt fråga Jakob Forssmed om. Jag har tidigare frågat både Centerpartiet och Folkpartiet hur de ser på hur Sverige ska kunna styras framöver. Jag har inte fått några svar.

Det går inte att bortse från att det politiska landskapet ser annorlunda ut efter Sverigedemokraternas besked i går att de avser att fälla varje budgetproposition som läggs fram av en regering som inte dansar efter deras pipa.

Här tycks varken Folkpartiet eller Centerpartiet – i alla fall inte ännu – tänkt på hur Sverige ska kunna styras framöver. Jag undrar därför,

Jakob Forssmed, om Kristdemokraterna har några tankar om hur Sverige ska kunna styras framöver när vi har ett Sverigedemokraterna som avser att fälla samtliga budgetpropositioner som läggs fram i Sveriges riksdag.

Om man hade haft samma princip under förra mandatperioden hade ett sådant scenario inneburit att inte en enda av den borgerliga alliansregeringens budgetpropositioner hade passerat och röstats igenom i kammaren.

Hur tänker sig Kristdemokraterna att Sverige ska kunna styras framöver? Jag ser bara två alternativ: antingen att man har en regering som samarbetar över blockgränserna eller att man har en regering som dansar efter Sverigedemokraternas pipa. Vad är Kristdemokraternas alternativ? (Applåder)

Anf. 47 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! I mitt anförande ägnade jag ganska mycket tid just åt de äldres situation. Det är något vi bryr oss mycket om. Vi har varit med och bidragit till att vi har kunnat sänka skatten för pensionärer fem gånger. Vi har dock sagt att vi inte tänker låta pensionärerna själva betala den skattesänkningen genom att försämra möjligheterna för jobb och anställningar för äldre över 65 och göra det sämre på andra sätt.

Jag konstaterar att vi har redovisat en bred palett av åtgärder för att göra livet lättare att leva för de äldre – en äldreboendegaranti och en demensplan för att motverka demensens skador och sjukdomar. Inget av detta finns i den rödgröna budgeten.

Vi var väldigt tydliga före valet. Vi har förberett och förhandlat ett valmanifest som vi gick till val på, som vi har lagt fram som budget i Sveriges riksdag och som vi kommer att rösta på. Jag konstaterar att vi har färre blocköverskridande överenskommelser i dag med samarbetsregeringen än vad vi hade med alliansregeringen.

Vi är i ett svårt läge. Vi får alla fundera igenom situationen framöver, men i dag kommer vi att plädera och rösta för vårt budgetalternativ. (Applåder)

Anf. 48 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Tack, Jakob Forssmed, för att du säger att man behöver fundera igenom situationen! Jag tycker att du ska ha heder och ära av att du ser att det är detta som krävs efter Sverigedemokraternas besked i går.

Jag ser två alternativ: Antingen samarbetar man över blockgränserna, eller också måste regeringen dansa efter Sverigedemokraternas pipa. Min fråga till dig återstår, Jakob Forssmed: Hur tänker ni kring detta? Men ni är kanske inte redo utan behöver fundera mer och återkomma om hur ni ser på det.

Jag tycker att det är bra att du öppnar för att det kommer att krävas noggranna funderingar och att man funderar igenom alternativen. Jag tycker att Kristdemokraterna ska ha heder och ära av att de ser att det behöver göras. Det är en sak att ni gör som ni har sagt i valrörelsen, nämligen lägger fram ert valmanifest som en budgetmotion och röstar på den i eftermiddag. Det tycker jag inte är konstigt, och det är heller ingenting som jag kritiserar.

Frågan är dock vad som händer sedan. Här har alla seriösa partier i Sveriges riksdag ett stort ansvar för att fundera igenom situationen. Det är bra att Kristdemokraterna säger att de avser att göra detta.

Anf. 49 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Självklart kommer vi att fundera igenom situationen. Jag konstaterar dock att statsministern sa i går att det är regeringen som sitter på styråran och att han har ansvaret.

Vi lägger fram vårt alternativ och röstar på det. Nu är det statsministerns ansvar att hantera situationen. Det var han tydlig med på pressträffen i går. Han sa flera gånger att det är regeringen som sitter på styråran.

Låt oss då titta på Alliansens track record när det gäller samarbete. Vi hade en mycket svår situation också efter valet 2010. Vi valde att ta ansvar genom att sluta en blocköverskridande migrationspolitisk överenskommelse med Miljöpartiet. Vi har tagit pensionsöverenskommelsen flera steg framåt under den förra mandatperioden.

Vi är vana att ta ansvar också i svåra situationer och har gjort det förut. Det är inte något unikt för oss som vi inte har varit med om, utan vi har varit vana vid att ta ansvar för Sverige under de åtta år som vi har regerat. Vi har också fört det framåt, medan ni har lämnat till exempel friskoleöverenskommelsen genom att på flera punkter bryta mot den. Det är inte en bra grund för blocköverskridande samtal.

Anf. 50 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag märker att Kristdemokraterna gärna talar gärna om broms. Det är rätt tydligt att Kristdemokraterna är en broms för människors grundläggande ekonomiska trygghet, framför allt för kvinnors rättigheter och trygghet.

På något annat sätt kan jag inte tolka att ni avvisar en politik som skulle ge tryggare ekonomiskt liv för kvinnor, sjuka, arbetslösa och barn. Ni avvisar så grundläggande reformer som gratis medicin för alla barn, höjt underhållsstöd, högre lägsta ersättning i föräldraförsäkringen, högre ersättning för långtidssjukskrivna, höjd socialbidragsnorm och kraftigt sänkt skatt för alla fattigpensionärer.

Det väljer Kristdemokraterna bort. Det är tydligt. Ni fortsätter på den väg som ni tidigare har valt: Sänkt skatt för höginkomsttagare kommer alltid först. Så visst är ni en broms. Det kanske inte är någon nyhet, men det tål väl att sägas igen.

Vi står nu här och debatterar ekonomisk politik och ekonomiskt innehåll. Då väljer ni att rösta på ert eget budgetalternativ. Det är inte så konstigt på ett sätt. Men det kommer ju också något efter klockan 16 i dag. Vad är då Kristdemokraternas ansvar? Hur tänker ni agera? Vad är ert besked till väljarna överlag i det som nu kommer att ske?

Jag tycker att ni har ett ansvar för att tala om det. Jag tycker faktiskt också att ni har ett ansvar för att, för alla de föräldrar och barn som nu kommer att tvingas fortsätta leva i en mycket svår ekonomisk situation, tala om varför ni hela tiden väljer bort ekonomisk trygghet för dem.

Anf. 51 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Det gör vi inte. Jobben är otroligt viktiga för ekonomisk trygghet för familjer, för ensamstående och naturligtvis för barn. Vi har under alliansregeringen höjt flerbarnstillägget, höjt den särskilda barn- delen i bostadsbidraget vid flera tillfällen, dessutom rejält, och höjt grund- nivån i föräldrapenningen. Vi har gjort den typen av reformer därför att vi ser det här problemet.

Men skapar vi inte samtidigt förutsättningar för fler jobb får vi naturligtvis ingen långsiktig lösning på detta. Vi behöver fler jobb, jobben behöver växa till, och fler behöver få del av dem för att kunna öka sin trygghet.

Vänsterpartiet avskaffar tillsammans med regeringen den fritidspeng som vi har infört, där barn och unga – för att inte behöva konkurrera med familjens övriga ekonomi – skulle få ett bidrag för att kunna fortsätta delta i fritidsverksamhet. Vi har kunnat se att barn lämnar fritidsverksamheten när de kommer till en viss ålder, just när det börjar konkurrera med familjens övriga ekonomi, där barnen själva känner ett ansvar för familjens ekonomiska situation.

Bara ett par månader efter det att reformen finns på plats väljer Vänsterpartiet att medverka till att avskaffa den. Det tycker jag är tragiskt.

Anf. 52 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Den budget som regeringen och Vänsterpartiet har lagt fram är en budget med ökade investeringar just för fler jobb. Alliansens främsta jobbreform sägs vara jobbskatteavdraget. Den är enligt era egna beräkningar självfinansierad till 30 procent. Det är en ineffektiv ekonomisk politik för fler jobb – något annat kan inte sägas med en så låg självfinansieringsgrad.

Under er tid vid makten har den relativa fattigdomen bland ensamstående föräldrar ökat med över 40 procent. Antalet ensamstående föräldrar som tvingas till socialen är oerhört högt. Det är nästan var fjärde ensamstående förälder. Inkomstskillnaderna mellan könen har ökat med över 50 procent.

Ni väljer att införa en stigmatiserande fritidspeng i stället för en grundläggande ekonomisk trygghet för alla de människor som har det tufft ekonomiskt: långtidssjukskrivna, arbetslösa eller ensamstående föräldrar. Det är ert val, ett val som ni har gjort och som självklart påverkar deras grundläggande livsvillkor. Det är väldigt många människor som berörs.

Jag märker att Jakob Forssmed, precis som sina kamrater på den borgerliga kanten, väljer att undvika att svara på frågan: Vad händer efter klockan 16 i dag? Vilken är en statsministerkandidat? Tänker ni kräva ett extra val? Är det målet med det som nu kommer att ske? Jag tycker att Kristdemokraterna har ett ansvar för att svara på de frågorna.

Nu är du den fjärde borgare som jag frågar, och ingen har kunnat svara på vem som är er statsministerkandidat. Det tycker jag är lite märkligt, för det kommer ju en stund – ganska snart, om några timmar – där vi kommer att behöva ett besked om hur ni ser på framtiden utifrån det hänsynslösa maktspel som Sverigedemokraterna nu spelar med

människors livsvillkor, för jag tror åtminstone att vi är överens om att de gör det.

Anf. 53 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Ulla Anderssons före detta partiledare Lars Ohly har sagt att det inte är Alliansens ansvar hur Sverigedemokraterna röstar, och det är inte vår sak att ta ansvar för att få igenom regeringens politik.

Det är något Ulla Andersson borde lyssna på också. Bollen ligger hos statsminister Stefan Löfven, som han sa själv i går på presskonferensen.

Beträffande Vänsterpartiet och regeringen: Vänsterpartiet har fått igenom mycket i den här budgeten. Det är ett kraftigt slag mot valfriheten, ett kraftigt slag mot jobben. Hur det skulle öka människors makt och möjligheter förstår jag inte. Det minskar människors makt. Det minskar människors möjligheter.

Ni pratar om fattigdomen. De skillnader som uppstod i Sverige när klyftorna växte tillkom framför allt före 2006. Mellan 2006 och 2014 har det i stort sett legat still, enligt oberoende bedömare.

Du återkommer till att den fritidspeng som vi har infört för att ge barn möjlighet att delta i fritidsverksamhet skulle vara stigmatiserande. Fråga Rädda Barnen vad de tycker! Fråga Barnombudsmannen, som kraftigt har avstyrkt att ta bort pengan utan att veta vilka konsekvenser det får för dessa barn! Är det Rädda Barnen som är stigmatiserande? Är det Barnombudsmannen som är stigmatiserande?

Alliansen har den bästa politiken för jobben och för tillväxten. Men vi tar också ansvar för Sverige, att Sverige är ett land som ska hålla ihop, där vi tar ett solidariskt ansvar för varandra.

Det är Alliansens politik. Det ingår i Alliansens budget. Det är det besked som vi har lämnat i den här kammaren, att det är den budgeten som vi avser att rösta på. Det är det bästa för Sverige.
(Applåder)

Anf. 54 JÖRGEN HELLMAN (S):

Herr talman! Det står nu klart att Sverigedemokraterna kommer att stödja de borgerliga partiernas budgetförslag. Sverigedemokraterna har nu visat sig beredda att kasta ut Sverige i ett ovisst läge genom att bryta den praxis som finns i riksdagen och som innebär att man röstar enbart på sitt eget budgetalternativ.

Det är ansvarslost. Det innebär nya förutsättningar, ett nytt läge som kräver nya besked från de borgerliga partierna, om deras löfte om att inte samarbeta med Sverigedemokraterna kvarstår.

Vi ger ett besked i dag. Jag yrkar bifall till förslaget i betänkande FiU1.

Herr talman! En annan utveckling i landet hade varit möjlig. Att hålla ihop Sverige, att modernisera Sverige, att ta vara på alla människors potential är helt centralt för utvecklingen framöver. I vårt land ska vi investera i människor, miljö, kunskap och gemensam välfärd. Vi ska brygga över klyftor och orättvisor.

Detta ska göras i en värld där utmaningarna är stora, i Europa, där den ekonomiska utvecklingen fortsatt är svag och den geopolitiska utvecklingen oroar.

Den återhämtning som vår kontinent så väl behöver är redan både svag och sen. När budgetpropositionen presenterades pekade regeringen på att riskerna för en svagare utveckling var större än förhoppningarna om en starkare.

Sedan budgetpropositionen presenterades har ny information kommit om att det blir ännu lägre tillväxt ute i Europa. Det bekräftar den bild som vi alla ser när vi läser prognoserna.

Detta påverkar givetvis den svenska situationen. Vi är inne i en period av återhämtning i svensk ekonomi. Men takten har försvagats efter sommaren. Våra viktigaste och närmaste exportmarknader har inte utvecklats på ett gynnsamt sätt.

Samtidigt är underskotten i de svenska offentliga finanserna stora. I åtta år har det varit mycket stora ofinansierade skattesänkningar, och de stora överskotten i svensk ekonomi 2006 har förvandlats till stora underskott 2014. De senaste sex åren har Sverige haft underskott i de offentliga finanserna, och i år beräknas underskottet landa på ungefär 90 miljarder kronor. 90 miljarder kronor i underskott innebär att vi gemensamt varje timme i år lånar 10 miljoner kronor eller, annorlunda uttryckt, 240 miljoner kronor om dagen. Det är givetvis en ohållbar politik.

Ordning och reda i statsfinanserna är en förutsättning för välfärden, stigande sysselsättning och en långsiktigt hållbar politik. En politik där ofinansierade skattesänkningar tillåts gröpa ur statsfinanserna måste ersättas med en ordning där reformer finansieras fullt ut.

Sverige påbörjar i och med regeringens förslag till budget vägen tillbaka till balans och överskott. Steg för steg ska vi ta oss till en situation där vi har utrymme att möta nya nedgångar och kriser och där vi återigen följer de finanspolitiska ramverken.

Herr talman! En annan utveckling är möjlig.

Nästan 400 000 människor är arbetslösa i Sverige. Av dem har många varit arbetslösa under mycket lång tid. Hela 70 000 personer har varit utan jobb i två år eller mer.

Att hindra att människor hamnar i arbetslöshet, att öka förutsättningarna för att få fler i arbete och att bryta med långtidsarbetslösheten måste därför stå i centrum för politiken.

Den kanske viktigaste åtgärden för att förhindra arbetslöshet är att förbättra skolan. Under flera år har vi sett en stadig försämring av resultaten i den svenska skolan. Resultaten har sjunkit snabbare i Sverige än i något annat OECD-land. Vi är fast beslutna att bryta denna utveckling.

I budgeten för förskolan ökar resurserna för att möjliggöra mindre barngrupper, och i grundskolans lägre årskurser vill vi stärka möjligheterna att anställa fler lärare för att minska antalet elever i klasserna. Vi vill förbättra läraryrkets attraktivitet och se till att statens stöd till skolor med stora utmaningar stärks. I ett tufft ekonomiskt klimat prioriterar vi skolan högt, och vi gör det med fullt finansierade reformer.

Sambandet mellan utbildningsnivå och arbetslöshet är också mycket tydligt. De unga som saknar en gymnasieexamen är i mycket större utsträckning arbetslösa än de som har klarat skolan. Alla unga arbetslösa som inte har klarat av att få sin gymnasieutbildning måste ges den möjligheten. Vi vill därför införa ett utbildningskontrakt som både ger

stöd och ställer krav som kan leda fram till en fullgjord utbildning och ett jobb.

För en regering som vill modernisera Sverige, öka våra möjligheter att göra oss gällande på de globala marknaderna och ge alla chansen att nå sin potential kommer det att vara centralt att höja utbildningsnivån. Att bygga ut den högre utbildningen så att vi får fler i vårt land som får en möjlighet att komma in på yrkeshögskolor, universitet och högskolor är därför en självklar investering eftersom Sverige ska vara en ledande kunskapsnation.

Vid sidan av en bättre skola och förstärkta utbildningsinsatser måste vi skapa ett system där ingen ung människa ska behöva gå arbetslös i mer än 90 dagar. Vuxna arbetslösa ska ges en väg bort från långtidsarbetslöshet och fas 3. Ibland går den vägen via utbildning. Men vi vill även se traineejobb för unga och extra tjänster i välfärden för den som varit arbetslös länge, så att man kan bidra till vår gemensamma välfärd, komma in i en arbetsgemenskap och hitta nya vägar framåt eller upptäcka ett nytt yrke.

Men även andra investeringar är nödvändiga för jobben och för att modernisera och förbättra vårt land. Vi vill ta ansvar för järnvägssystemet eftersom det har stora brister, och vi vill investera i järnvägsunderhållet.

Kollektivtrafiken i våra storstäder behöver byggas ut, och vi behöver bredband och bättre kommunikationer i hela vårt land. Innovationsförmågan i den svenska ekonomin behöver förbättras. Vi vill investera i exportsatsningar som gör att fler svenska företag ges möjlighet att hitta nya globala marknader, och vi vill minska sjuklöneansvaret för företagen.

Detta är en bred agenda för jobb och utveckling.

Herr talman! Den närmast permanenta omställning som vårt samhälle är inne i kräver ett stort mått av trygghet. Förändring och utveckling utan trygghet leder till rädsla, oro och konflikter. Människor måste kunna lita till att det finns plats för dem även i framtiden och att vi gör en resa tillsammans där vi delar på vinster och bär risker gemensamt.

Ett tydligt exempel på detta är arbetslöshetsförsäkringen. På en modern arbetsmarknad krävs starka trygghetsförsäkringar. Höjda grundbelopp och höjt tak i arbetslöshetsförsäkringen ger den trygghet som krävs för att människor ska kunna och vilja omfattas av förnyelsen.

Här ligger också att vi vet att vi klarar oss när vi blir äldre. Regeringen föreslår nu att klyftan minskas mellan pensionärer och löntagare genom att skatten sänks för dem som har pensioner upp till 20 000 kronor i månaden. Dessutom förstärks ekonomin för de äldre genom att bostadstilläggen höjs.

Men trygghet ligger förstås också i välfärdssystemet, alltså att sjukvården fungerar från mödra- och förlossningsvården till vården i livets slutskede och att äldreomsorgen ger hjälp och stöd när man är gammal. I budgetpropositionen återfinns miljardsatsningar på att utveckla sjukvården och äldreomsorgen med mer personal och bättre bemanning.

Herr talman! Sverige behöver en politik som trycker tillbaka arbetslösheten, inte minst bland de unga, som förbättrar välfärden, inte minst i sjukvården och äldreomsorgen, och som ser till att minska

klyftorna och hålla ihop landet, inte minst genom insatser för de äldre som har det sämst ställt.

Jag yrkar därför bifall till förslaget i betänkandet.
(Applåder)

Anf. 55 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Det är klassiskt sett två partier i svensk politik som åtnjuter ett stort förtroende när det gäller att skapa förutsättningar för jobb, företag och ett gott liv i hela landet. Det är, om vi ser till de mätningar som görs av förtroende, Centerpartiet och Socialdemokraterna.

Jag har alltid förundrats lite grann över hur Socialdemokraterna kan åtnjuta detta förtroende givet en historia av flyttlasspolitik där det uttalade målet var att dränera delar av Sverige på människor och kapital för att andra skulle få växa. Även i Socialdemokraternas förda politik under de senaste åren, både i majoritet och i opposition, har det varit ganska många direkt landsbygdsfientliga förslag.

Vi lägger fram en budgetmotion som innehåller, vilket jag nämnde i mitt anförande, laddstolpar för framtidens infrastruktur när det gäller fordonsflottan i hela landet. Vi gör satsningar i form av Sverigebygget och annat och byggande av vägar och järnvägar. Vi lägger ned bredband som aldrig förr för att skapa framtidens infrastruktur. Vi lägger även in nya pengar i landsbygdsprogrammet som går just till företagande, grön omställning och infrastruktur i hela landet.

Men vi ser att det som vi försöker gynna och vill ha mer av beskattas av Socialdemokraterna så att det riskerar att bli mindre av det. Jag talar förstås om kilometerskatten, alltså en skatt på avstånd som Socialdemokraterna tillsammans med sina kamrater föreslår. Jag talar också om en gödselskatt som innebär en extra pålaga på 300 miljoner kronor för svenska bönder som de inte kan få betalt för, som inget av konkurrentländerna måste betala och som dessutom enligt forskningsrapporterna inte innebär några miljöförbättringar.

Vi har hört om inskränkt äganderätt på skogssidan, och vi har hört om höga skatter på jobb och företagande. Mina frågor är givetvis: Vad är planen med alla dessa skattehöjningar på jobb och företagande i er budgetproposition? Är inte risken överhängande att detta innebär mindre av jobb, mindre av leverne och mindre av företagande i hela landet?

(Applåder)

Anf. 56 JÖRGEN HELLMAN (S) replik:

Herr talman! Det har hänt något i svensk politik i dag och i går. När man lyssnar på debatten och på din fråga, Emil Källström, hör man att det fattas en sak, nämligen de viktiga långtidsbeskeden om hur spelreglerna kommer att vara i denna riksdag.

I och med att Sverigedemokraterna meddelade att de tänker rösta på de borgerliga partiernas höstbudget gäller den stora frågan och den stora debatten faktiskt om Centerpartiet nu kommer att vara berett att regera med stöd av Sverigedemokraterna. Det är den stora frågan i dagens debatt. Jag tror säkert att de som sitter i skatteutskottet och som ska debattera strax efter oss kommer att ha en livlig debatt om gödsel. Huvudfrågan är dock om Centerpartiet kommer att vara berett att regera med stöd av Sverigedemokraterna.

(Applåder)

Anf. 57 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Den intresserade åhöraren märker att jag verkligen försöker debattera politikens innehåll. Jag tror att det är det människor förväntar sig att vi gör, alltså att vi faktiskt pratar om vad vi vill med Sverige och varför vi röstar på de olika förslagen.

Vi kan konstatera – och det har Socialdemokraternas egen, nuvarande, statsminister sagt – att den så kallade styråran hör hemma i Rosenbad om regeringens budget faller. Bollen ligger på den planhalvan. Jag vill fokusera på politiken, för det är det viktiga. Det är därför jag står här – för att föra Sverige framåt. Därför säger jag återigen att jag i dag kommer att rösta på en budgetmotion som innebär att vi tar fortsatta steg mot att hela Sverige kan växa och utvecklas i takt. Vi ska bygga mer infrastruktur, och det ska bli enklare att starta och driva företag samt göra den första anställningen – inte motsatsen.

Jag kan också konstatera att det känns extra bra att kunna rösta på den budgeten givet att alternativet i voteringen i eftermiddag, det vill säga förslaget från regeringen, är en budgetproposition som höjer skatter och tar in pengar på allt det jag håller kärt för att finansiera utgiftsökningar. Det är utgiftsökningar och skattehöjningar på företagande och jobb, inte minst på de små och växande företagen och på jobben för unga. Det är avgiftsökningar och skattehöjningar på landsbygdens verksamheter – och på avstånd i sig. Det är en grön skatteväxling som förbyts mot en röd skattehöjning.

Detta är grundkonflikten i svensk politik i dag, och det är den som förtjänar att diskuteras. Jag ställer återigen mina frågor. Vad tror Jörgen Hellman om innehållet i den socialdemokratiska politiken? Är det inte stor risk att det innebär ett kraftigt försämrat klimat för såväl jobb och företagande som annat liv, i hela vårt land?

(Applåder)

Anf. 58 JÖRGEN HELLMAN (S) replik:

Herr talman! Vi har ju lagt fram budgeten för att skapa nya jobb, inte för att minska antalet jobb.

Huvudfrågan är ändå om ni kommer att vara beredda att regera med stöd av Sverigedemokraterna. Vi vill definitivt inte gå den vägen; vi vill ha en samarbetsregering med blocköverskridande överenskommelser. Men hur ser ni på detta? Kommer ni att regera med stöd av Sverigedemokraterna?

Anf. 59 ANDRE VICE TALMANNEN:

Jag vill upplysa om att Emil Källström inte hade replikrätt. Jag tänker dock ge honom möjlighet att svara på frågorna.

Anf. 60 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Det var mycket generöst. I vanliga fall brukar talmannen säga att frågorna får anses vara av retorisk karaktär, men så inte denna gång.

Jag har dock redan, i mitt tidigare replikskifte, sagt det jag vill säga om detta. Jag begärde replik på Jörgen Hellman för att jag ville diskutera politikens innehåll. Jag ville tydliggöra skiljelinjerna i de faktiska reformer, skattesatser och förslag som leder Sverige framåt. De frågor Jörgen Hellman ställer till mig ska han ställa till sin egen partiledare och statsminister. I går kväll, eller rättare sagt i går natt, var beskedet om var styråran låg väldigt klart.
(Applåder)

Anf. 61 JANINE ALM ERICSON (MP):

Herr talman! Jag hade gärna sett en debatt med andra förtecken än den ingång vi tvingas till i dagens debatt.

Vi står inför ett parti med rötter i nynazismen, ett parti som använder denna kammare och riksdagsarbetet för att prångla ut sin verklighetsfrånvända syn på människor – ett vi och de – och gör riksdagen till lekstuga för medieutspel. Genom att bryta praxis visar Sverigedemokraterna att de är villiga att slänga ut Sverige i ett ovisst läge. När de i går lämnade sitt besked sjönk den svenska kronan, vilket är ett tecken på att den osäkerhet SD nu tvingar fram är allt annat än bra för Sverige.

Att Sverigedemokraterna målar upp just Miljöpartiet som sin diametrala motsats är inte så konstigt. Vi står för helt olika värden. Vi i Miljöpartiet vill se ett samhälle där alla kan känna sig välkomna och uppskattade. Vi ser mångfald som något som utvecklar och stärker, och vi ser det som självklart att människor på flykt undan krigets Syrien eller IS terror ska kunna finna en fristad och en trygghet här i Sverige.

Allt det som är att ställa upp för de svaga och att stå för humanism och antirasism ser Sverigedemokraterna som ett hot. Den migrationsupp-
görrelse vi i Miljöpartiet gjorde med Alliansen under den förra mandat-
perioden är en uppgörelse jag är otroligt stolt över, och att Sverigedemo-
kraterna nu hotar att fälla vem det än må vara som håller fast vid den upp-
görrelsen visar hur lite Sverigedemokraterna har förstått om hur en demo-
krati fungerar.

Jag är stolt över den budget som samarbetsregeringen och Vänsterpartiet har lagt fram till riksdagen och som vi diskuterar här i dag. Det är en budget som inte bara fokuserar på det kommande året eller den kommande mandatperioden utan lägger grunden för det samhälle där våra barn ska växa upp. Den budget vi har lagt fram innehåller stora satsningar på klimatet och för miljön. Det är ett förslag som innehåller ett klimatpolitiskt ramverk, ökat stöd till kommunernas klimatomställning, satsningar på skyddet för biologisk mångfald och skydd för värdefull natur.

Det är en budget som strävar efter att vända resultaten i skolan genom satsningar på att göra alla skolor till bra skolor. Vi satsar på att göra läraryrket mer attraktivt och ge lärare mer tid till att vara lärare, samtidigt som vi satsar på tidiga insatser för att fånga upp de elever som riskerar att hamna utanför.

Det är en budget som ger fler jobb genom investeringar i infrastruktur både i stad och på landsbygd och som står för en aktiv arbetsmarknadspolitik. Den budget regeringen har lagt fram tillsammans med Vänsterpartiet är en budget för att hålla ihop Sverige. Det är en

ansvarsfull budget som hanterar de stora utmaningar Sverige står inför och stärker Sverige inför framtiden.

Herr talman! Klimatfrågan är vår generations största ödesfråga. Misslyckas vi med klimatutmaningen kommer vi också att misslyckas med alla andra frågor. Därför lägger vi ca 3 miljarder på direkta klimatsatsningar för 2015. De pengarna behövs för att vi ska kunna ställa om vårt samhälle och möta morgondagens utmaningar. Vi tar klimatfrågan på allvar och kommer att fortsätta att driva en aktiv och ansvarsfull politik inom det område som är vår tids ödesfråga.

Jag vill ta upp en av satsningarna mer i detalj, nämligen den unika satsningen på den gröna klimatfonden. Det är en fond som skapats för att kunna bidra till utvecklingen i de länder som riskerar att drabbas hårdast av de förödande omställningar klimatförändringarna kommer att skapa. Vår biståndsminister Isabella Lövin besökte nyligen Bangladesh, som är ett av de mest utsatta länderna i världen när det gäller effekten av klimatförändringarna. Där räknar man med att 17 procent av landytan kommer att översvämmas när havsnivån stiger – 17 procent av ett land som är ett av världens mest tätbefolkade.

Det innebär att minst 30 miljoner människor måste hitta någon annanstans att bo när havet tar den lilla yta de i dag har att leva på. Därför är omvärldens insatser och ansvar viktiga. Tack vare de 2 miljarder som vi avsätter i budgeten över mandatperioden har nu flera givarländer klivit fram för att ta sitt ansvar. Beräkningarna visar att de mål som satts upp för den gröna fonden, för att kunna ge just länder som Bangladesh det stöd som behövs för att de ska kunna rusta sig inför kommande utmaningar, kommer att nås, detta mycket för att Sverige visar ledarskap och engagemang.

Det är inte bara platser långt borta som behöver insatser för ett förändrat klimat. Det behövs stora investeringar också för att klara klimatomställningen i Sverige. Så sent som i går morse släppte SMHI en rapport som visar på det allvarliga läget även för Sverige. Vi ser att det finns en rad åtgärder för att både bromsa klimatutsläppen och stärka oss inför kommande klimatförändringar. I ett riktat stöd till kommuner och regioner runt om i landet finns möjligheter att utveckla och bygga vidare på de projekt som behövs för att vi på hemmaplan ska kunna sträva efter den omställning som är nödvändig för att kunna möta klimathotet.

Men klimatet är ingen höger-vänster-fråga. Jag vet att det finns massor av engagerade miljöpolitiker i den här kammaren, inte bara i mitt eget parti, eller samarbetspartierna, utan också i de borgerliga partierna. Jag hoppas att många av er i kammaren tycker att våra satsningar på biogas, solceller och järnvägsunderhåll egentligen är ganska bra. Jag vill i dag upprepa det som regeringen och Miljöpartiet sagt ända sedan valdagen: Vi är beredda att samarbeta kring viktiga framtidsfrågor. Det gäller inte minst klimatet och miljön.

Herr talman! Den budget som samarbetsregeringen lägger fram är en feministisk budget som innehåller satsningar för ett jämställt Sverige. En tredje öronmärkt månad i föräldraförsäkringen skapar förutsättningar för att de barn som nu föds ska få ännu mer tid med båda sina föräldrar. Om vi menar allvar med att vi vill minska klyftorna och ge alla samma chanser måste vi ge verktyg för ett delat föräldraskap. Det hänger tätt samman med ett arbete för att minska löneklyftorna, ge kvinnor samma

förutsättningar som män på arbetsmarknaden och skapa förutsättningar för ett jämställt arbete i hemmet.

Vi har fortfarande stora steg att ta för att uppnå ett jämställt samhälle. Det behövs riktig politisk vilja och politiskt mod för att fatta de beslut som i praktiken leder fram till det. Så länge sannolikheten att en vd heter Anders är större än att det är en kvinna, så länge papporna bara tar ut en fjärdedel av föräldradagarna och så länge unga män och kvinnor riskerar utanförskap och psykisk ohälsa kan vi inte luta oss tillbaka och vara nöjda. Vi måste aktivt jobba och genomföra förslag som gör detta samhälle jämställt på riktigt.

Vi har en feministisk regering, en regering som aktivt arbetar med att få in jämställdhetsperspektivet på alla politikområden. Ett exempel är att vi vill höja kvaliteten i äldreomsorgen och göra viktiga satsningar inom hälso- och sjukvård.

Också när det gäller jämställdhetsfrågan vet jag att det finns många inom oppositionen som vill samma sak som vi. Inte minst i Folkpartiet finns det många som kämpar för ett mer jämställt samhälle där flickor och pojkar ges samma möjligheter att leva sitt liv precis som de vill, fria från normer och ojämlika strukturer. Därför tycker jag fortfarande att det är konstigt att Folkpartiet inte ser möjligheten att verka för ett avskaffande av vårdnadsbidraget och införandet av en tredje pappamånad. Man hade kunnat hoppas på mer av ett feministiskt parti.

Herr talman! Vi strävar efter en skola som har tid för varje elev, en skola där varje lärare kan känna stolthet och inte behöver tyngas av ständigt dåligt samvete över att aldrig hinna med. Vi måste ge lärarna mer tid att vara just lärare, inte administratörer som ständigt ska bli effektiviserade av ohållbara krav. Vi satsar även på fler kuratorer i skolorna. De är nyckelpersoner i att fånga upp och se de elever som riskerar att hamna utanför och som behöver tidiga insatser. Den utveckling som vi ser, att den psykiska ohälsan hos barn bara ökar, måste brytas.

Herr talman! En budget som fullt ut finansierar sina reformer och satsar på att skapa fler jobb, som gör det möjligt att vända resultaten i skolan och som har en klimatpolitik med tyngd och skärpa är en budget som utgör ett första steg mot ett Sverige som håller ihop. Men jag tror att vi kan nå ännu längre. Sverige har historiskt sett utvecklats inte genom hårda politiska motsättningar och lösningar, utan genom breda samarbeten mellan olika samhällsintressen. Med den besvärliga parlamentariska situation vi nu har i riksdagen måste alla anständiga partier vara beredda att gräva ned stridsyxorna och fokusera på det som är bra för Sverige, inte bara på det som är bäst för det egna partiet.

Jag undrar om Alliansens företrädare förstod vad Sverigedemokraterna gjorde med svensk politik i går när de meddelade att de inte bara tänker stödja den borgerliga budgeten utan att de kommer att fälla varje regering som inte ställer upp på deras människosyn, en människosyn där det finns ett vi och ett de och där människor på flykt undan krig och terror inte ska få skydd. De tänker fälla alla regeringar som står fast vid den migrationsuppgörelse som vi tillsammans med er i Alliansen gjorde.

Jag vill därför upprepa det jag redan sagt i dag: Väljarna förväntar sig att vi som valts in i riksdagen gör allt vi kan för att hantera de utmaningar

Sverige står inför, inte att vi ägnar fyra år åt att gräva skyttegravar. Låt oss börja i dag!

Jag yrkar bifall till utskottets förslag i betänkandet.
(Applåder)

Anf. 62 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Jag skulle vilja be om ett visst mått av anständighet i debatten. Det är den typen av vulgära påhopp som drar ett litet löjets skimmer över Miljöpartiet som parti. Det får de stå ut med. Det är inte bara min syn, utan den synen delas av en stor del av svenska folket.

Praxis följs och lyfts fram av partier när det gynnar deras eget syfte. När det inte gynnar deras eget syfte är det inte lika viktigt med praxis. Som exempel kan nämnas när Sverigedemokraterna tillsammans med de rödgröna partierna under förra mandatperioden bröt mot dåvarande praxis för att stoppa en skattesänkning som vi inte tyckte var motiverad. Då var praxis inte viktigt. Nu är det viktigt. Det argumentet faller ganska hårt.

Det talades om den svenska kronan, och då kommer de ganska roliga påhoppet om konsekvenserna av att Sverigedemokraterna får inflytande på politiken. Någon påstod också att jultomten inte skulle komma. Faktum är att svenska kronan stärkts och börsen gått upp efter vårt besked i går. Det borde man från rödgrönt håll kanske dra vissa slutsatser av. Att ekonomi inte är Miljöpartiets starka sida har vi fått exempel på ganska många gånger.

Ni miljöpartister har för första gången en biståndminister. I er första biståndsbudget, utgiftsområde 7 i betänkandet, allokerar ni 8,4 miljarder kronor i biståndsramen för nästa år, 2015. Det är pengar som aldrig ens passerar Sveriges gränser. De ska nämligen finansiera flyktingmottagandet i Sverige. Samtidigt går WFP, World Food Programme, i Syrien ut och säger att pengarna är slut, att maten är slut och att de behöver mer pengar eftersom människor annars riskerar att svälta eller åtminstone riskerar undernäring. I det läget lägger ni 8,4 miljarder kronor inom biståndsramen på flyktingmottagande i Sverige. Hur i hela fridens namn kan det vara en vettig prioritering?

Anf. 63 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag vet inte om vi ska tala om vulgära påhopp. Det var inte jag som startade den debatten i torsdags. Då var det Oscar Sjöstedt som grundligt utgöt sig över Miljöpartiets stora farlighet. Så som Sverigedemokraterna resonerar låter det som att Miljöpartiet egentligen är farligare än de klimat- och miljöutmaningar som vi står inför. Det tycker jag är mycket konstigt.

När det kommer till frågor om praxis vill jag påminna om hur viktigt det var för Sverigedemokraterna att kammaren följde praxis när vi skulle välja talman. Då var tonläget högt om att vi minsann skulle hålla oss till praxis. Vi kan väl konstatera att vi haft en praxis i kammaren som fungerat när det gällt att leda Sverige stabilt framåt. Denna praxis har Sverigedemokraterna nu valt att frångå. Vad som kommer att hända vet ingen.

Att Sverigedemokraterna skulle vara ett ansvarstagande parti och att Miljöpartiet inte skulle vara det vill jag också starkt säga emot. Vi sitter

och styr i över 110 kommuner och över 18 landsting eller regioner. Vi har gjort det under lång tid. Där har vi tagit ansvar för politik och utveckling. Jag tror att det är mer än vad man kan säga om Sverigedemokraternas track record på att kunna styra. Jag ser inte hur Sverigedemokraterna, som fattade beslutet om att bryta praxis och slänga ut Sverige i en stor osäkerhet, med trovärdighet kan hävda att de skulle vara bra för Sverige.

Anf. 64 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik:

Herr talman! Talmansvalet var ett ypperligt exempel på att det inte var så viktigt att följa praxis. Det var bra att Janine Alm Ericson tog upp det. Där var det bara vi som följde praxis. De andra partierna hittade på en löjeväckande procedur – på Vänsterpartiets initiativ – som kostade väldigt mycket tid och förmodligen även pengar, med Miljöpartiets goda minne.

Om vi ska prata om praxis kan jag fråga: Borde det kanske inte vara praxis att man förhåller sig till och pratar med riksdagens tredje största parti? Hade man gjort det hade den här situationen inte uppstått. Då hade vi varit i ett helt annat läge.

Jag vidhåller att Miljöpartiet i många hänseenden, men kanske framför allt vad gäller migrationspolitiken, är ett extremt parti i Sverige, samtidigt som Sverige i sig är extremt när det kommer till den här politiken och avviker kraftigt från resten av kontinenten. Vi kan jämföra med övriga EU. EU-snittet för mottagande av flyktingar och invandrare är nästan en tiondel per capita – inte i absoluta tal – jämfört med Sverige. Sverige sticker ut väldigt kraftigt i en europeisk kontext, och Miljöpartiet sticker ut väldigt kraftigt i en svensk kontext. Jag vidhåller att det är skadligt för Sverige, och det är därför vi gör vad vi kan för att minska Miljöpartiets inflytande över svensk politik.

Jag vill säga det en gång till: Miljöpartiet sitter med biståndsportföljen. Det finns en miljöpartistisk biståndsminister. I er första biståndsbudget allokera ni 8,4 miljarder kronor för nästa år, 2015, inom biståndsramen för att finansiera flyktingmottagning i Sverige. Samtidigt är situationen i Syrien akut. World Food Programme går ut och säger att pengarna och maten är slut och att man behöver mer resurser. Då ser ni till att 8,4 miljarder kronor över huvud taget aldrig ens lämnar Sveriges gränser. Jag förstår inte hur det skulle vara en vettig prioritering.

Anf. 65 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag tänkte först adressera Oscar Sjöstedts argument om att det var en konstig abrovinsch som tog mycket tid här i kammaren när vi valde talman. Jag kan bara konstatera att det på många olika ställen i Sverige sedan valet har förekommit väldigt många slutna voteringar på uppmaning av Sverigedemokraterna, bland annat i Göteborgs kommunfullmäktige för bara ett par veckor sedan. Det har kostat oerhört mycket tid. Det är nog faktiskt Sverigedemokraterna som har bäst resultat på det området.

Den svenska biståndsbudgeten är oerhört generös. Vi har ett av de mest progressiva förslagen. Att vi inte kommer upp i 1 procent längre

beror på en teknisk justering, men vi kommer att jobba för att biståndet ska komma upp i 1 procent även med den nya beräkningen.

Att vi väljer att dela upp hjälpen till människor på detta sätt är helt nödvändigt. Vilka skulle man annars säga nej till, Oscar Sjöstedt, när de kommer hit? När de har flytt över havet och med nöd och näppe klarat sig, när de har varit nära att bli skjutna och kommer med alla sina fasansfulla upplevelser i bagaget, vem ska man stoppa vid gränsen?

Vi har en offensiv biståndspolitik. Vi försöker göra så mycket som möjligt. Vi har lagt till mer pengar till ebolabekämpningen. Vi har inte minst lagt en halv miljard på internationellt klimatbistånd. Jag tror att den kritik Oscar Sjöstedt försöker föra fram på det här området kommer från fel håll.

Anf. 66 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Även jag är stolt över den migrationspolitiska överenskommelse som allianspartierna slutit ihop med Miljöpartiet. Det var ett viktigt vägval för Sverige att inte gå samma väg som många andra europeiska länder har gått. Vi valde i stället generositet, öppenhet och en ordnad, human och rättssäker asylprocess. Vi har gett många människor möjlighet att stanna i vårt land i skydd undan förföljelse och förtryck. Det har varit väldigt viktigt.

Jag är glad att Janine Alm Ericson i sitt anförande tog upp den psykiska ohälsan. Det är något som oroar även mig väldigt mycket, inte minst vad gäller unga, särskilt unga tjejer. I Alliansens förslag finns 1 miljard öronmärkt till detta ändamål. Men det är inte det jag tänker fråga Janine Alm Ericson om.

När vi debatterade budgeten här i oktober kunde Miljöpartiet inte svara på varför man var för ett visst förslag i budgeten från den regering partiet självt ingår i, nämligen förslaget om att höja skatten på givmildhet genom att ta bort gåvoskatteavdraget.

Nu har Janine Alm Ericson haft tid att fundera. Jag pratar om den reform som uppmuntrar att ge till social hjälpverksamhet. Reformen ska avskaffas därför att den – enligt budgetens ord och numera också finansutskottets rödgröna ledamöters förslag till betänkande – ökar den ideella sektorns verksamheters beroende av enskilda personer.

Står Miljöpartiet bakom detta? Tycker ni att det är en rimlig och bra ordning att öka beskattningen på givmildhet, så att Röda Korset, Rädda Barnen, Läkare utan gränser och andra organisationer kan göra mindre insatser för att lindra nöd i den värld som behöver så mycket insatser?

Anf. 67 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag har nu tittat på detta. Som Jakob Forssmed konstaterar blev jag lite tagen på sängen i den här frågan.

Det är ett väldigt viktigt arbete som våra organisationer och föreningar och många andra delar av det civila samhället utför, både i Sverige och internationellt. Men vi tror inte på att skattelättnader för gåvor är rätt väg att gå. Regelsystemet är inte utformat så att vilken förening eller organisation som helst kan ta del av det. Det blir ganska styrt.

Jag tycker att det känns lite konstigt att givmildhet och en vilja att bidra och hjälpa till med saker som man tycker är viktiga ska förenas

med skatteplanering. Vill man ge till saker som är bra och behjärtansvärda på olika sätt, vilket jag är väldigt glad för att många människor i Sverige gör, anser jag inte riktigt att det ska vara förknippat med att man också får någonting i egen ficka. Det är svaret till Jakob Forssmed i den här frågan.

Anf. 68 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Nu har vi fått ytterligare ett fantastiskt argument: Det känns konstigt. För Janine Alm Ericson känns det konstigt att de här organisationerna ska få kraftigt ökade intäkter genom att fler människor ger gåvor.

De som samlar in pengar har själva gått ut med ett upprop. 145 organisationer som ingår i en paraplyorganisation har sagt att de vill ha kvar skattereduktionen för gåvor. Man skriver: ”Vi ser avdragsrätten för gåvor som ett steg på vägen att säkerställa ett starkt, livskraftigt och hållbart civilsamhälle.”

Det här är alltså pengar som går till social hjälpverksamhet. Röda Korset, Läkare utan gränser och Stadsmissionen gynnas av detta. Dessa organisationers insamlade medel har ökat kraftigt. Organisationerna säger själva att det i mycket är tack vare skattereduktionen för gåvor som de kunnat få det ökade stödet.

Uppenbarligen anser också Miljöpartiet att det här ökar den ideella sektorns verksamheters beroende av enskilda personer. Men själva idén med den ideella sektorn är ju att det är enskilda personer som står bakom!

Det här finns i snart sagt varje europeiskt land, och vi har infört det. Det finns ett regelverk på plats, och det fungerar. De ideella organisationerna själva vill inte avskaffa det. Men Miljöpartiet och Janine Alm Ericson tycker att det hela känns ”konstigt”.

Jag tycker att det känns konstigt med den typen av mycket svag argumentation för att dra bort resurser från verksamheter som så väl behöver varje krona.

(Applåder)

Anf. 69 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag ber om ursäkt om jag inte uttrycker mig på det allra mest stringenta sättet.

Det står klart att vi stöttar det civila samhället på många olika sätt. Att vi skulle vilja se en mindre verksamhet bland de organisationer som Jakob Forssmed räknar upp är helt enkelt inte sant.

Vi vet att den ideella sektorn inte bara får stöd från givmilda privatpersoner, tack och lov. Den får den största delen av sitt stöd från kommuner, staten och regioner i samarbeten av olika slag.

Vi i Miljöpartiet har alltid värnat den tredje sektorn, precis som Kristdemokraterna i stor utsträckning har gjort. Men att göra sig beroende av enskilda givares skatteplanering tror jag inte är vägen framåt för en livskraftig tredje sektor i Sverige.

Anf. 70 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Även jag vill börja med att tacka Janine Alm Ericson och hennes partikamrater för att vi har haft ett gott samarbete ganska

många gånger i riksdagen. Under förra mandatperioden stod vi gemensamt upp för solidarisk flyktingpolitik. När vi var i opposition tillsammans drev vi fram arbetskraftsinvandring till Sverige. Det har gjort Sverige bättre, och det ska Miljöpartiet ha all heder av.

Samtidigt bygger det samarbetet på att man respekterar riksdagen som institution. Jag var rätt förvånad när jag läste en artikel i Dagens Industri den 26 november i år. Det var en intervju med Karin Svensson Smith och rörde frågan om Förbifarten.

I den intervjun säger Karin Svensson Smith två saker. För det första säger hon att uppgörelsen mellan Miljöpartiet och Socialdemokraterna är viktigare än ifall riksdagen skulle ha en annan åsikt. Man tänker enligt hennes och då Miljöpartiets uppfattning strunta i vad riksdagen beslutar i denna fråga. Det vore intressant att höra en kommentar ifall Janine Alm Ericson delar den synen.

Det vore också intressant att få höra Miljöpartiets inställning, ifall det är Karin Svensson Smith som talar för Miljöpartiet eller inte, när det gäller det andra Karin Svensson Smith säger, nämligen att hela regeringssamarbetet har sin grund i att bygget av Förbifarten står still. Hon säger att varken Socialdemokraterna eller Miljöpartiet kan sitta i regering ifall det är så att Förbifarten börjar byggas före den 1 maj. Även det vore det intressant att få en reflexion till.

Sedan vill jag ställa en andra fråga till Miljöpartiet. En annan sak vi har samarbetat mycket om är valfriheten. Det vore intressant att få en dagsnotering på: Vad tycker i dag Miljöpartiet om ifall en skola, ett vårdföretag eller en barnmorska gör vinst? Får skolan, vårdföretaget eller barnmorskan göra det?

Anf. 71 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag ska försöka besvara Erik Ullenhags frågor. När det gäller Förbifarten och den artikeln där Karin Svensson Smith var med i förra veckan om att det inte är viktigt vad riksdagen beslutar är så inte fallet.

Vi tar mycket hårt på det som riksdagen beslutar. Det är något som alliansregeringen vid ett flertal tillfällen inte gjorde. Den finns uppmaningar från riksdagen som fortfarande inte är genomförda.

Att hela regeringssamarbetet vilar på överenskommelsen om Förbifarten är att dra lite för stora växlar på överenskommelsen. De uttalanden som Karin Svensson Smith gjorde i den artikeln stod för henne själv, och det har också klargjorts vid senare tillfälle.

Sedan har vi frågan om valfriheten och vinst i välfärden. Det vi vill få bort med den överenskommelse som regeringen nu har gjort med Vänsterpartiet och som ligger i budgetförslaget är vinstjakten.

Vi vill att man ska driva företag inom välfärdssektorn därför att man har en idé om en bättre verksamhet och ett bättre resultat för barnen eller de äldre.

Jag skulle säga att det inte finns något enkelt svar på Erik Ullenhags fråga om man får gå med vinst. Nu kommer en hel del utredningar göras om hur regelverket ska se ut. Att man ska få avkastning på sitt insatta kapital under rimliga förhållanden har vi inte något förbud mot.

Anf. 72 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Till att börja med vill jag välkomna det som Janine Alm Ericson nu sa. Det var två tydliga besked. Det första är att regeringen inte står och faller med ifall Förbifarten byggs eller inte, som ordföranden i trafikutskottet hävdar.

Jag förstår också att om det blir en majoritet i denna riksdag för att bygget av Förbifarten ska återupptas kommer Miljöpartiet att se till att det blir verklighet. Det vore väldigt bra. Det vore bra för stockholmarna och skattebetalarna eftersom det stopp ni har sett till att starta innebär att det kostar 4 miljoner kronor per dag för skattebetalarna att bygget nu står still.

När det sedan gäller frågan om möjligheten att göra vinst i en skola, Mamma Mias BB i Stockholm eller en barnvårdscentral blir jag inte så mycket klokare. När jag lyssnar på Vänsterpartiet låter det som att nu ska alla som någonsin kan göra vinst bort från denna sektor, vilket innebär att man kraftigt kommer att begränsa valfriheten.

Janine Alm Ericson erkänner att det inte är en så lätt fråga. Hon säger: Vinstjakt är vi nog emot, men man ska få avkastning på insatt kapital. I min värld är det ungefär detsamma som vinst. Jag investerar i en verksamhet, det görs en vinst och jag får tillbaka pengar.

Det vore intressant att höra Miljöpartiet utveckla det. Vad innebär det? Var går gränsen? Vi hade en gemensam överenskommelse med Miljöpartiet och Socialdemokraterna i friskoleöverenskommelsen där vi skulle ställa krav på långsiktighet för friskolorna. Det delar vi tillsammans. Vi står upp för valfriheten.

Men vi tror inte att det är någon bra idé att hamna i ett läge där man har väldigt kortsiktiga intressen som driver till exempel en skola, utan man ska ställa krav på långsiktighet. Det var en av de bärande tankarna i överenskommelsen.

Jag skulle gärna vilja höra från Miljöpartiet: Vad är det som har blivit bättre med den uppgörelse man har med Vänsterpartiet jämfört med den friskoleöverenskommelse som Socialdemokraterna, Miljöpartiet och alliansregeringen var överens om?

Anf. 73 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Så som förslaget om Förbifarten ligger nu är det uppskjutet för att vi ville ge ett rådrom till Stockholms stad och Stockholms läns landsting om hur man vill ha det. Vi väntar fortfarande på besked. Vi vill gärna se att den processen får ha sin gång. Blir det beslut i riksdagen får vi ta det vidare.

Däremot vill jag passa på att säga att Förbifarten inte är något bra projekt. Förbifarten är och förblir ett förslag från dåtiden. Det handlar om att satsa jättemycket resurser på en väg som har oklara effekter på trafikflöden, väldigt dåliga klimateffekter och en hel del andra saker man kan rada upp.

Det är anmärkningsvärt att man hellre lägger så mycket pengar på det än att satsa på till exempel utveckling av kollektivtrafiken. Vi ser redan nu i de diskussioner som förs att pengarna inte kommer att räcka till båda. Att då satsa på ett helt ohållbart vägprojekt i stället för framtida hållbara transporter känns fortfarande väldigt konstigt.

Att man ska få avkastning på insatt kapital kanske låter lite luddigt och svårtolkat för Erik Ullenhag. Det var bättre att ha med krav på

långsiktighet, säger han. Det kanske det hade varit om man inte hade sett den utveckling som sedan skedde inom till exempel skolområdet.

Vi hade stora koncerner som köpte upp, köpte upp mer, sålde och gick i konkurs och satte barn utan skola från en dag till en annan. Därför ser vi att vi måste se över regelverken och göra någonting åt problematiken. Att det ska finnas saker att välja på och att föräldrar ska känna sig trygga med olika saker är vi överens om.
(Applåder)

Anf. 74 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Även om det inte alltid låter så finns det en del gemensamma nämnare mellan Centerpartiets och Miljöpartiets politik. Vi arbetar båda för ett grönare samhälle med förnybar energi och lägre miljöfarliga utsläpp.

I ett tidigare replikskifte sas det – och det står jag givetvis fast vid – att vi under Centerpartiets tid vid miljöministerposten såg många bra resultat. Vi har kunnat kombinera minskade utsläpp med hög ekonomisk tillväxt och nya jobb. Det är bra. Det kanske delvis också indirekt beror på att vi har haft en opposition som har jagat oss på miljöområdet. Där har Miljöpartiet varit duktiga med att formulera en kritik och att ligga på för att stimulera ännu bättre resultat.

Jag har också uppskattat Miljöpartiets roll som förnyelsekraft i svensk politik. Ni har vid flera tillfällen under de senaste åren gått till val med att vi ska modernisera Sverige. I ljuset av det blir jag lite funderksam när man ser hur pass många av era politiska projekt, reformer och förslag som har handlat om att stoppa saker, att konservera saker och att sluta göra saker.

Det gäller Förbifart Stockholm; det händer ingenting, men det kostar 4 miljoner kronor om dagen för just ingenting. Det gäller ett av landets största miljöanpassningsprojekt, Slussen, där nu ingen riktigt vet vad som ska hända. Det händer i alla fall ingenting. Det står still. Det gäller Bromma flygplats, som är så viktig för stora delar av landets utveckling. Också där råder stor osäkerhet.

Det konserverande är att det inte händer någonting. Det handlar om utredningar som innebär att i den välfärdssektor som är så viktig för oss händer det verkligen ingenting. Inga pengar investeras, inga satsningar görs och ingen vet. Är detta verkligen tanken med Miljöpartiets moderniseringsprojekt?

Anf. 75 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Först och främst vill jag tala om minskade utsläpp och hög ekonomisk tillväxt. Det är många på den borgerliga sidan som i dag har använt detta argument, men det är fler och fler ekonomer som vänder sig emot det. Tillväxt i sig löser inte de miljö- och klimatproblem som vi ser framför oss. Utan något jordklot har vi inte några affärer att göra.

Vårt moderniseringsprojekt för Sverige går ut på att vi ska investera i det som är bra för miljön, jobben och utvecklingen och inte i det som är dåligt. Det är den bärande tanken. Jag kan se att det i den budget som regeringen nu har lagt fram finns många steg i rätt riktning när det gäller detta. Jag tycker att det är anmärkningsvärt att man inte vågar se att satsningar på dåliga saker slår ut satsningar på bra saker, som det låter

när Emil Källström för fram sina idéer här i dag. Hur vill Centerpartiet egentligen gå fram i miljö- och klimatfrågorna?

Vi ser en budget här där vi satsar mycket på hållbar infrastruktur, där vi satsar på miljövänligt byggande och där vi satsar på skolor för att kunna klara en utveckling i framtiden. Men pengarna saknas till klimatinvesteringar i Alliansens budget. Dessutom vill ni satsa på stora, ohållbara projekt för framtiden.

Jag får inte ihop det. Men Emil Källström kanske har lite övrig information.

(Applåder)

Anf. 76 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Där skymtade en del av Miljöpartiets lite sämre sidor fram. Det gäller just tillväxtkritiken. Detta ligger hela tiden under ytan i den miljöpartistiska politiken: Är det egentligen bra med ekonomisk tillväxt? Där är Centerpartiet desto tydligare: Ja, det är bra med hållbar tillväxt! Det är bra med tillväxt, för det är det som skapar resurserna för att kunna ställa om samhället och för att kunna skapa ett bättre liv såväl ekonomiskt som ekologiskt och socialt. Vi behöver en hållbar tillväxt, och vi behöver absolut inte en politik som tummar på detta behov. Ett samhälle utan tillväxt är också ett samhälle som inte kan ställa om till hållbar utveckling. Det ser vi flera exempel på i vår omvärld.

Jag kommer tillbaka till detta med bristen på aktivitet och politiska reformer som innebär att ingenting händer och hur skadligt det är. Vi har varit överens om att det är viktigt att utveckla tjänstesektorer, delvis därför att det innebär varuproduktion och en aktivitet i ekonomin som kräver mindre naturresurser. Nu ser vi hur RUT-avdraget, som har varit en framgångsrik reform just när det gäller detta, föreslås halveras.

Vi vet också att välfärdssektorn är ett område där vi verkligen måste utveckla och komma på de nya metoderna. Vi måste komma på nya sätt att leverera den välfärd som vi i dag och i framtiden behöver. Även om Miljöpartiet säger att man inte vill stänga ned alternativen har ni nu med de här utredningarna – dessa våta filter som har lagts över den här viktiga sektorn – medverkat till att ingenting händer. Ingen investerar. Ingen vill göra några nysatsningar. Det är slut på den kreativitet och den innovation som behövs på de viktiga välfärdsområdena. Det kan inte vara det som var meningen med Miljöpartiets moderniseringsprojekt – att man bara slutar göra saker och att det är förbud och våta filter som är vägen framåt.

Anf. 77 JANINE ALM ERICSON (MP) replik:

Herr talman! Jag kan konstatera att man återigen försöker klistra på Miljöpartiet att vi skulle vara farliga för den ekonomiska utvecklingen i och med att vi har ett visst mått av tillväxtkritik när vi resonerar om framtidens utmaningar.

Vi tycker att det är bra med ekonomisk utveckling, men vi tror inte att vi mäter den på rätt sätt i dag. Vi måste börja mäta på ett sätt som gör att vi får högre resultat av att göra det som är bra än att göra det som är dåligt. Detta är allianspartierna överens med regeringen om, för ni lägger också fram ett förslag om en utredning om att vidga begreppet ekonomisk utveckling till att vara mer än bara en fråga om bnp. Det är

glädjande. Jag tror att det är avgörande om vi ska klara klimatutmaningarna att vi ser verkligheten så som den faktiskt är.

Ja, vi tycker att det ska finnas olika saker att välja på inom välfärden. Men nej, vi tycker inte att det vinstuttag som vi har sett, där både barn och gamla har drabbats, har varit en bra politik. Däremot vill vi inte göra några snabba förändringar, som det ibland verkar som att Emil Källström efterfrågar. Snabba förändringar riskerar att vara dåliga förändringar. Nu vill vi föra en bred dialog och tillsätta utredningar så att det kan bli ett så bra förslag som möjligt för såväl brukare som anställda och företag.

Anf. 78 ULLA ANDERSSON (V):

Herr talman! En statsbudget borde vara något större än det politiska spelet. Det handlar om något så väsentligt som människors livsvillkor och Sveriges framtid. Den här budgeten handlar inte om huruvida Centerpartiet ska få ta ledartröjan bland de före detta allianspartierna eller om Sverigedemokraterna ska få stå i rampljuset under några veckor. Statsbudgeten handlar om människor och deras livsvillkor – alla de människor som skulle behöva en annan ekonomisk politik efter åtta år av borgerligt styre.

Statsbudgeten handlar om Viola, som har slitit hårt i hela sitt liv och nu har utsliten kropp och låg pension. Hon är, som så många andra kvinnor, fattigpensionär. Med den budget som nu debatteras och som Vänsterpartiet har förhandlat fram med regeringen skulle hon få det bättre ekonomiskt – hon och så många andra. Hennes skatt föreslås sänkas och bostadstillägget höjas.

Dessutom skulle hon och alla andra i samma situation slippa den straffbeskattning och kränkning som hon har utsatts för i åtta år av Kristdemokraterna och övriga borgerliga partier och som Socialdemokraterna gång på gång har stött och som de återigen nu verkar stödja. Med vårt förslag skulle hon i stället ha fått betala lika mycket i skatt som de som förvärvsarbetar. Hennes skatt skulle sänkas med 250 kronor i månaden, och hennes arbetsamma och strävsamma liv skulle uppvärderas.

Den här budgeten handlar om Margaretha och hennes två barn. Hon vet hur det är att vrida och vända på varenda prislapp och varenda slant och hur det är att gå med en klump av oro i magen månad efter månad och år efter år. Hon vet hur det är när tandvård och hårklippning blir till lyx i stället för vardag. Hon vet hur det är när en utflykt eller en matsäck kan välta hela den ekonomiska budgeten över ända.

Den här budgeten handlar om ifall hon och hennes barn ska få 600 kronor mer i månaden att leva på eller om hon ska fortsätta tvingas välja mellan mat och vinterkläder till sina barn. Ska hon kunna försörja sig själv eller fortsätta tvingas gå till socialen som under det borgerliga styret?

Om vårt förslag till budget vinner blir det bättre för Margaretha och hennes barn. Men om de borgerligas budget vinner, med Sverigedemokraternas aktiva stöd, tvingas de fortsätta leva under samma ekonomiska press som i dag. Det blir till att välja mellan mat och vinterkläder.

Den här budgeten handlar om alla de barn som ska ha rätt till medicin när de blir sjuka. I vårt Sverige ska inte föräldrar tvingas välja mellan

astmamedicin till barnen eller att betala elräkningen. Med en ny politik skulle alla föräldrar ha råd med medicin till sina barn eftersom medicinen faktiskt blir gratis. Vi ser det som en rättighet. För Moderaterna och övriga borgerliga partier är det som vanligt; man gynnar dem med högst inkomster, och förslaget föreslås stoppas i papperskorgen, återigen med Sverigedemokraternas aktiva stöd. Det är sverigedemokrater som väljer att stampa till lite extra där i papperskorgen, för vad är barns rätt till mediciner när Sverigedemokraterna kan spela ett sådant maktspel som de gör nu?

Den här budgeten handlar om alla dem som är beroende av äldreomsorgen eller som arbetar inom den. Det är framför allt kvinnor. Det är vi som går ned i arbetstid för att klara omsorgen om våra nära och kära när det offentliga inte räcker till. Det är också vi som arbetar i välfärden under tuffa arbetsvillkor, med alltför få arbetskamrater, med pressade scheman, med delade turer och ibland med långa arbetspass på 12–14 timmar på helgerna. Med vårt förslag skulle de ges möjlighet att få fler arbetskamrater. Personaltätheten skulle öka så att kvaliteten kunde förbättras liksom arbetsvillkoren.

Fackförbundet Kommunal menar att med den nu föreslagna budgethöjningen skulle delade turer kunna tas bort. 5 000 fler undersköterskor skulle kunna anställas, eller personer med annan kompetens såsom kostrådgivare, sjukgymnaster, arbetsterapeuter eller sjuksköterskor. Det väljer Kristdemokraterna bort för att kunna fortsätta prioritera låga skatter för höginkomsttagare. Omsorgen om de äldre sträcker sig inte längre än så för kristdemokrater eller sverigedemokrater.

Herr talman! Den här budgeten handlar om att vi ska minska inkomstskillnaderna mellan könen. Åtta år av borgerligt styre har inneburit att inkomstskillnaderna mellan könen har ökat med över 50 procent eller över 1 800 kronor per månad. Jag vet inte varför ett parti som Folkpartiet tycker att det har varit en bra utveckling. Men de vill tydligen fortsätta på den inslagna vägen. Att män systematiskt ska gynnas på kvinnors bekostnad tycks vara den folkpartistiska devisen, och självklart har Sverigedemokraterna inte svårt med sådant. Det är en politik helt i linje med deras.

Vi föreslår att kvinnojourerna ska få 100 miljoner till, till en långsiktig ekonomisk finansiering. Det har länge efterfrågats av kvinnojourerna själva. Det avvisar borgarna och Sverigedemokraterna.

Vi föreslår höjd lägsta ersättning i föräldraförsäkringen, skattesänkning för alla fattigpensionärer och höjning av underhållsstödet liksom socialbidragsnormen för barn. Men borgarna och Sverigedemokraterna ser ut att vilja stoppa såväl höjt bostadstillägg som utökat stöd till barnomsorg på obekväm arbetstid som också förvinner – vi tycker att man kanske skulle kunna slopa vårdnadsbidraget också, ni vet det där stå-hemma-vid-spisen-bidraget. Att män med höga inkomster ska bidra mer till det gemensamma än i dag väljs också bort.

Egentligen tror jag faktiskt att våra förslag är politik som de allra flesta stöder, åtminstone alla de som ser kvinnors underordning och ojämställdhet som ett problem. Men tydligen gäller det inte Folkpartiet eller andra borgerliga partier. Det där med en feministisk ekonomisk politik verkar de fortfarande inte ens ha lärt sig att stava till.

Den här budgetomröstningen handlar alltså om pensionärers ekonomiska villkor, om deras plånbok, om deras omsorg och om de anställdas arbetsvillkor. Den handlar om ensamstående föräldrars ekonomiska villkor, om deras barn, om barns rätt till medicin och om att de ekonomiskt mest utsatta barnen ska få det bättre. Väldigt många människor berörs. Framför allt handlar det om väldigt många barns ekonomiska villkor – det som brukar kallas barnfattigdom. Vi väljer, tillsammans med regeringen, att göra något åt det i stället för att prata om det.

Den här statsbudgeten handlar också om arbetslöshet och sysselsättning. Sveriges ungas villkor på arbetsmarknaden är direkt dåliga. Högerns ekonomiska politik har fått konsekvenser för arbetslöshet och arbetsvillkor. Arbetslösheten har under åtta år av borgerligt styre bitit sig fast på mycket höga nivåer. Massarbetslöshet är det rätta namnet för att beskriva den situationen. Långtidsarbetslösheten har exploderat, och otryggheten breder ut sig som en dimma över det gemensamma samhället.

För många består arbetslivet i dag av ett systematiskt utnyttjande med otrygga anställningar och ständiga och omfattande subventioner av arbetskraften som reas ut via Arbetsförmedlingen. Och människor förväntas ständigt finnas tillgängliga med mobiltelefonen i handen, redo att direkt springa iväg till ett arbetspass. Ring in och spring ut – så ser många människors vardag ut långt upp i åren. Ekonomisk trygghet är något man enbart törs drömma om.

Med den här budgeten, som vi har varit med om att lägga fram, ökar investeringarna så att fler jobb skapas. Offentliga investeringar är ett mycket mer effektivt verktyg för att skapa jobb än skattesänkningar. Ni vet själva att borgarnas viktigaste sysselsättningsåtgärd enbart är självfinansierad till 30 procent. Det betyder att 70 procent försvinner ut till vad? Ja, inte till jobb i alla fall.

Vi investerar i ökat underhåll av miljonprogrammet och i ökat underhåll av järnvägen. Vi investerar i utbildning, i fler anställda i skolan, i äldreomsorgen, i sjukvården och i ökad trygghet för kvinnor som ska föda. Vi ser till att fas 3 fasas ut och ersätts med möjligheter till studier och jobb till avtalsenliga och värdiga villkor. Samtidigt ökar den ekonomiska tryggheten för den som har oturen att bli eller vara arbetslös eller riskerar att bli det. Det skapar ett tryggare Sverige för alla, samtidigt som arbetslösheten pressas tillbaka.

Den ekonomiska politiken måste handla om betydelsen av nödvändiga investeringar för att lösa de samhällsproblem vi har och står inför. Just så kan vi skapa nya jobb, förbättra ekonomins förutsättningar och stärka landet. Människors erfarenheter, vilja och kompetens måste tas till vara. Efter åtta år av borgerligt styre vet vi att skattesänkningar är ett ineffektivt sätt att bekämpa arbetslösheten. De leder i stället till växande inkomstskillnader och otrygghet samtidigt som arbetslösheten ökar.

Statsbudgeten handlar alltså inte om det spel som Sverigedemokraterna nu väljer att spela, ett hänsynslöst maktspel.

Jag har även ställt frågor under den här debatten men har fortfarande inte fått något svar. Vad vill borgarna nu, efter kl. 16 i dag? Vill ni ha ett

extra val? Vilken är er statsministerkandidat? Ni har fortfarande inte svarat på de frågorna. Det tycker jag att ni har skyldighet att göra.

Vänsterpartiet har, som enda oppositionsparti, valt att ta ansvar i det svåra parlamentariska läge som råder. Vi vill göra skillnad för människor. Därför har vi varit med och förhandlat fram den här budgeten som handlar just om människors livsvillkor. Det är väl känt att vi tycker att det hade varit bättre om vi själva hade ingått i regeringen och att vi tycker att det skulle behövas mer investeringar än den här budgeten föreslår. Men den här budgeten är en politik i en annan riktning än det har varit under de här åtta åren.

Det här är en ekonomisk politik som tar steg för att öka jämlikhet, ta oss bort från ojämställdhet, öka investeringar, pressa tillbaka arbetslösheten och göra skillnad i människors liv – framför allt för ekonomiskt utsatta människor.

Det är det som det här handlar om. Och det är det vi bör ha i åtanke i dag när vi här i kammaren ska välja och trycka på olika knappar. Det är människors liv och människors livsvillkor det handlar om, inte något maktspel, som verkar attrahera vissa politiska partier.

Jag tycker att det är mycket beklagligt att ett rasistiskt högerparti kan kidnappa så många människors livsvillkor och demokrati.

(Applåder)

Anf. 79 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Ulla Andersson talar om de åtta åren med en alliansregering som en kränkning för pensionärer. Vi sänkte skatten för pensionärer fem gånger, och en garantipensionär fick motsvarande en extra månads utbetalning per år. Berätta gärna, Ulla Andersson, med hur mycket du sänkte skatten före 2006 när Vänsterpartiet var stödparti åt regeringen.

Vi sänkte skatten fem gånger, och en garantipensionär fick motsvarande en extra månads utbetalning per år. Det är i Ulla Anderssons värld en kränkning.

Vi sänker gärna skatten för pensionärer, men vi gör det inte genom att ge med den ena handen och slå mot jobben med den andra. Det behöver vi för att vi ska ha en god pensionsutveckling också i framtiden. Ni gör det däremot med den särskilda löneskatten.

Jag pratade också i mitt anförande om många av de åtgärder och de reformer som vi föreslår för en bättre äldreomsorg. Det är en äldreboendegaranti, en nationell demensplan och kunskapslyft för äldreomsorgens medarbetare. Allt handlar inte om resurser, utan det handlar också om vilka idéer man har för att göra äldreomsorg och välfärd bättre.

Låt oss då tala om resurser. Ni pratar om er 2-miljarderssatsning på äldreomsorgen. Den krymper ihop, för ni gör ju en besparing också på 1,44 miljarder 2018. Det är drygt 500 miljoner kvar.

Det är samma sak inom sjukvården. Om man tar Vänsterns satsningar, som sker utöver Alliansens, och bryter ned dem på ett landsting som Jämtland blir det utifrån befolkningensmängd ungefär 18 miljoner. Men sedan rycker den särskilda löneskatten för äldre bort 7 miljoner från Jämtland. År 2016 blir det mindre resurser till Jämtland än

med Alliansens politik på grund av att de har många äldre anställda inom sjukvården.

Om man ger med den ena handen och tar tillbaka med den andra har man inte lika mycket resurser.

Anf. 80 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag anser att det är en kränkning. När ni väljer en ekonomisk politik som innebär att man på grund av att man blir pensionär – vilket vi alla vill bli, för alternativet är inte så mycket att välja – blir sjuk, arbetslös eller till och med föräldraledig tvingas betala en högre skatt än när man har turen att vara frisk och ha ett jobb tycker jag att det är en kränkning av människor. Jag tror att de allra flesta tycker det.

Vi lägger fram ett förslag nu om att ta bort straffbeskattningen av fattigpensionärer, de som har 10 000 kronor i månaden i pension eller mindre än så. 250 kronor i månaden är oerhört mycket pengar för den som lever under knappa ekonomiska förhållanden. Det är en enorm summa i en sådan situation.

Det är ni nu med om att välja bort tillsammans med Sverigedemokraterna. Ni väljer alltså att vi fortfarande ska ha ett skattesystem som gör skillnad på människor på det sättet.

Om vi då ska prata om resurser till välfärden handlar det dels om att få människor i jobb, dels om att de som har det gott ställt är med och bidrar efter förmåga.

Det behöver man inte i Kristdemokraternas Sverige. Tittar vi på ert förslag till budget kan vi se att ni inom så centrala utgiftsområden som till exempel sjukvård och förlossningsvård har flera miljarder mindre än regeringen. Tittar vi inom arbetsmarknadspolitiken ser vi att det är 4 ½ miljard mindre, om jag inte missminner mig.

Så är det om man alltid väljer att prioritera skattesänkningar före gemensam välfärd, före effektiv politik för att skapa arbetstillfällen och före människors trygghet. Det är det ni har valt, Jakob Forssmed.

Anf. 81 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Vi har valt en budget som inte konsekvent slår mot jobb och tillväxt. Jobben är otroligt viktiga för att vi ska kunna ha en god pensionsutveckling i framtiden. Det är väldigt viktigt för att vi ska klara de välfärdsutmaningar vi står inför och få fram resurser till välfärden.

Vi vet att vi aldrig tidigare har satsat mer resurser på välfärden än i dag. Det beror på att Alliansen har prioriterat jobben och välfärden. Men Ulla Andersson fortsätter att prata om en kränkning. Att få sänkt skatt fem gånger och få motsvarande en extra månads utbetalning per år, som en garantipensionär har fått med Alliansens politik, skulle vara en kränkning.

Jobben är otroligt viktiga för en långsiktigt hållbar pensionsutveckling och pensioner som växer. Det tror jag att Ulla Andersson håller med om. Jobb skapar resurser till välfärden. Det tror jag också att Ulla Andersson håller med om. Varför lägger ni då fram en politik där jobben riskerar att minska, där jobbtillväxten riskerar att brytas och där resurserna riskerar att bli mindre i framtiden än vad de annars skulle vara till den välfärd som vi båda värnar?

De som har det gott ställt ska bidra. Ja, och det gör de också med Alliansens budget. Men vi väljer att inte höja skatten på jobb när vi ser att jobben växer till, för vi tror att det vore skadligt och dåligt för Sverige.

En annan fråga är: Varför är det så viktigt för Vänsterpartiet att slänga ut väldigt många människor, tusentals äldre som i dag har valt en alternativ utförare av sin hemtjänst och är nöjda med den? Varför är det så viktigt att de ska uppleva ytterligare moment av osäkerhet med er politik? De vet inte: Kommer den hemtjänstutförare som jag är nöjd med, som har gett mig en livskvalitetsförbättring och som har inneburit att jag känner mig tryggare på ålderns höst att finnas kvar eller inte? Varför är det så viktigt för Vänsterpartiet att stoppa detta?

Anf. 82 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Under era åtta år har de 10 procent rikaste fått mer än den halva av svenska befolkningen som har lägst inkomster. Det är er fördelningspolitik, Jakob Forssmed. Det får konsekvenser, bland annat i mindre resurser till välfärden. Men ni har också fört en ineffektiv jobbpolitik som har inneburit att massarbetslösheten har bitit sig fast och att långtidsarbetslösheten har exploderat. Det är vad ni har valt.

Det är också ni som har valt att införa en straffbeskattning av äldre och pensionärer, oavsett om ni sedan har försökt ta steg för att minska klyftan. Men den klyftan består ju fortfarande, och det är ni som har valt att införa den. Vi lägger fram ett budgetalternativ som tar bort straffbeskattningen av fattigpensionärerna, framför allt kvinnor. Det väljer ni återigen bort.

Jag vet att ni hela tiden har haft Sverigedemokraternas stöd för den här politiken och att de återigen väljer att stödja straffbeskattningen med det val de tänker göra i eftermiddag.

Det här handlar om vilket samhälle vi vill leva i. Och vi vet att offentliga investeringar har mycket större effekt på jobb och sysselsättning än vad skattesänkningar har. Det är de allra flesta överens om. Vi vet efter åtta år vad som har hänt med er politik. Vi väljer i stället att öka de offentliga investeringarna och anställa fler i äldreomsorgen. Det behövs verkligen – jag kan lova dig det. Arbetsvillkoren är väldigt pressade, och det är väldigt många äldre som inte får den omsorg de skulle behöva. Kvinnor tvingas vända på förlossningen för att det inte finns tillräckligt med resurser.

Välfärd handlar ofta om resurser, även om det också handlar om goda idéer. Vi försöker se till att de resurser vi har används effektivt. Det är därför vi vill att pengarna ska gå till just den verksamhet de är avsedda för, till exempel de äldres omsorg, och inte som privata vinster ned i privata fickor. Alla aktörer kan fortsätta bara de låter pengarna gå till det de är avsedda för.

(Applåder)

Anf. 83 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Det är klart att Ulla Andersson och jag har olika idéer om hur Sverige ska se ut. Jag tror att det är bra när människor får mer att bestämma om och när man får välja. Jag tror att det är bra när vi ser till att öka människors egenmakt. Jag tror att den största rättvisefrågan

handlar om att bekämpa den ofrihet det innebär att vara fast i ett utanförskap och se till att människor själva har möjligheter, får lön och kan styra sitt liv. Där kan vi tycka olika.

Basen för en debatt bör ändå vara, Ulla Andersson, att vi försöker beskriva verkligheten korrekt. Vi kan i alla fall försöka.

Vad har hänt med er politik? Ingenting har hänt. Arbetslösheten sköt i höjden. Det är budskapet här. 300 000 nya jobb – är det antalet fel, Ulla Andersson?

Ulla Andersson beskriver återigen från talarstolen att löneskillnaderna mellan män och kvinnor ökar dramatiskt. Vi tar det en gång till: Inkomsterna ökade med 40 procent för män och 40 procent för kvinnor. Om män från början har högre inkomster än kvinnor kan man i och för sig med vänsterpartistisk matematik säga att män då får några mer kronor i plånboken och sedan jämföra bara den ökningen.

Tycker Ulla Andersson att Sverige hade varit bättre om det hade varit så att undersköterskan hade förlorat 4 000 kronor under Alliansens tid vid makten i stället för att få en ökning av sin disponibla inkomst med 4 000 kronor? Där ligger kärnan. Med ditt sätt att räkna skulle Sverige ha blivit mer rättvist om undersköterskorna fått sänkt lön bara män också fått sänkt lön.

Jag ska återge Finanspolitiska rådet, som hävdar att spridningen i disponibla inkomster mätt med Gini-koefficienten i stort sett varit konstant sedan 2006 – i stort sett varit konstant. Ulla Andersson beskriver ett Sverige som glider isär och där inkomstskillnaderna ska ha ökat dramatiskt. Vad har du för statistik som Finanspolitiska rådet saknar?

Anf. 84 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Jag tänkte återge borgarnas egen budgetproposition. Jag tror att det var på s. 245, men jag ska inte svära på det. Där står det att den sysselsättningsökning som har varit i Sverige beror främst på befolkningstillväxten. Det är det normala i ett ekonomiskt sammanhang. Ökar befolkningen ökar också antalet jobb.

Det som däremot har hänt med Alliansens ekonomiska politik är att arbetslösheten har ökat i mycket större utsträckning. Vi har massarbetslöshet – och den är en konsekvens av er ekonomiska politik. Långtidsarbetslösheten har exploderat. Det är så det ser ut i dag.

Erik Ullenhag pratar om att beskriva verkligheten som den ser ut. Det är kanske så att vi befinner oss i olika delar av samhället. Jag känner många som är arbetslösa eller sjuka och som lever mycket otryggt. Det är dem debatten oftast borde handla om – tycker jag. Men i ert ställe handlar debatten om de skatter som gynnar framför allt dem med höga inkomster. Det är ungefär som om skatter inte finansierar någonting utan bara är tagna ur sitt sammanhang.

Men vi vet att samhällen som har höga skatteuttag också är mer jämlika där människor får bättre möjligheter och större frihet, där jämställdheten är högre. Det handlar om vilket samhälle vi vill ha, hur vi ska leva i samhället tillsammans.

Ni har valt att gynna de 10 procent med högst inkomster. Det är faktiskt vad ni har gjort. När man väljer skattesänkningar för framför allt höginkomsttagare väljer man också bort sådant som är nödvändigt för

oss kvinnor, till exempel en sjukförsäkring, fler anställda i äldreomsorgen, en bra föräldraförsäkring med en ekonomisk ersättning som det faktiskt går att leva på. Det har ni valt bort.

Anf. 85 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! 4 000 kronor mer i månaden i disponibel inkomst för en undersköterska. Det är vad som skedde under åtta år med alliansregeringen. Säg gärna att undersköterskan är överbetald. Säg gärna att hon är höginkomsttagare om problemet är att hon har fått 4 000 kronor mer i månaden, att hon har fått större marginal för att åka på semester med sina barn. Prata gärna om det, Ulla Andersson.

Jag talar mycket gärna om de människor Ulla Andersson lyfter fram, det vill säga de som riskerar att fastna i utanförskap eller de som fastnar i utanförskap. Vi drev under åtta år i regeringen – och vi kommer att fortsätta att driva – att vi aldrig ska ge upp om en människa som vill och kan arbeta.

Låt oss gå tillbaka till hur Sverige såg ut 2006. Om jag befann mig för långt från arbetsmarknaden, till exempel hade suttit i fängelse eller länge hade varit borta från arbetsmarknaden, hade ni byggt ett system där den enskilde handläggaren på Arbetsförmedlingen använde stämpeln: Ej till arbetsmarknadens förfogande. På riktigt! Det bättrar på arbetslöshetsstatistiken; jag köper det, Ulla Andersson. Men den människan befinner sig ännu längre bort, och den människan gör man en ännu mindre insats för att få tillbaka till arbetsmarknaden. Detta är en grundläggande skillnad.

Den andra grundläggande skillnaden – och det bekymrar mig med nu sittande regering – är att jag gärna talar om hur resurser växer till, Ulla Andersson, hur vi får fler jobb och fler skattebetalare, hur vi kan se till att företag kan våga anställa. Det är vad som på lång sikt ger resurser till välfärden.

Ulla Andersson vet att jag också vill ha en skattefinansierad välfärd, men jag tror att lösningen på morgondagens utmaningar handlar om att besvara frågan om hur vi får fler skattebetalare, inte att ständigt höja skatten och skälla på dem som råkar tjäna pengar.

Vi kan göra frågan ännu enklare, Ulla Andersson. Vore det en bra eller dålig idé om Zlatan Ibrahimović flyttade hem till Sverige och blev skattebetalare fullt ut i Sverige? Då skulle skillnaderna öka något i Sverige. Är det bättre att han bor i ett annat land även efter sin fotbollskarriär?

Anf. 86 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Budgeten handlar om huruvida sjuka människor ska få ekonomisk trygghet eller om det är politiken som ska bestämma hur länge de får vara sjuka och sedan stå i en tom otrygghet. Det är vad detta handlar om.

Ska arbetslösa tvingas känna en enorm klump i magen när de måste leva på så låga ersättningsnivåer som socialbidragsnormen? Det är vad detta handlar om. Det här är det samhälle ni har valt, det vill säga att öka den ekonomiska utsattheten dag efter dag.

Låt oss prata om undersköterskornas löner. Vänsterpartiet är ett parti som faktiskt ständigt föreslår ökade resurser till välfärden. Erik Ullenhag

tillhör ett parti där partiledaren tycker att man ska sänka ingångslönerna i kommuner och landsting. Han pratar om 15–20 procent. Det skulle betyda att en undersköterska med er politik skulle ha en lön på ungefär 15 000 kronor i månaden. Lugn, lugn! Centerpartiet slår er. De tycker att undersköterskor ska komma ned på lönenivåer på ungefär 14 000 kronor i månaden.

Vi tycker i stället att undersköterskor ska ha en bra lön, ska ha en trygghet, så att de vet att om oturen är framme och de blir sjuka eller sliter ut sig på jobbet, som många gör, ska de ha ekonomisk trygghet också i sjukförsäkringen. De ska få vara sjukskrivna så länge de är sjuka och har rätt till rehabilitering. Det har ni valt bort.

Jag vill att undersköterskorna ska få så många arbetskamrater att de slipper springa och stressa, slipper gå på delade turer, slipper vända in och ut på sig själva vareviga dag för att räcka till – och ändå inte räcka till. Det väljer jag. Det vill jag att de ska få, och det är vad den ekonomiska politiken handlar om. Ni har valt bort detta. Ni väljer ständigt en ekonomisk politik som gynnar dem med högst inkomster. Erik Ullenhag vet, liksom jag, att en stor majoritet av dem är män. Vi kvinnor är så mycket mer beroende av de gemensamma trygghetssystemen, av den gemensamma välfärden, som hela tiden får stå tillbaka när ni prioriterar sänkt skatt och sänkt skatt för dem som redan har det bäst.

(Applåder)

Anf. 87 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Vid vår förra debatt i kammaren vid tiden för budgetpropositionens avlämnande i riksdagen gratulerade jag Ulla Andersson och framför allt hennes partiledare Jonas Sjöstedt. Jag kallade honom den bästa finansministern Sverige aldrig har haft.

Jag talade då om att Jonas Sjöstedt och hans partikamrater lyckats väl med att få in sin politik och sina förslag om totalförbud mot valfrihet i välfärden och liknande i regeringspolitiken. Ett antal utredningar skulle genomföras.

Med mina gratulationer kan jag konstatera att jag var en av de mer positiva i mina reaktioner på den delen av den förda politiken. Det har varit mycket kritik. Snart sagt varenda remissinstans har varit kritiska till förslaget om att förbjuda eller riva upp lagen om valfrihetssystem i primärvården i landstingen redan till årsskiftet. Jag föreställer mig att det var sista spiken i kistan när Lagrådet kom med sitt uttalande. Lagrådet sade att underlaget från regeringen över huvud taget inte lämpade sig för att skriva lagtext om. Sällan eller aldrig har ett regeringsmaterial som syftar till skarpa beslut i Sveriges riksdag blivit så sågat.

Det är helt uppenbart att denna del av er politik har nått vägs ände. Ni har inga vänner i era försök att drastiskt förkorta och ta bort den valfrihet som många har vant sig vid och uppskattar i primärvården. Ger ni upp denna del av er politik där ni inte har några vänner? Hur ser vägen framåt ut i Vänsterpartiets strävan att förbjuda den valfrihet som många svenska patienter värnar och tycker är bra?

Anf. 88 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Ibland är minnet kort, men jag kommer ihåg när den så kallade stupstocken infördes, det vill säga när borgarna bestämde hur länge människor skulle få vara sjuka. Varenda remissinstans sågade det förslaget. Man ansåg att remisstiden var för kort och att förslaget skulle få enorma konsekvenser. Jag tycker att det har mycket större betydelse än den proposition som man nu lade fram och som handlade om att företag skulle ha fri etableringsrätt, det vill säga dragningsrätt på skattepengar. Det är lite skillnad i tyngd i de två frågorna.

Vi vet att vi har väldigt många vänner. Åtta av tio svenskar vill att de skattepengar som de ska betala ska gå till den verksamhet som de är avsedda för och inte till privata vinster. Det har vi debatterat under många år. Folkviljan är tydlig där. Det är viktigt att skattepengar används effektivt och går till det som de är avsedda för, i det här fallet till sjukvård, i andra fall till äldres omsorg eller till barnens skola.

Alla som verkar i välfärden får möjlighet att vara kvar. Däremot får de privata företagen inte själva bestämma var och när de ska etablera sig. Det är därför som det finns så många vårdcentraler till exempel på Östermalm, men väldigt få i Botkyrka. Man tjänar mer pengar på sjukvård på Östermalm än vad man gör i Botkyrka.

Det handlar också om ifall vi ska använda våra gemensamma pengar till förebyggande insatser i stället för till vinster. Om vi inte vill att människor ska bli sjuka är det också viktigt att skattepengar går till detta i stället för att betalas ut till något som de inte borde betalas ut till, det vill säga till privata vinster.

Så låt oss se till att vi får valfrihet men att pengarna går dit de är avsedda. Folkviljan vill ju att de ska gå till verksamheter och inte till privata bolag – framför allt inte till riskkapitalbolag, för det är ju dem vi pratar om.

(Applåder)

Anf. 89 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Jag noterar att Ulla Andersson inte riktigt svarar på frågan, för vi får ju ingen beskrivning av hur arbetet ska se ut framåt. Planen för att inskränka och förbjuda valfriheten verkar inte finnas. Jag väljer att tolka det så. Jag hoppas gärna att det beror på att man inser att loppet är kört.

Varenda gång som man har försökt att substantiellt ta tillbaka en valfrihet från många människor har ju detta inte fungerat. Man skulle snabbt och lätt ta bort valfriheten i primärvården i hela landet, men det går inte. Kritiken har varit massiv både i form och i sak.

Samma sak händer i kommuner där man har infört lagen om valfrihet i hemtjänst och i andra välfärdsverksamheter. Om det kommer en ny vänstermajoritet som i grunden ogillar detta, inte vill ha valfrihet och vill gå tillbaka till tiden med kommunala monopol blir det samma sak igen. Det folkliga motståndet är så pass kompakt att man inte klarar detta. Man kan inte dra tillbaka denna valfrihet och denna frihet när den väl har satt sig.

Vi har fortfarande en regering som ger väldigt jobbiga besked till många brukare som använder tjänsterna och många som erbjuder dessa tjänster på ett nytt sätt vid sidan av de kommunala monopolen, om man

har startat och drivit sin egen verksamhet eller valt något annat än det som tidigare erbjöds i form av kommunalt monopol för att det passar en bättre. Det finns orosmoln, även om det inte investeras och även om ingen vågar göra någonting i dessa sektorer där den kreativitet och innovation som vi behöver är på paus just nu för att det råder en sådan osäkerhet.

Det är svårt. Ingen har lyckats att faktiskt rulla tillbaka denna valfrihet och denna frihet, inte heller Vänsterpartiet.

Jag tolkar Ulla Anderssons brist på svar på frågan hur man ska fortsätta denna förbudsiver som att det faktiskt inte finns något svar.

Anf. 90 ULLA ANDERSSON (V) replik:

Herr talman! Sverige är ett extremt land. Vi har till och med gått längre än USA. I Sverige är det tre gånger högre avkastning på eget insatt kapital i äldreomsorgen än i bankverksamhet. Är det rimligt, Emil Källström? Är det rimligt att man tjänar mycket mer pengar på att underbemanna äldres omsorg? Det är ju så man gör vinst.

Valfriheten tas inte bort. Däremot föreslås att Capios och andra riskkapitalbolags etableringsfrihet inte ska gälla. Det är en stor skillnad.

Sverige är extremt. Sju av de största aktörerna i välfärden är riskkapitalbolag. Det är väl ändå inte rimligt att vi ska ha det så i vår gemensamma välfärd? Det kan inte jag tycka.

Men det känns lite som att du är ute på tunn is, Emil Källström. Du säger: Ni svarar ju inte på frågor om hur det ska se ut framåt. Här har vi stått och tillbringat timmar i kammaren för att diskutera hur människors livsvillkor och ekonomiska villkor ska påverkas av den här budgetdebatten. Klockan fyra i dag ska vi rösta om det. Hur den omröstningen kommer att avgöras kan betyda väldigt mycket för väldigt många människor.

Centerpartiet tillsammans med de andra borgerliga partierna har inte svarat på en enda fråga. Vad avser ni med detta? Vad är er plan? Vill ni ha extra val? Vem är er statsministerkandidat? Ni har inte svarat på de frågorna under hela den här debatten. Sedan säger du till mig: Hur ska det se ut framåt? Ja, får jag vara med och tycka till, om vi skulle vinna omröstningen, kommer det att bli ökad ekonomisk jämlikhet. Det kommer att bli fler människor i arbete, ökad ekonomisk trygghet och fler undersköterskor, och pengarna kommer att gå till den verksamhet som de är avsedda för just för att vi vill ha bättre kvalitet.

(Applåder)

Anf. 91 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S):

Herr talman! Det finns en hel del som skiljer er som sitter här i kammaren i dag – vilken del av landet ni kommer ifrån, vilken bakgrund ni har och vilket parti ni representerar. Det är bra. Det är grunden i den representativa demokratin.

Samtidigt finns det flera saker som förenar er. Den viktigaste är att ni alla är riksdagsledamöter. Det är kanske det allra finaste uppdraget man kan ha, att vara vald av svenska folket för att fatta beslut som berör oss alla.

Som ledamot av Sveriges riksdag har man ett ansvar för landet. Man har ett ansvar för att skapa förtroende för demokratin. Man har ett ansvar för att upprätthålla förtroendet för riksdagen.

Därför är det som har skett under hösten allvarligt. Sverigedemokraterna har, i vecka efter vecka, förvandlat riksdagen till en lekstuga. Det har varit beklämmande att beskåda. Men inte bara det. Det har skadat Sverige. Det har skadat tilltron till vår demokrati, och det har skadat riksdagen som institution.

Det har också påverkat bilden av Sverige. I stället för det stabila landet i norr tornar nu bilden upp sig av ett politiskt osäkert land. Vi riskerar i längden att gå miste om investeringar eftersom det kan påverka företagens investeringsvilja. Vi går miste om investeringar, jobb och tillväxt och därmed resurser till bra skolor, trygg välfärd och goda villkor för våra äldre.

Sverige förtjänar något annat än detta. Svenska folket förtjänar bättre.

Efter att Alliansen röstats bort i höstens val frågade Stefan Löfven samtliga partiledare utom Jimmie Åkesson om de var intresserade av att samverka för att minska Sverigedemokraternas inflytande. Samtliga fyra borgerliga partiledare sa nej. De ville lägga fram sitt valmanifest i form av en gemensam budgetmotion.

Det parti som var berett att samarbeta var Vänsterpartiet. De stod redo att ta ansvar för Sverige i en svår parlamentarisk situation. För det förtjänar Vänsterpartiet respekt.

Om Sverigedemokraterna hade hållit sig till den etablerade ordningen i riksdagen hade den budget som vi samverkat kring blivit verklighet från årsskiftet. I går lämnade Sverigedemokraterna ett nytt besked. De ska försöka fälla varje budgetproposition och varje regering som inte tar sin utgångspunkt i deras syn på invandringen. Detta ritar om det politiska landskapet i grunden. Det går numera inte att stödja sig på enbart ett block, utan varje regering måste utgå från ett bredare underlag.

Så är läget, och då kan vi inte att stoppa huvudet i sanden. Det finns bara en sak som vi seriösa och demokratiska partier kan och måste göra, och det är att samverka, att ta ansvar och att värna Sverige. Vi måste se att det har uppstått ett nytt politiskt landskap efter Sverigedemokraternas besked. Samarbetsregeringens inställning i det här läget är tydlig. Vi ser ett behov av samarbete över blockgränserna.

Hur de borgerliga partierna ställer sig till det har de i dag inte svarat på i kammaren. Jag ser bara två alternativ: Man får antingen samarbeta över blockgränserna eller dansa efter Sverigedemokraternas pipa. Sverige behöver regeras; det går inte att komma ifrån.

Vi står inför stora utmaningar. Vi har 400 000 människor som är arbetslösa, skolresultaten faller snabbare än i något annat jämförbart land och vi missar 14 av 16 miljömål samtidigt som vi har stora underskott i de offentliga finanserna. Det var mot den bakgrunden som svenska folket röstade bort alliansregeringen.

I budgetpropositionen stakar samarbetsregeringen ut vägen mot ett bättre Sverige för alla, ett Sverige där vi tar oss an våra gemensamma utmaningar genom att modernisera landet. Sverige ska ligga i framkant i utvecklingen.

Det finns ju så mycket potential i det här landet, så många unga människor som vill ta för sig och visa framfötterna, så många nya

spännande idéer och så många företag med utvecklingspotential. Här finns stora naturtillgångar, öppna landskap och en stark basindustri. För att ta till vara alla dessa möjligheter vill vi investera för framtiden samtidigt som vi ger alla möjlighet att vara med på resan.

Vi vill investera i det som skapar förutsättningar för tillväxt: fungerande infrastruktur i hela landet, stärkta exportmöjligheter och minskade sjuklönekostnader för våra företag, bra utbildning för alla – oavsett vilka föräldrar man har eller var man kommer ifrån – och fler möjligheter till högre utbildning för våra unga, fler jobb åt unga arbetslösa, tydliga klimatinvesteringar i våra kommuner och ökat stöd till hållbar energi. Nu blir inget av detta verklighet.

Men investeringar för framtiden räcker inte. Vi skulle också vilja se till att alla känner sig delaktiga i moderniseringen av Sverige. Allt framgångsrikt förändringsarbete bygger nämligen på att man går framåt tillsammans, att det finns plats för var och en, att ingen lämnas efter, att alla har någonting att se fram emot och att man känner trygghet i förändringen. När det inte sker sätts ett likhetstecken mellan förändring och försämring. Då försvinner legitimiteten för utveckling. Det här är en helt central del i hur Sverige har blivit ett av världens mest framgångsrika länder: Vi nådde uppslutning om vägen framåt.

När vi vill stärka a-kassan gör vi det inte bara mer lönsamt att vara en del av arbetskraften. Vi gör det också lättare att hänga med i struktumvandlingar och våga söka nya vägar och nya jobb eller starta eget.

När vi vill stärka sjukförsäkringen och sätta stopp för utförsäkringarna visar vi att den tillväxt som skapas ur moderniseringen inte sker på bekostnad av trygghet och hälsa.

När vi vill höja grundnivån i föräldrapenningen och underhållsstödet för ensamstående är det för att vi erkänner att hela samhällsutvecklingen är beroende av att människor sätter barn till världen och för att alla barn ska växa upp under rimliga ekonomiska förhållanden.

När vi vill minska den orättvisa straffbeskattningen av pensioner är det för att vi ser att det är de äldre som byggt upp det Sverige vi alla är så stolta över.

Från borgerligt håll kallas det här att ge pengar till dem som inte arbetar. Jag ser det på ett annat sätt. Jag ser att det är reformer för att skapa uppslutning för modernisering och utveckling, reformer för att vi ska kunna möta framtiden tillsammans som *ett* samhälle. Nu riskerar allt detta att gå om intet. Även de kommande åren ska utförsäkringarna fortsätta obehindrat.

Herr talman! Vi vill att fler människor ska komma i arbete och kunna leva på sitt arbete och att varje ung arbetslös utan gymnasiebehörighet ska ges möjlighet att avsluta sina studier.

Vi föreslog ett ömsesidigt utbildningskontrakt som skulle ge både stöd och ställa krav. Det skulle ge tydliga incitament genom att man skulle kunna kombinera arbete och utbildning, allt anpassat för att locka den enskilda unga arbetslösa.

Vi föreslog att tusentals unga långtidsarbetslösa skulle ges möjlighet till riktiga arbetsuppgifter och riktiga anställningar inom välfärden genom traineejobb. Fas 3 skulle avvecklas steg för steg. Deltagare skulle

ges jobb, kollektivavtalsenlig lön, sammanhang och värdighet. Nu finns risken att fas 3 blir kvar som en av Sveriges största arbetsgivare.

Genom ökade anslag till underhåll av vägar, infrastruktursatsningar i våra städer, stöd till kommunernas klimatarbete och upprustning av våra miljonprogramsområden skapas arbetstillfällen som så väl behövs.

Genom riktade resurser till vården och äldreomsorgen kan fler få jobb.

400 000 arbetslösa människor och deras familjer förtjänar bättre. Många av dem skulle få bättre chanser till jobb om riksdagen antog budgetpropositionen.

Herr talman! Vi vet att Sverige är ett ojämnt land och att det skadar Sverige. Det är ett slöseri att kvinnors kompetens inte tas till vara på samma sätt som mäns. Det är ingen väg framåt för Sverige. Om vi ska kunna konkurrera på världsmarknaden måste vi ta till vara all den talang och begåvning som finns i vårt land.

Men det handlar om mycket mer än så. Det handlar om att alla tjejer som växer upp i Sverige ska få fulla möjligheter att växa och utvecklas utifrån sin talang och sina drömmar. De ska inte begränsas i den utvecklingen bara för att de har fötts som tjejer.

Vi vill skapa ett jämställt Sverige. Därför vill vi införa ytterligare en reserverad månad för varje förälder i föräldraförsäkringen. Vi vet att dagens föräldraförsäkring cementerar könsroller. Därför vill vi investera i bättre barnomsorg och äldreomsorg, så att fler kvinnor ska kunna ta för sig i arbetslivet. Därför vill vi investera i förlossningsvård och stärka kvinnojourerna.

Ska inget av detta bli verklighet? Ska slöseriet med kvinnors kompetens fortsätta? Är det den framtiden vi vill ge våra unga flickor?

Herr talman! Det är inte bara här i riksdagen som situationen är komplicerad och bekymmersam. Det är den ute i verkligheten också med hög arbetslöshet och skolresultat som sjunker.

Sverigedemokraternas agerande försvårar för de seriösa partierna att möta de utmaningarna. Men det finns ingen anledning att resignera. Tvärtom finns det en kur mot att Sverigedemokraterna dikterar villkoren i svensk politik. Den heter blocköverskridande samarbete. Jag hoppas att det blir det slutliga resultatet av den process som vi just nu är inne i.
(Applåder)

I detta anförande instämde Veronica Lindholm (S).

Anf. 92 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Tack, finansministern!

Hittills i dag har debatten varit närmast en uppvisning av Magdalena Andersson och hennes kolleger av vad samverkan och talet om samverkan faktiskt betyder. Det betyder övergivna överenskommelser och konfliktsökande – särskilt mot jobbskaparna, särskilt mot de företag och människor som försöker skapa jobb och tillväxt. Det har varit bra, tror jag, att sakskillnaderna mellan budgetalternativen får visst utrymme i dag så att allting inte handlar om formerna.

Jag kommer ändå att rikta in min replik på formerna, mot bakgrund av Magdalena Anderssons nyvunna respekt för riksdagen. Det får man väl säga, för så här lät det ju inte förra hösten. Förra hösten var det inte så

noga med praxis på samma sätt som det just har blivit. Förra hösten var det inte upprörande att bryta praxis. Nu däremot har Magdalena Andersson börjat uttala respekt för riksdagen och för den situation som den här regeringen har hamnat i. Då vill jag säga tre saker. Den tredje är också en fråga till finansministern.

För det första, vilket flera talare i dag och även de senaste dagarna har påpekat och som Magdalena Andersson själv har påpekat: Det är inte oppositionens uppgift att genomföra regeringens budgetproposition. Tala om att diktera villkor! Det tackar vi nej till, särskilt för jobbens och tillväxtens skull.

För det andra tror jag att det vore skadligt för Sverige, svensk politik och ytterst demokratin med en stor koalition, där till exempel Sverigedemokraterna skulle vara den enda oppositionen. Det är viktigt med alternativ.

För det tredje tror jag att det är viktigt att seriösa, ansvarstagande partier talar allvar om hur liknande situationer kan undvikas i framtiden.

Är finansministern och hennes parti beredda att diskutera till exempel hur det största blocket i riksdagen seriöst ska kunna regera utan den typ av frågetecken som vi har sett under den senaste tiden? Det kräver att Socialdemokraterna är beredda att ta ansvar för det.

Anf. 93 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det är någonting som har diskuterats mellan de olika partierna i riksdagen under den tidigare mandatperioden. Självklart säger vi inte nej till den typen av diskussioner. Däremot har jag väldigt svårt att se att det skulle kunna lösa den situation som nu har uppkommit när Sverigedemokraterna säger att de avser att fälla varenda budgetproposition som läggs fram i riksdagen där de inte har dikterat villkoren och som inte innehåller en politik som dansar efter deras pipa. Jag har svårt att se att en sådan process kan leda fram till någonting som gör det omöjligt. Självklart kan vi diskutera kring detta.

Men frågan, som jag har ställt till de andra borgerliga partierna, är: Hur tänker ni er att Sverige ska kunna regeras i framtiden? Det har jag inte fått något svar på från de andra borgerliga partierna, och jag förväntar mig inget svar från dig heller.

Däremot frågade jag dig något tidigare som jag inte tycker att jag fick svar på. Vad säger du nu till alla de ungdomar som hade förhoppningar om att de skulle få ett jobb? De skulle inte behöva gå långtidsarbetslösa utan skulle få chans att utföra ett arbete i välfärden. Vad säger du till alla de ungdomar som inte har avslutat sin gymnasieutbildning och som skulle behöva den stimulans som vi vill erbjuda i form av att man ska kunna kombinera arbete och utbildning och på så sätt komma in i skolsystemet igen? Vad säger du till alla de ungdomar som drömmer om en högre utbildning och som hade sett fram emot de 5 000 nya högskoleplatser som vi hade velat starta i höst? Vad säger du till dem? Varför är det viktigare att ungdomar inte går en högre utbildning? Och varför ska ungdomar gå långtidsarbetslösa?

Anf. 94 ANNA KINBERG BATRA (M) replik:

Herr talman! Hur och varför jobben för unga med flera blir fler med Alliansens politik framgår av reservationerna 1 och 3 i betänkandet. Dem

kommer jag att rösta ja till i eftermiddag. Det är det jag har att ta ansvar för i eftermiddag.

Hur finansministern och statsministern hanterar en situation om deras egen budgetproposition skulle falla är inte oppositionens ansvar utan regeringens. Så den bollen får Magdalena Andersson behålla själv.

Däremot skulle jag återigen vilja försöka söka svar på frågan om hur vi kan ha ett stabilare ramverk kring både budgetproposition och regeringsbildning framöver. Menar Magdalena Andersson allvar med respekt för riksdagen, med ansvarsfulla partier och med att man måste kunna regera det här landet?

Det är faktiskt så att det så sent som under den förra mandatperioden satt en utredning om en starkare budgetprocess, där det blev konflikt efter att Socialdemokraterna prioriterat möjligheterna att bryta ut delar av budgeten. Det är faktiskt så att Socialdemokraterna hittills har vägrat ge besked om huruvida de skulle vara beredda att släppa fram en minoritetsregering som de inte själva ingår i, även om ett block skulle vara större än dem själva.

Det är den typen av frågor som vi skulle behöva tala allvar om, om vi menar allvar med att Sverige ska kunna regeras seriöst av det största blocket, även om det är ett block man inte gillar själv. Men då kräver det att Socialdemokraterna lämnar valrörelseretoriken, slutar med pajkastningen och är beredda att ta ansvar för hur landet ska kunna regeras på lång sikt även om de inte själva ingår. Det är där skon klämmer, Magdalena Andersson.

Hela dagen har Socialdemokraterna ägnat sig åt att böna och be om att vi ska ordna så att de får sitta kvar. Regeringsmakten får ni bära själva, men Sverige måste kunna regeras på lång sikt av många olika regeringar, även utan majoritet.

(Applåder)

Anf. 95 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Anna Kinberg Batra försöker nu blanda bort korten. Den diskussion som fanns i Budgetprocesskommittén förra året hade inte på något sätt löst den situation som Sverige nu befinner sig i. Vi befinner oss i ett helt nytt läge när riksdagens tredje största parti säger att de avser att fälla varenda budget som läggs fram av en regering som inte dansar efter deras pipa. Detta hade inte lösts i Budgetprocesskommittén, för detta läge förutsågs inte då. Jag ser heller inte riktigt hur det skulle kunna lösas i den typen av diskussioner.

Självklart är det regeringens ansvar att nu agera efter det som har skett i riksdagen. Jag har aldrig sagt något annat heller. Det jag har frågat de andra borgerliga partierna – men det kommer jag inte att fråga dig – är: Hur ser man att Sverige ska kunna styras i framtiden? Jag menar inte att ni ska lösa den här situationen här och nu, men jag har frågat: Hur tänker de borgerliga partierna längre fram? Hur ska Sverige kunna styras under de kommande åren i det läge som Sverigedemokraterna har skapat?

Anf. 96 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Jag hör hur Magdalena Andersson och Stefan Löfven gång på gång nämner samarbete. Nu kanske en och annan som lyssnar säger: Men varför räcker de andra inte ut en hand i det här samarbetet?

Frågan är: Vad gör ni i verkligheten?

Vi har nu lyssnat på en budgetdebatt där Magdalena Andersson återigen beskriver ett Sverige som om det vore i fritt fall, som vi lämnade efter oss, när verkligheten är den att Sverige och Tyskland är de starkaste ekonomierna i Europa. Det är det landet du har tagit över i regeringsställning.

Det blir lite svårare att ta det seriöst när vi har så olika bilder av vad som sker. Du låter fortfarande som om du står på ett torgmöte i valrörelsen när du beskriver svensk verklighet. Det tror jag faktiskt inte gynnar ett konstruktivt samarbetsklimat i Sverige.

Ganska snabbt efter regeringsskiftet övergav ni friskoleöverenskommelsen. Vi hade lagt ned mycket tid på att sex partier skulle bli överens: Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Alliansen. Men då var det viktigare att låta Vänsterpartiet diktera villkoren och minska valfriheten.

För någon vecka sedan var det något som kanske många medborgare tyckte var konstigt. Vad handlade det där bråket om Pensionsgruppen om? Bråket om Pensionsgruppen handlade om detta: I 20 års tid har fem partier – Alliansens fyra partier och Socialdemokraterna – gemensamt vårdat en pensionsöverenskommelse som innebär att vi säkrar våra egna pensioner. En del i det samarbetet som jag är rätt stolt över är att vi har gett varandra veto. Socialdemokraterna kan inte ändra utan oss, och vi kan inte ändra utan Socialdemokraterna. Det gäller varje enskilt parti. Då blev det lite konstigt för oss när Socialdemokraterna helt plötsligt sa att man skulle lyfta in ett parti och ge det veto utan att samtala med oss andra. Ni sänder liksom ingen signal om samarbete i ert sätt att agera.

Jag tänkte dock ställa en fråga om samarbetet i regeringen. Janine Alm Ericson sa för en stund sedan så här om Förbifart Stockholm: Det är anmärkningsvärt att man satsar på ett helt ohållbart vägprojekt.

Ni är två partier i regeringen. Vad tycker du om Janine Alm Ericsons uttalande?

Anf. 97 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Det är intressant att det är just Erik Ullenhag som ställer den frågan. Erik Ullenhag stod i den här talarstolen för bara några timmar sedan och sa att han inte kunde försvara vårdnadsbidraget. Han sa att han kunde kompromissa och samarbeta men inte försvara vårdnadsbidraget. (Applåder)

Erik Ullenhag tycker att vi har mycket goda statsfinanser. Men samtidigt delar Erik Ullenhag min uppfattning att det inte finns en enda krona kvar att använda för ofinansierade reformer, att det behöver läggas den stramaste budget som är lagd i riksdagen sedan budgetsaneringen och att vi nu måste lämna den tidigare borgerliga politiken med ofinansierade skattesänkningar och finansiera alla reformer krona för krona.

Vi har ett underskott på 90 miljarder. Vi har ett strukturellt underskott på 1 procent av bnp. Vi befinner oss därmed 75 miljarder från det överskottsmål som vi alla är överens om att vi bör uppfylla.

Man kan beskriva detta som att Sverige har mycket goda statsfinanser, men man kan också beskriva det som att vi har stora underskott och att vi nu måste finansiera reformer. Vi måste steg för steg beta av och minska de underskotten.

Vi har en låg statsskuld. Det är bra. Det är tack vare att den tidigare socialdemokratiska regeringen betade av de underskott som vi ärvde 1994, steg för steg. Vi fick ned statsskulden till runt 40 procent. Det är mycket bra. Men just nu rinner det ut mer pengar än det kommer in i statskassan. Det är inte en hållbar situation. Det är vi överens om. Det tycker jag är bra.

(Applåder)

Anf. 98 ERIK ULLENHAG (FP) replik:

Herr talman! Ibland försöker jag förstå Socialdemokraterna. Alliansen satt åtta år i regeringsställning. Allt som är fel i samhället är vårt fel. Det har vi hört länge. Nu berättade vi att svensk ekonomi mådde bra. Hörde ni vad Magdalena Andersson sa då? Det var tack vare Socialdemokraterna. Det är rätt häpnadsväckande att hoppa över åtta år, dessutom med en djup internationell lågkonjunktur, och inte kunna ge ett erkännande åt det alla andra ser.

Ärligt talat, finansministern: Det har ju inte gått så bra för dig att beskriva att svensk ekonomi går jättedåligt. Det är ju ingen som håller med. Det funkade på partimötena, men det är ingen som håller med dig, Magdalena Andersson. I omvärlden är man rätt imponerad över att vi höll i statsfinanserna trots den internationella lågkonjunkturen, trots finanskrisen. Trots en exceptionell situation skapades 300 000 nya jobb.

Om Magdalena Andersson menar allvar med talet om samarbete kan vi väl åtminstone försöka beskriva verkligheten någorlunda lika. Det är rätt häpnadsväckande att Magdalena Andersson, efter åtta år i opposition, som svar på frågan hur svensk ekonomi mår svarar att det var Socialdemokraternas förtjänst att vi klarade finanskrisen så bra för svensk ekonomi. Det är inte seriöst, Magdalena Andersson.

Jag återkommer till frågan om Förbifarten. Delar ni beskrivningen från det andra regeringspartiet att det är ohållbart att satsa på detta vägprojekt?

Jag håller med om att vi har kompromissat i regeringsställning. Skillnaden mellan Magdalena Andersson och mig är att jag berättade för väljarna före valet vad jag var överens med allianspartierna om. Vi försökte förklara för er att det inte är någon bra idé att inte ens berätta vem man ska samarbeta med eller vad man ska samarbeta om.

Det blir roligare för mig i opposition; det håller jag med om. Det är ju ganska lätt att opponera på en regering där statsråd säger olika saker. Ibland är det samma statsråd som säger olika saker samma vecka, men oftare olika statsråd som säger olika saker.

Det vore intressant att höra ett svar på frågan om Magdalena Andersson delar Miljöpartiets bedömning att det är ohållbart att satsa på vägprojektet Förbifart Stockholm?

Anf. 99 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Sanningen är den, Erik Ullenhag, att vi delar bedömningen av tillståndet i svensk ekonomi. Vi delar bedömningen att vi inte kan ha så här stora underskott, och därför kommer vi nästa år inte att ha underskott på över 2 procent av bnp.

Där har vi faktiskt lagt i det närmaste identiska förslag i riksdagen. Ni tycker inte heller att vi kan fortsätta låna 90 miljarder 2015 på det sätt som vi gör 2014. Ni tycker att vi måste halvera underskotten. Vi tycker alltså samma sak. Ni tycker uppenbarligen inte heller att det läge vi har i dag är hållbart. Det tycker jag är väldigt bra.

Jag har aldrig riktat någon kritik mot hur Anders Borg skötte statsfinanserna under finanskrisen. Tvärtom, jag har gett honom beröm för det, flertalet och upprepade gånger, i tv och i debatter. Det hoppas jag att Erik Ullenhag har hört.

Däremot är jag mycket kritisk till hur den borgerliga regeringen fortsatte sänka skatten när statsfinanserna vände. Den kritiken står jag fast vid, och det är det som är orsaken till att vi har de stora underskotten i dag som gör att det inte finns några pengar för reformer om man inte finansierar dem.

Det är det som är svaret, och det gör att vi också lägger fram den stramaste budgeten som har lagts på riksdagens bord sedan budgetsaneringen. Det stämmer för övrigt överens med den budget som ni också lägger fram.

(Applåder)

Anf. 100 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Vi spenderade en ganska stor del av valrörelsen på att förklara det kloka i att förbereda sig innan man går till val, att veta vad man vill göra och med vilka man vill göra det.

Givet den utveckling vi nu ser och det troliga utfallet av eftermiddagens omröstning blir detta än mer sant. Det budgetförslag som vi nu lägger på riksdagens bord är sannolikt det mest genomarbetade som har lagts fram i opposition i svensk historia. Det är ett underlag som till fullo går att styra landet på och som garanterar en fortsatt ansvarsfull politik som innebär fler jobb.

I finansministerns senaste replikskifte fick vi höra att det är mycket små skillnader i synen på den ekonomiska politiken. Men det stämmer inte riktigt. Tvärtom har finansministern skrivit upp utgiftstaken ganska ordentligt för slutet av den här mandatperioden. Det är en av ganska många skiljelinjer när det gäller hur mycket man förväntas man öka utgifterna de närmaste åren. Hur mycket anser finansministern att det finns möjlighet att öka utgifterna? Frågan är också hur detta ska finansieras.

Sättet att finansiera utgiftsökningar i detta budgetförslag som vi snart kommer att rösta om förskräcker ju. Det finansministern har föreslagit är kraftigt höjda skatter på jobb och företagande, alltså skatter på det som bygger resurserna för morgondagens välfärd. Det är en kortsiktig politik.

Givet det svåra ekonomiska läget är det ännu mer anmärkningsvärt att finansministern lägger fram en budget som ställer i utsikt ganska rejäla utgiftsökningar de kommande åren. Hur ska detta finansieras, och var ska pengarna tas ifrån, Magdalena Andersson?

Anf. 101 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Regeringen lägger fram den stramaste budgeten sedan budgetsaneringen. Vi finansierar alla reformer krona för krona och bedriver en mycket ansvarsfull ekonomisk politik. Det är den politiken jag hade velat och kommer att vilja fortsätta att föreslå för riksdagen även under de kommande åren. Det går nämligen inte i längden att spendera mer än man får in. Man måste föra en mer ansvarsfull politik än så.

Därför har vi, för att kunna genomföra viktiga reformer, också föreslagit en rad skattehöjningar. För de kommande åren har vi föreslagit skattehöjningar som ännu inte har preciserats på reformer, så här finns ytterligare möjligheter för regeringen att komma med viktiga tillväxt- och jobbskapande stimulanser under de kommande åren.

Frågan är däremot vad de borgerliga partierna kommer att föreslå riksdagen under de kommande åren. Här lägger ni fram en mycket smal budget med en väldigt liten påverkan på svensk ekonomi för de kommande åren. Frågan är vad ni avser att förelägga riksdagen under de kommande åren när alla reformer måste finansieras krona för krona. På vilket sätt vill ni då förbättra Sverige?

Anf. 102 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik:

Herr talman! Vad Alliansen kommer att lägga på riksdagens bord kommande år kommer inte att vara någon större skräll. Vi kommer att fortsätta på den inslagna vägen att göra Sverige lite mer framgångsrikt genom att föreslå reformer för utökat företagande, för fler jobb i hela landet och för att fortsätta den gröna omställningen. När det gäller det sistnämnda har vi till exempel aviserat höjda skatter på kemikalier för att det är bra för miljön. Det innebär också ett litet tillskott i statskassan.

I det budgetförslag som finansministern lade på riksdagens bord tillåter man sig faktiskt både i dag och framöver att spendera mer pengar och ha ett högre utgiftstak än vad som var fallet i Alliansens prognoser. Det är frågan vad dessa pengar ska gå till. Vi vet att regeringen vill lägga pengar på saker som är allt annat än jobbskapande och kloka investeringar för Sverige. Det är gratis entré på statliga museer och liknande satsningar som är att jämföra med politikens lyxkonsumtion.

De saker vi ska lägga pengar på och använda det lilla utrymme som finns till är reformer som skapar riktiga jobb. Vi ska fortsätta att göra det enklare och billigare att anställa, inte minst unga och andra som står långt från arbetsmarknaden. Det finns fortfarande regler och skatter som är hämmande för de jobb som vi ser behöver komma till i det svenska samhället.

Vi ser också att de åtgärder som finansministern anser ger jobb får väldigt mycket kritik. När vi talar om de traineeplatser som skulle ge så väldigt många platser till landets unga finns det en massiv kritikstorm mot den här typen av åtgärder. De aktörer, offentliga och andra, och de fackföreningar som jobbar inom de berörda områdena är mycket kritiska till hela fundamentet för regeringens ekonomiska politik.

Därför är det klokt att fortsätta på Alliansens linje med lägre kostnader för att kunna anställa fler.
(Applåder)

Anf. 103 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Jag ifrågasätter inte på något sätt Emil Källströms ambition att fortsätta sänka skatten. Jag förstår att Centerpartiet och de andra borgerliga partierna vill fortsätta sänka skatten. Frågan är hur låg skattenivån i Sverige ska bli innan man är nöjd. Och hur ska ni finansiera det? Ska ni skapa nya stora underskott, eller vad har ni för annan finansiering? Har ni ingen finansiering kan ni ju inte genomföra några reformer, eller så får era reformer förödande effekter för statsfinanserna. Det var detta min fråga åsyftade.

Vad gäller traineeplatserna är den fackförening som berörs av dessa Kommunalarbetareförbundet. De är väldigt positiva till traineeplatserna och ser att de skulle underlätta den generationsväxling som behöver ske inte minst inom äldreomsorgen. De ser också att traineeplatserna med rätt handledarstöd skulle kunna avlasta den ordinarie personalen.

Traineeplatserna utgår från det avtal om yrkesintroduktionsanställningar som finns på stora delar av arbetsmarknaden, bland annat inom kommuner och landsting. Det är samma yrkesintroduktionsavtal som den borgerliga regeringen ansåg vara lösningen på ungdomsarbetslösheten.

Man ville ha en subvention för yrkesintroduktionsanställningar. Det skulle bli en mjukare övergång från skola in till arbetslivet. Det var på det sättet alliansregeringen ville lösa ungdomsarbetslösheten. Då var detta det bästa man kunde göra.

Nu föreslår vi att samma avtal, samma yrkesintroduktionsanställningar, men med en högre subventionsgrad ska ge möjlighet för ungdomar som är arbetslösa och långtidsarbetslösa att komma in på arbetsmarknaden. Då är det plötsligt jättedåligt. Det är bra när allianspartierna föreslår det och föreslår en subvention, men det är jättedåligt när samarbetsregeringen föreslår det med en högre subventionsgrad. Jag tycker inte att det håller ihop.
(Applåder)

Anf. 104 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Jag delar en del av det Magdalena Andersson sa i sitt anförande. Sverige är ett land med fantastiska möjligheter.

Alliansens budget, som vi förhandlade, förberedde och redovisade före valet, är ett försök och en bra budget för att bygga vidare på de här möjligheterna, att inte bryta den breda jobbtillväxt som vi ser och att bygga vidare på den styrkeposition som Sverige har fått med sina starka finanser. Vi hörde också på tv i går kväll att flera bedömare säger just att Sveriges ekonomiska styrkeposition i det läge som vi befinner oss i nu är väldigt bra för vårt land.

Jag tycker också att det är bra att vi har haft en diskussion i sak om budgeten och de skillnader som finns. Jag vill då fråga finansministern varför det för Socialdemokraterna är så viktigt att vara så aktiva mot valfriheten – att hasta fram propositioner för att ta bort den frihet som alla människor har haft att välja vårdcentral och kalla det för tvångs-LOV – varför det är så viktigt att lägga så mycket skatt på jobb, varför man inte talade om före valet att man skulle återkomma med skattehöjningar till exempel på äldre som arbetar, och dessutom varför det är så viktigt att lägga skatt på givmildhet. Vi har sett att de organisationer som

riskerar att drabbas av sådana förslag protesterar högljutt mot detta och menar att det försvårar för deras verksamhet.

Det är några frågor som jag vill rikta till Socialdemokraterna och Magdalena Andersson.

Anf. 105 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Låt oss tala om tvångs-LOV.

Idén med tvångs-LOV är att Stockholm vet bäst. Det är Stockholm som vet hur man organiserar vården bäst i hela Sverige. Det är från Stockholm som det ska styras hur landstingen får sköta sin verksamhet. Det är själva idén bakom tvångs-LOV. Det tycker jag är dåligt. Jag tycker att landstingen själva ska kunna få bestämma hur de ska organisera sjukvården i landstingen.

I en del landsting fungerar det bra med vårdval. Självklart ska de kunna ha kvar vårdval. Alla landsting som vill ha vårdval ska kunna ha vårdval. Men Stockholm ska inte tvinga vårdval på de delar av Sverige som inte bedömer att det är lämpligt, därför att Sverige ser olika ut. Det är inte Stockholm som i alla lägen vet bäst.

(Applåder)

Det budgetalternativ som Jakob Forssmed kommer att rösta för i eftermiddag innehåller inte en enda krona till sänkt pensionärsskatt under hela mandatperioden – inte en enda krona, trots den orättvisa som finns i dag som innebär att de äldre som har jobbat hårt och byggt upp vårt Sverige för samma inkomst betalar högre skatt än en löntagare. Varför är det rätt? Varför ska denna skatteorättvisa inte minskas med ett enda öre under hela mandatperioden? Varför är det rätt, Jakob Forssmed?

(Applåder)

Anf. 106 JAKOB FORSSMED (KD) replik:

Herr talman! Jag vill börja med valfriheten i vården. Magdalena Andersson säger att det inte är Stockholm som i alla lägen vet bäst. Jag kunde inte ha sagt det bättre själv.

Det är medborgarna som vet bäst. Det som är själva idén med valfrihet är att medborgaren själv ska kunna välja den vårdcentral som passar honom eller henne, att medborgaren själv ska kunna välja den äldreomsorg och hemtjänst som faktiskt levererar den livskvalitet som många tidigare har saknat. Det är det som är idén med valfrihet, inte att Stockholm ska bestämma.

Du flyttar makt från Stockholm ut till någon landstingspolitiker som ska avskaffa möjligheten att välja vårdcentral, för att Stockholm inte ska bestämma. Det enda som händer när Magdalena Andersson gör det är att medborgarna inte längre får denna möjlighet.

Det går en fundamental skiljelinje mellan Alliansens och er syn på välfärd, valfrihet, tillgänglighet och kvalitet som är genomgående i de två budgetalternativen. Det är väldigt bra att den blir tydlig här i dag.

Vi kunde tidigare i debatten höra företrädare för de rödgröna säga att det är en kränkning att Alliansen har sänkt skatten för pensionärer fem gånger, att vi har sett till att en garantipensionär har fått motsvarande en extra månadsutbetalning per år mot vad man hade före 2006. Det är en kränkning.

Jag är beredd att sänka skatten för pensionärer, men jag är inte beredd att göra det om det innebär att jag måste höja skatten på jobb, för jobben behöver vi. Jobben behöver vi för att klara pensionärernas situation i framtiden, för att klara en god pensionsutveckling och för att få de resurser till välfärden som vi så väl behöver. Här går den andra stora skiljelinjen mellan våra budgetalternativ i dag. Alliansens budget är en budget för jobben. De rödgrönas är en budget mot jobb.
(Applåder)

Anf. 107 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik:

Herr talman! Medborgarna väljer. Det har de gjort i höstas. Då har de valt olika politiker i olika landsting. De har valt vilka de vill ska styra vården. Men det Jakob Forssmed vill med tvångs-LOV är att sätta sig över medborgarnas val och det faktum att medborgare i olika delar av Sverige har valt olika. De har valt olika politiker, och de vill att landstingen ska styras på olika sätt.

Jakob Forssmed vill i stället att allting ska styras från Stockholm. Det är viktigare att det styrs från Stockholm än att medborgarna i olika delar av Sverige har olika åsikter om hur vården bäst organiseras i deras landsting. Och att de har olika åsikter om det beror troligen på att Sverige ser olika ut i olika delar av landet. Därför bör vården kunna organiseras på olika sätt i olika delar av landet. Men Jakob Forssmed tycker att det är oerhört viktigt att det är Stockholm och politikerna här i Stockholm som ska bestämma hur det ska se ut i hela landet. Jag delar inte den uppfattningen.

Jag konstaterar att jag inte får något svar på varför det är rätt att pensionärsskatteklyftan inte ska minskas med ett enda öre under hela mandatperioden. Det var i och för sig Kristdemokraterna tydliga med redan under valrörelsen. De tycker inte att det här är viktigt. Det finns andra saker som Kristdemokraterna tycker är mer prioriterat än att sänka pensionärsskatten. Det har varit ett tydligt besked till pensionärskollektivet både före och efter valet, och det ska ni ha heder för.

(Applåder)

Anf. 108 PER ÅSLING (C):

Herr talman! Jag har förmånen att få inleda rond två i den här debatten, den rond som gäller skatteutskottet och därmed skatter.

Jag behöver naturligtvis inte inskräpa allvaret i det sammanhang vi debatterar skattefrågorna och därmed statens intäkter i.

Skattepolitiken tydliggör på ett samlat sätt skillnaden mellan politiska alternativ. De senaste åtta åren har alliansregeringen genomfört en politik som syftat till att förbättra förutsättningarna för tillväxt och nya jobb i hela landet. Genom sänkta arbetsgivaravgifter för unga och för äldre har vi kunnat underlätta för inträdet på arbetsmarknaden men också för ett längre arbetsliv.

Sänkta inkomstskatter har ökat incitamenten till deltagande på arbetsmarknaden. De har bidragit till att hålla konsumtionen uppe under en långvarig lågkonjunktur och lett till att vårt land klarat krisen bättre än de allra flesta andra länder.

Den skattepolitik Alliansen har bedrivit har inneburit att statens skatteintäkter faktiskt har ökat. Arbetslinjen har skapat förutsättningar för staten att investera i välfärden, minska statsskulden och värna överskottsmålet.

Efter åtta års alliansregering har Sverige bland de starkaste offentliga finanserna i världen och den högsta sysselsättningsgraden i EU. Det är en politik som vi vill fortsätta föra. Det är också den politik vi har begärt väljarnas stöd för och som vi nu lägger fram för riksdagen.

Herr talman! Vårt budgetalternativ utgår från den enkla sanningen att en växande ekonomi är själva förutsättningen för satsningar på höjd kunskapsnivå i skolan, investeringar i äldreomsorgen och förstärkningar av sjukvården.

Men ska dessa och många andra satsningar vara långsiktiga och hållbara måste de bygga på en uthållig tillväxt baserad på en konkurrenskraftig ekonomi. Därför måste Sverige fortsätta att utveckla villkoren för företagen, inte minst för småföretagen som skapar fyra av fem nya jobb. Vi måste fullfölja en politik som gör det mer lönsamt att arbeta. Vi måste investera i miljö- och klimatsmarta lösningar på ett sätt som går hand i hand med ekonomisk tillväxt och företagande, inte på ett sätt som hotar jobben och välfärden.

Därtill måste skattepolitiken lägga grunden för tillväxt i hela landet. En förutsättning för detta är att transporter och digital kommunikation underlättas och att de gröna näringarna ges förutsättningar att vara navet för företagandet och tillväxten på den svenska landsbygden.

Herr talman! Den nya regeringen har valt en annan väg. Genom omfattande återställningar och skattehöjningar på arbete medger regeringen i sin egen budgetproposition att tillväxt och sysselsättning väntas minska med den förda politiken.

Riktade skatter mot transportsektorn och jordbruket hotar tillväxtförutsättningarna i hela landet utan att egentligen ge några påtagliga positiva miljöeffekter. Löften om fortsatta skattehöjningar på småföretag innebär en ökad osäkerhet för de småföretag som står inför investeringsbeslut och beslut om nyanställningar. De får nu signalen att de bör avvakta.

Vi ser en kraftig vänstersväng som det största regeringspartiet Socialdemokraterna inte alls gick till val på. Det är en vänsterpolitik som väljarna inte kunde ta ställning till. Det är resultatet av förhandlingarna med Vänsterpartiet, som därmed getts ett oproportionerligt stort inflytande över den ekonomiska politiken.

Herr talman! Detta har förenats med en ton i debatten som knappast manat till samförstånd. Utspelet om tomma lador ledde inte bara till roade kommentarer från en enad kår av ekonomiska bedömare utan visade också på en arrogans från regeringen i förhållande till de partier man sa sig vilja samarbeta med.

Den utsträckta hand man så ofta talat om har i praktiken visat sig vara det motsatta. På flera områden började regeringen sin regeringsperiod med att bryta mot redan ingångna överenskommelser. Det är naturligtvis svårt att efter ett sådant agerande i avgörande frågor be om samförstånd och välvilja. Hade förhandlingsviljan varit uppriktig hade man naturligtvis valt en annan väg, haft en annan retorik och framför allt lagt fram andra förslag. Därför vilar ansvaret först och sist på regeringen.

Herr talman! Under alliansregeringen har satsningar på tillväxt, företagande och arbete inneburit att skatteintäkterna vuxit med 90 miljarder reallt samtidigt som skattekvoten har kunnat hållas nere.

Mot detta står ett alternativ som redan med början nästa år vill höja skatten på arbete och företagande med mer än 25 miljarder och som till 2018 aviserar en ökning av de offentliga utgifterna som innebär skattehöjningar på minst 60 miljarder kronor.

Det här är de alternativ som står till buds i dag. En beprövad allianspolitik som skapat förutsättningar för en uthållig välfärd står mot en politik som hotar tillväxt och jobb.

Herr talman! Jag yrkar bifall till alliansmotionen.
(Applåder)

Anf. 109 JESSICA POLFJÄRD (M):

Herr talman! Mycket klokt har sagts i debatten, och det är skönt att veta att Alliansen håller ihop och att vi har en samsyn på hur Sverige har utvecklats och hur vi tycker att Sverige ska fortsätta att utvecklas.

Alliansen lämnade över ett Sverige som var på rätt väg med fler människor i arbete och färre i utanförskap, fler växande företag och fler som betalar skatt.

Den nya regeringen gör allt i sin makt för att nedmontera arbetslinjen och återgå till ett Sverige med färre i arbetskraften och färre arbetade timmar – detta trots att Stefan Löfven i regeringsförklaringen lovade fler arbetade timmar i Sverige. Han bildade regering tillsammans med Miljöpartiet – ett miljöparti som är emot tillväxt och arbetslinje. Vi ser direkt konsekvenserna av detta.

Herr talman! Svensken blir bara äldre och äldre men också piggare och aktivare. Många väljer att stanna längre på arbetsmarknaden, och det är positivt. Det finns dock en myt i debatten om att de skulle tränga undan yngre från arbetsmarknaden, men det är tvärtom. Vi behöver både yngre och äldre på svensk arbetsmarknad, för vi behöver fler arbetade timmar i den svenska ekonomin.

Att det har blivit billigare för arbetsgivare att anställa personer som fyllt 65 år har tillsammans med ett fördubblat jobbskatteavdrag för denna grupp gjort att fler äldre valt att och kunnat stanna kvar längre i arbetslivet. Det är positivt av flera skäl. Att den som vill och orkar kan fortsätta att arbeta är betydelsefullt för både individen och samhället. Samtidigt har denna politik bidragit till fler arbetade timmar och därmed mer resurser till vår gemensamma välfärd.

Herr talman! Detta är en fråga som vi borde diskutera mer. Vi borde lyfta upp frågan hur vi får fler människor att vilja stanna i arbetskraften och jobba lite längre. Vi vet att den som har fyllt 70 år fortfarande är pigg och kan bidra på arbetsmarknaden. Vi borde kanske diskutera denna fråga inom ramen för trepartssamtalet för att se vad vi kan göra för att människor ska kunna jobba lite längre.

Förslaget om införande av straffskatt på äldre kommer att slå direkt mot flera sektorer i samhället, till exempel mot sjukvården. Vi tog tidigare bort den straffskatt som regeringen föreslår att återinföra, och en konsekvens av det var att andelen personer över 65 år anställda av landstingen ökade med upp till 4 procentenheter. Till exempel har antalet

specialistläkare över 65 år som valt att stanna kvar och jobba i landstingen ökat från 600 till 2000.

Regeringens förslag innebär ökade kostnader med miljonbelopp för landstingen. Det är pengar som skulle kunna användas till vård i stället för till ökade lönekostnader.

Utöver detta och det tidigare kända och jobbförstörande förslaget om att göra det dyrare att anställa unga väljer regeringen att också gå fram med förslag som ska göra det dyrare att anställa äldre människor. Förslaget innebär att den särskilda löneskatten föreslås återinföras för alla som fyllt 65 år. Det är ett förslag med tydligt negativa konsekvenser.

Även regeringens egen promemoria *Vissa inkomstskatte- och socialavgiftsfrågor inför budgetpropositionen för 2015* visar tydligt på risker med det presenterade förslaget. Det noteras bland annat i promemorian att en förändring av särskild löneskatt tenderar att övervältras på lönekostnader, vinster och priser samt att en generell förändring på lång sikt antas övervältras på lönerna. I vissa fall kan effekten stanna vid en svagare löneutveckling, och i andra fall kanske arbetsgivare helt enkelt låter bli att anställa en äldre person.

Den särskilda löneskatten för äldre som föreslås återinföras riskerar därmed sammantaget att bli en straffskatt på äldre som vill stanna kvar i arbetslivet.

Herr talman! Vilka analyser gjorde Socialdemokraterna när det gäller arbetade timmar för människor som har fyllt 65 år innan de införde straffbeskattningen, och hur vill de fortsätta att diskutera frågan om hur vi ska få fler äldre att vilja vara kvar på svensk arbetsmarknad?

Trots att regeringen har fått omfattande kritik för förslagen om ett återinförande av särskild löneskatt för äldre väljer finansminister Magdalena Andersson ändå att genomföra förslaget. Frågan är inte om ni vill höja skatten, Magdalena Andersson. Det vet vi, och det har framgått av debatten. Frågan är vad era förslag om höjda skatter gör med jobben och antalet arbetade timmar.

Herr talman! Tidigare har Magdalena Andersson i en interpellationsdebatt hävdat att högre skatt skapar fler jobb. Hon sa: "När man höjer skatterna använder man också skattepengarna till någonting. De saker som vi använder de höjda skatteintäkterna till är saker som skapar jobb. Högre utbildning skapar jobb. Fler anställda i äldreomsorgen skapar jobb, både för dem som jobbar där och för dem som kan jobba för att det finns en bra äldreomsorg. Mer pengar till barnomsorgen skapar jobb, både för dem som drar nytta av den och för dem som arbetar i barnomsorgen. Ytterligare resurser till järnvägsunderhåll skapar jobb för att människor kan ta sig till jobbet och för att företagen behöver fungerande järnväg, men också för dem som utför järnvägsunderhållet. Ytterligare investeringar i klimatomställningen skapar jobb direkt men skapar också jobb på längre sikt via en stärkt konkurrenskraft."

I mina öron låter detta som tomma löften och plakatpolitik. Min fråga till Socialdemokraterna och Miljöpartiet är: Hur menar ni konkret att ökad skatt skapar fler jobb? Varför höjer ni skatten för jobb och företagande? Varför gör ni så att det blir ökade kostnader för dem som ska se till att arbeten skapas?

Höjda skatter är fel väg att gå för Sverige. Det försämrar Sveriges konkurrenskraft i ett redan utsatt läge. Vi vet att sysselsättningseffekterna kan komma att bli omfattande med de budgetförslag ni lägger fram.

Moderaterna och Alliansen vill i stället göra det mer lönsamt att arbeta och stärka drivkrafterna för studier och ansvarstagande. Vi vill förbättra arbetsmarknaden för främst ungdomar och utrikes födda så att fler har ett jobb att gå till. Vi vill fortsätta att förbättra företagsklimatet och stärka drivkrafterna för entreprenörskap. Det är så jobb skapas.

Det är genom att stärka Sverige vi får fler arbeten och därmed ökade skatteintäkter till vår gemensamma välfärd.

När Stefan Löfven tillträdde som partiordförande för det socialdemokratiska partiet lovade han stort och heligt att han skulle lyssna på näringslivet och föra en politik som är bra för detsamma.

Det vi har sett i budgetförslaget är det precis motsatta. Man straffbeskattar dem som vill anställa unga, och man straffbeskattar företagande och jobb. Man försämrar en reform som varit lyckosam när det gäller både att få fler arbetstillfällen och att få fler företagare i Sverige. Jag talar naturligtvis om RUT-reformen, herr talman.

Reformen har varit lyckad utifrån att många människor har fått arbete. Vi har en tjänstesektor som har vuxit trots att vi har befunnit oss i lågkonjunktur, och vi har sett att många som stod väldigt långt ifrån arbetsmarknaden har fått ett riktigt arbete.

Vi har också motarbetat den svarta sektorn. Vi har fått rapporter från Skatteverket där man ser att acceptansen för att jobba svart har minskat i människors attityd till svartarbete i dag. Det är i sig i grunden positivt därför att vi behöver legitimitet i skattesystemet.

Jag kan inte låta bli att förvånas över retoriken i dagens debatt. När Alliansen genomför eller föreslår skatteförändringar och skattesänkningar är det alltid av ondo. Ändå gick Socialdemokraterna till val på att sänka skatten för pensionärer, men då är det rättvist och gott.

Det finns ett förslag som handlar om jobbskatteavdragen. När vi har föreslagit det har det kritiserats varje gång, men nu behåller man det och säger att man gör det för att det ska finnas transparens i hushållens ekonomi. Men detsamma gäller inte när företagen drabbas.

Med detta, herr talman, yrkar jag bifall till förslaget i Alliansens motion.

(Applåder)

Anf. 110 DAVID LÅNG (SD):

Herr talman! Sverigedemokraterna har en skattepolitik som syftar till att skapa förutsättningar för jobb och tillväxt. Vi verkar för jobbskapande åtgärder och för att underlätta för företag att växa och nyanställa.

Vi har precis som många andra identifierat de mindre företagen som en av nycklarna till att skapa en stor mängd nya jobb. Det är när det finns möjligheter för mindre företag att växa och expandera som det stora flertalet nya jobb kan komma. Arbete skapar tillväxt, minskar klyftorna och utanförskapet i samhället och möjliggör upprätthållandet av en god välfärd.

Vi verkar också för en levande landsbygd genom att vi vill motverka höjda skatter som försvårar för boende på landsbygden och försämrar möjligheten för livsmedelsproducenter att upprätthålla sin produktion.

Som exempel på åtgärder som gynnar företagande kan nämnas ett förslag om att helt avskaffa den allmänna löneavgiften för små företag med upp till nio anställda. Det skulle ge en genomsnittlig småföretagare med nio anställda en skattelättnad på upp till 300 000 kronor per år, vilket kan vara nog så viktigt i kombination med andra åtgärder för att underlätta tillväxt och nyanställningar.

Vi säger nej till den särskilda löneskatten för äldre på arbetsmarknaden. Med den demografiska utveckling vi nu står inför i Sverige är det viktigt att de som är äldre uppmuntras att stanna kvar på arbetsmarknaden.

Den faktiska pensionsåldern kan påverkas från politiskt håll antingen genom incitament eller genom tvång. Att då, som regeringen gör, göra det dyrare för äldre att vara kvar på arbetsmarknaden i ytterligare något år efter den officiella pensionsåldern gör att enbart tvångsinstrumentet finns kvar. Det menar vi är oklokt. Äldre medborgare ska i första hand uppmuntras på olika sätt att stanna kvar på arbetsmarknaden. Därför säger vi nej till den höjda löneskatten för äldre.

Att höja skatterna på arbete är oftast inte en klok jobbpolitik. Detta gäller även om det avser marginalsatterna. Sverige har i dagsläget höga marginalsatser i ett internationellt perspektiv. Det finns en smärtränns för hur mycket skatt även en höginkomsttagare är villig att betala.

Höginkomsttagare är en grupp som ofta har valmöjligheter i större utsträckning än de flesta andra. De kan till exempel i vissa fall flytta utomlands och arbeta eller förhandla med sin arbetsgivare om andra förmåner än lön eftersom en löneökning i sig inte känns attraktiv. Det kan leda till att det totala skatteuttaget blir lägre snarare än högre. Därför är vi emot förslaget om ett avtrappat jobbskatteavdrag.

Något annat som påverkar marginalsatterna är brytpunkten för när man ska betala statlig skatt. Att sänka brytpunkten stimulerar inte till utbildning eller entreprenörskap. Sverige har en väldigt låg gräns redan i dag när det gäller brytpunkten för statlig skatt.

Det innebär att lärare, sjuksköterskor, poliser och andra yrkesgrupper i högre utsträckning kommer att få betala statlig skatt, vilket inverkar negativt på incitamentet att jobba mer och fortbilda sig. Att ha ambitioner på arbetsmarknaden lönar sig mindre, och människors drivkrafter påverkas negativt.

RUT-avdraget för hushållsnära tjänster har flera fördelar. Det har kanske inte skapat fullt så många nya jobb som de borgerliga politikerna gärna ville göra gällande i valrörelsen, men det har säkert skapat en del nya jobb. Framför allt har det flyttat en hel del arbete från den svarta sektorn till den vita. Kanske är RUT-reformen snudd på självfinansierande.

Den bidrar också till att öka vanliga familjers möjligheter att ägna sin tid åt annat än hushållsarbete. De har möjligheten att köpa den tjänsten och ägna sig åt någonting annat. Varför inte satsa på till exempel karriären, om nu inte marginalsatterna är för höga förstås?

Sverigedemokraterna är emot den inskränkning i RUT-reformen som regeringen har föreslagit. Sverigedemokraterna vill tvärtom vidareutveckla den och ha en tydligare inriktning mot äldre medborgare, där reformen har varit uppskattad och välnyttjad på många håll.

Den förda regeringspolitik som jag just nämnde – löneskatten för äldre, avtrappningen av jobbskatteavdraget, höjd statlig inkomstskatt och försämringar av RUT-avdraget – är förslag som försämrar förutsättningen för framväxt av jobb. Sverigedemokraterna är emot dessa förändringar.

Det har genom åren drivits igenom ett antal åtgärder som har syftat till att skapa jobb och tillväxt. Intentionerna har säkert varit goda, men det har inte blivit önskad effekt.

Som exempel kan nämnas att vi i tidigare budgetdebatter har anmärkt på den borgerliga regeringens generella sänkning av arbetsgivaravgiften för ett antal år sedan. Den har varit dyr i förhållande till det uppnådda resultatet. Sverigedemokraternas menar att det bör vara billigare att anställa och arbeta.

Studier pekar på att generella sänkningar av sociala avgifter på lång sikt har små effekter på sysselsättningen. Sänkta avgifter har också en tendens att vältras över och bli till högre löner, vilket innebär att sysselsättningen påverkas enbart i form av högre reallöner, som leder till ett ökat arbetsutbud. Det framgår av en utredning från Regeringskansliet: Rapport från ekonomiska avdelningen på Finansdepartementet 2011:1.

Den generella sänkningen av sociala avgifter är också mer än tre gånger så dyr i förhållande till det femte steget i jobbskatteavdraget, om man mäter i antal jobb per krona. Det är enligt Finansdepartementets egen utvärdering.

Mot bakgrund av det vill vi återställa den generella sänkningen för att i stället fokusera resurserna på småföretagarna, bland annat på det sätt som jag nämnde tidigare. Jag gav exempel: att avskaffa den allmänna löneavgiften för små företag med upp till nio anställda. Sverigedemokraterna har också i sitt budgetförslag en rad andra förslag vad gäller att gynna småföretag. Det är dock inte inom ramen för skattepolitiken, som jag tänkte försöka avgränsa mig till.

Det finns anledning att tro att en sänkning som riktar sig tydligare mot de mindre företagen ger större effekt än en generell sänkning.

Ett annat exempel på något som inte fått avsedd effekt är ungdomsrabatten, det vill säga den nedsatta arbetsgivaravgiften för unga. Den har varit dyr och ineffektiv och har också fått utstå hård kritik från samlad ekonomisk expertis. Långtidsutredningen menar till exempel att det har varit mycket små effekter.

Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering, IFAU, konstaterar att de lägre arbetsgivaravgifterna hade liten påverkan på sysselsättningen, att det över huvud taget inte fanns någon sysselsättningseffekt på grupperna med svag anknytning till arbetsmarknaden samt att bruttokostnaden per skapat jobb ligger på mellan 1 och 1,6 miljoner kronor per år, vilket är fyra gånger så högt som den genomsnittliga lönekostnaden för gruppen ungdomar.

Sverigedemokraterna har därför föreslagit att reformen ska avskaffas.

Alliansregeringens sänkning av restaurang- och cateringmomsen var en felsatsning. Den är mycket kostsam. Enligt de studier som har gjorts bedöms antalet nya jobb uppgå till som högst ett par tusen.

Man kan jämföra med Finland, där det har gjorts en liknande satsning, som även där blev en besvikelse. Finanspolitiska rådet skriver att deras "bedömning är att regeringens beräknade effekter på arbetslösheten och sysselsättningen av sänkt mervärdesskatt är överskattade" samt att "när det gäller restaurang- och cateringtjänster är vår bedömning att argumenten för reducerad skattesats är svaga". Enligt Konjunkturinstitutet kan antalet sysselsatta ha ökat med 4 000, men man poängterar att osäkerheten är stor. Även om den siffran skulle vara korrekt indikerar den en bruttokostnad på en miljon kronor per jobb. Jag konstaterar att det inte var någon bra reform.

Herr talman! Jag sa inledningsvis att vi Sverigedemokrater verkar för en levande landsbygd. Vi presenterade för ett par år sedan det så kallade landsbygdslyftet. De förslag på skatteområdet som vi då utarbetade återfinns till stor del även i årets budgetmotion. Där märks bland annat vårt motstånd mot höjda fordonsskatter.

Tyvärr har både nuvarande och tidigare regering velat göra det dyrare att åka bil, vilket slår mot dem som bor och verkar på landsbygden. Det kommer inte att ha någon positiv effekt på sysselsättningen, och det kommer att fortsätta att bidra till urbaniseringstrenden.

Sverigedemokraterna säger därför nej till höjd fordonsskatt. I det här sammanhanget kan jag passa på att nämna att vi också verkar mot nya och höjda trängselskatter.

Vi menar också att svenska livsmedelsproducenter har en konkurrensnackdel i form av högre skattetryck i form av koldioxidskatt på diesel för skogs- och jordbruksmaskiner. Vi menar att återbetalningen av koldioxidskatt till livsmedelsproducenterna ska höjas.

Vi är också emot skatten på handelsgödsel, som är planerad till 2016, om jag läste rätt i propositionen. Om regeringen har för avsikt att införa skatt på handelsgödsel av miljöskäl är det minsta man kan begära att livsmedelsproducenterna får tillbaka pengarna i form av till exempel sänkt skatt på energi och diesel. Men oavsett vilket är det en ineffektiv åtgärd som inte kommer att påverka användandet på annat sätt än att svensk livsmedelsproduktion minskar.

Herr talman! De förslag som jag har räknat upp för främjande av jobb, företagande, tillväxt och levande landsbygd är en kort

sammanfattning av Sverigedemokraternas skattepolitik i årets budgetmotion. Det är åtgärder som behövs för ett sammanhållet Sverige, ett Sverige med bättre framtidsutsikter, ett Sverige med upprätthållen välfärd.

Herr talman! Jag yrkar bifall till våra reservationer.
(Applåder)

Anf. 111 MATS PERSSON (FP):

Herr talman! Debatten handlar om vilket samhälle vi vill ha. Debatten handlar om hur vi gör människor starkare och hur vi därmed gör Sverige starkare.

Mitt samhälle är ett samhälle där vi ser jobbets betydelse för att människor ska kunna växa, utbildningens betydelse för att människor ska kunna växa och företagens betydelse för att människor i Sverige ska kunna växa.

I den politiska debatten blir det ofta fokus på hur välfärden ska kunna utvecklas och hur vi ska kunna fördela den välfärds-kaka som vi har. Alldeles för ofta är det för lite diskussion och fokus på hur vi ska kunna skapa resurser till vår gemensamma välfärd.

I min värld är det enbart genom fler och växande företag som välfärden kan säkerställas och vi kan skapa mer resurser till vår gemensamma välfärd. Det är genom fler människor i arbete, genom att vi har hög sysselsättning, som välfärden kan garanteras.

Framför oss i dag, herr talman, har vi tre budgetförslag som ställs mot varandra, där två av förslagen går i helt fel riktning. Såväl Sverigedemokraterna som de rödgröna partierna, regeringen plus Vänsterpartiet, föreslår i dag kraftigt höjda skatter för den som vill anställa ungdomar, höjda skatter för den som har en restaurang och på det sättet vill göra det möjligt för fler människor att komma in på arbetsmarknaden, höjda skatter för vanligt folk, höjda skatter för den som vill anställa äldre människor, höjda skatter för den som vill anställa yngre människor.

När vi tänker på skattepolitiken tror jag på ett samhälle där vi använder skatter som ett sätt att öka människors drivkrafter. Jag tycker att vi ska bygga ett samhälle där skatten på arbete är så låg som möjligt och att det ska löna sig att utbilda sig, eftersom det gör att människor utbildar sig, söker arbete och har drivkraften att starta företag och arbeta. Sedan kan man ha lite högre skatter på sådant som är miljöskadligt. Det har vi också i Alliansens budget. Men vi behåller och utvecklar och ser till att även fortsättningsvis ha skatter som är attraktiva och gör att det lönar sig att arbeta och lönar sig att utbilda sig.

Mot Alliansens budgetförslag står två alternativ som går i helt annan riktning. När vi ska bygga människor starka och ska bygga Sverige starkt är det helt fel väg att gå. Det är inte bara något som allianspartierna och Folkpartiet säger, utan det är något som oberoende bedömare på Konjunkturinstitutet och andra bedömare säger. De säger att regeringens förslag och Sverigedemokraternas förslag leder till färre jobb.

I det materialet och i den finansplan som regeringen presenterar medger man själv att de reformer och skattehöjningar som sker, såväl gentemot vanligt folk som för den som vill anställa äldre, leder till färre

sysselsatta. Men man är inte så tydlig att man själv skriver ut hur många som påverkas av det.

Prot. 2014/15:31
3 december

Men det har Svenskt Näringsliv gjort åt regeringen och använt de beräkningsmodeller som Finansdepartementet brukar använda. Då är det 24 000 sysselsatta som påverkas av de reformer som regeringen nu föreslår. Det är 24 000 personer som är på arbetsmarknaden men som kommer att behöva lämna arbetsmarknaden till följd av de reformer som regeringen nu föreslår eller 24 000 jobb som skulle ha kommit till men som inte blir av därför att regeringen nu föreslår höjda skatter.

Utöver det föreslår man skattehöjningar för vanligt folk. 72 000 personer som i dag betalar 30 kronor på den sista intjänade hundralappen kommer att betala 50 kronor på den sista intjänade hundralappen. Det är 1,1 miljoner löntagare som påverkas av de skattehöjningar som regeringen föreslår.

Mot detta står Folkpartiets och Alliansens gemensamma förslag som handlar om att bygga Sverige starkt, att se till att företagen får attraktiva villkor för att verka och att se till att den som anställer en ung människa eller en äldre person får en skattelättnad för att göra det för att på det sättet underlätta övergången in på arbetsmarknaden för de yngre och se till att äldre människor kan vara kvar på arbetsmarknaden.

Herr talman! Med detta vill jag yrka bifall till förslaget i Alliansens budgetmotion.
(Applåder)

Anf. 112 ARON MODIG (KD):

Herr talman! Åren 2006–2014 förde alliansregeringen en politik som gav utrymme för civilsamhället, för företag och för människor att växa. Alliansen har inför dagens votering lagt fram ett förslag som möjliggör en fortsättning på denna utveckling.

Som mina allianskolleger har påpekat här tidigare i debatten ser vi att regeringen tyvärr har lagt fram en budget som slår hårt mot jobb och tillväxt och som innebär stora skattehöjningar på arbete och för dem som jobbar. Samtidigt föreslår man nya skatter på sådant som flyg och avståndsbaserat vägslitage. Dessutom inskränker man succéreformen RUT-avdraget, en reform som gett många nya jobb, inte minst till personer som tidigare stod långt från arbetsmarknaden.

Mot detta alternativ står Alliansens gemensamma budgetmotion som inte innebär några skadliga skattehöjningar på arbete men som tydligt värnar ordning och reda i ekonomin. Det råder ingen tvekan om vilket av alternativen som är bäst för Sverige.

I mitt anförande har jag tänkt fokusera på tre perspektiv och områden som är viktiga för oss kristdemokrater i den aktuella debatten.

För det första vill jag ta som utgångspunkt att den så kallade befolkningspyramiden har ändrat utseende det senaste seklet. Vi står inför det faktum att allt färre ska försörja allt fler.

Mot bakgrund av den demografiska utvecklingen är det onekligen svårt att förstå hur vänsterregeringen kan lägga fram en budget som slår så hårt mot jobben. Den säger att antalet arbetade timmar i ekonomin måste öka, men för en politik som går i rakt motsatt riktning.

De skadliga skatte- och avgiftshöjningarna kommer på kort sikt att drabba människors och familjers privatekonomi, men på längre sikt kommer de att drabba också den svenska ekonomin och välfärden i stort.

Sverige behöver fler som arbetar och bidrar till vårt gemensamma bästa. Det är därför mycket oroande att vänsterkoalitionens budget slår mot både yngres och äldres möjligheter att arbeta.

För den som är ung väntar en riktig kalldusch, eftersom regeringen vill slopa nedsättningen av socialavgifterna för unga under 26 år. Det är svårt att förstå hur kraftigt höjda skatter på ungdomsjobb ska leda till att fler unga kommer i arbete. I själva verket gör regeringens förslag det svårare för unga att få fotfäste på arbetsmarknaden.

Utöver ungdomarna drabbas även de äldre av regeringens skatteförslag. Visst föreslår regeringen en sänkning av skatten för vissa pensionärer. Men det som man inte lika gärna framhåller är att sänkningen finansieras av att alla som väljer att arbeta vidare efter pensionsåldern straffas av vad man kallar för en särskild löneskatt för äldre. Incitamenten blir betydligt lägre för arbetsgivare att låta äldre jobba kvar något år extra. Eftersom äldre inte sällan har högre löner än yngre kommer 65-plussarna också i högre grad än andra att drabbas av regeringens marginalskattehöjningar.

De extra skatterna kommer att leda till att både yngre och äldre effektivt trycks ut från arbetsmarknaden, och det blir svårare att klara framtidens skola, välfärd och pensioner.

Herr talman! För det andra konstaterar jag att Sverige fortfarande har marginalskatter som är bland de högsta i världen men att regeringen trots detta nu vill höja dessa skattenivåer ytterligare genom att trappa ned jobbskatteavdraget och genom att räkna upp skiktgränsen för statlig skatt långsammare än tidigare. Jag ser flera problem med detta.

Det innebär en urholkning av arbetslinjen när fler kommer att välja fritid framför arbete. Sammantaget är det osäkert vilken effekten i slutändan blir på ekonomins och skatteintäkternas utveckling. Det finns en stor bredd av instanser som har påtalat just detta, till exempel den senaste långtidsutredningen, Svenskt Näringsliv, Saco och flera akademiker.

Men marginalskattehöjningarna gör det också mindre lönsamt för den enskilde att investera i utbildning och att anstränga sig lite mer på jobbet för att höja sin lön eller nå en befördran. Detta är förstås mycket problematiskt i en tid då de flesta av oss spår att kunskap och utbildning kommer att vara vad vi ska bygga vår konkurrenskraft på framåt. Sverige får det tuffare att konkurrera om de internationella talangerna. När de anställda får behålla en mindre andel av lönen behöver arbetsgivaren kompensera genom att betala mer. Då ökar företagets kostnader.

Bortsett från de rent ekonomiska konsekvenserna är det också orättvist och i grunden fel att motverka dygder som förkovran, flit och företagsamhet. Att dessa dygder motarbetas påverkar samhället negativt också på ett djupare plan.

Jag förstår visserligen att höjda marginalskatter är en viktig symbolfråga för Vänsterpartiet och kanske även för Miljöpartiet. Men det är inte ansvarsfullt att låta tillväxtfientliga partier helt avgöra förutsättningarna för vår ekonomi och konkurrenskraft.

Herr talman! För det tredje vill jag lyfta fram regeringens förslag om att slopa möjligheten till skattereduktion för gåvor till ideell verksamhet.

Det civila samhället, med allt det ideella arbete som utförs inom idrottsföreningar, välgörenhetsorganisationer och församlingar, utgör en

betydelsefull del av Sverige. Det är ett viktigt komplement till både den offentliga sektorn och det privata näringslivet.

I det civila samhället finns gemenskap, det är en skola för livet för väldigt många unga och här tillåts människor att växa. Dessutom är ett starkt civilsamhälle det bästa värdet mot en politisk sfär som svällt över sina gränser. Den politiska klåfingrigheten hålls tillbaka av ett starkt civilsamhälle.

Man kan inte göra annat än att konstatera att avdragsrätten för gåvor till ideella ändamål har varit en stor succé. År 2013 var det 761 000 personer som använde sig av möjligheten till skatteavdrag. Tillsammans hade de skänkt 1,3 miljarder kronor till de av Skatteverket godkända mottagarna.

Det vore mycket olyckligt om denna reform nu gick om intet. Från Alliansens sida vill vi, i stället för att slopa avdraget, utveckla det genom att ta bort den ansöknings- och årsavgift som finns för organisationer som ansöker om och godkänns som gåvomottagare inom ramen för avdragsrätten. Samhället är större än staten, och det är viktigt att också politiken inser det.

Herr talman! Sammantaget måste vi konstatera att de förändringar på skatteområdet som det redogörs för i regeringens budgetförslag innebär ett hårt slag mot jobb och tillväxt, och i förlängningen lägre sysselsättning och mindre resurser till skolan och välfärden.

Men regeringens skatteförslag innebär också ett hårt slag mot friheten i landet, mot enskilda människors frihet, mot familjers frihet, mot civilsamhällets frihet och mot näringslivets frihet. Det är värden som naturligtvis ska värnas och inte motverkas.

Mot bakgrund av detta kan vi som är kristdemokrater och medlemmar av Alliansen inte köpa regeringens budgetförslag. Vi måste konstatera att det på alla plan vore bättre för civilsamhället, för företagen och för människorna om Alliansens gemensamma alternativ vann bifall.

(Applåder)

Anf. 113 LEIF JAKOBSSON (S):

Herr talman! Jag vill börja med att yrka bifall till förslaget i betänkandet.

Regeringen har högre ambitioner för Sverige än att vi ska vara ett mediokert medelmåttaland. Är det någonting jag har tänkt på under de åtta år som har gått är det att inställningen hos de flesta av oss väl var att vi vid jämförelser med andra länder, inte minst EU-länder, skulle ligga ungefär i topp. De senaste åren har vi dock fått höra: Ja, det är i alla fall inte lika illa som i Grekland och Spanien.

Vi är inte nöjda med det. Sverige kan bättre, och ska Sverige kunna bättre måste vi satsa. Vi har höga ambitioner. Våra barn ska få en bättre skola, och våra ungdomar ska få chans till en rejäl utbildning och chansen att komma in på arbetsmarknaden. Våra äldre är värda en bättre omsorg än den de får i dag. Inte minst sjukvården behöver mer resurser för att kunna leva upp till de behov som finns.

Vi måste också investera mer i bostäder och infrastruktur. Vi måste både bygga nytt och se till att det som finns fungerar, så att tågen går i tid. Vi ska utveckla de nya jobben i samarbete med näringslivet – stödja innovationer och hjälpa fler företag att komma ut på exportmarknaden.

Vi måste även förbättra situationen för de medborgare som är sjuka, arbetslösa och pensionärer. Det kräver både anständigheten och sammanhållningen i vårt land.

Därför måste rejäla satsningar göras, och det var det vi gick till val på. Det var det vi pratade om i valrörelsen, och det är det mandat vi tydligt känner att vi har. Man vill ha en ny inriktning på politiken.

Högre ambitioner kräver dock mer resurser, och det har vi också varit tydliga med. Vi har en lång rad intäktsförstärkningar, för vi tänker inte fortsätta den politik som har förts i ganska många år där man antingen har sänkt statens inkomster eller lagt på utgifter utan att finansiera dem. Vi är vid vägs ände både när det gäller skattesänkningar och nya former av skatteavdrag, och vi vet allihop att Sverige är på en farlig väg om vi inte sätter till bromsen nu och ser till att de reformer som behöver göras också finansieras.

Det är därför vi gör intäktsförstärkningar på i huvudsak tre principiella områden. Det första vi gör är att ta bort de ineffektiva och dyra insatserna, som till exempel den generella nedsättningen av arbetsgivaravgiften för ungdomar. Vi vet att man med de pengarna kan göra fyra gånger mer – att fyra gånger fler kan få del av dem. Vi anser att det är fel att tänka i banorna att man ska subventionera alla de ungdomar som ändå får jobb och vill i stället använda pengarna till att se till att de som *inte* får jobb får chansen. De ska få en bättre utbildning och chansen att komma in på arbetsmarknaden. Dyra och ineffektiva insatser tas alltså bort.

Det andra vi gör handlar om att effekterna av budgetarna under åtta år i rad har inneburit att de som tjänat mest och haft mest har gynnats mest, medan de som haft minst pengar har fått minst. Åtta år av en sådan politik har inneburit att klyftorna har vuxit. Människor känner att det där kittet i samhället håller på att lösas upp när den enes skattesänkning har varit beroende av att den andre har fått en sämre arbetslöshetsersättning, till exempel.

Vi vänder på kuttingen. Jag ber er studera det diagram som finns i budgetpropositionen och som visar att den tiondel som tjänar minst tjänar mest på den här budgeten, medan den tiondel som tjänar mest får betala mest. Det kallas fördelningspolitik, och det är vi socialdemokrater oerhört glada att vi kan bedriva. Som en följd av det kan man också gärna studera det diagram som visar att det den här gången, till skillnad från under de gångna åtta åren, är kvinnor som vinner på budgeten medan män får betala.

Eftersom människor som har goda inkomster, till exempel vi som sitter i den här kammaren, faktiskt inte behöver jobbskatteavdrag – vi har motivation nog att jobba – trappas jobbskatteavdraget av. Avdragsrätten för pensionssparande och en lång rad andra insatser tas bort.

Den tredje finansieringen handlar om höjda punktskatter, till exempel på alkohol, avfall, naturgrus, bekämpningsmedel och annat. Ofta innebär det bara att skriva upp skattesatserna i förhållande till utvecklingen.

Det här är en sund ekonomisk princip – att finansiera reformerna. I åtta år har reformerna i huvudsak finansierats med nya och större lån, och bokslutet Borg slutar med ett strukturellt underskott på 1–1 ½ procent i stället för plus 1 ½ procent. Vi ser siffror från Konjunkturrådet och andra

på att det egentligen fattas någonstans mellan 70 och 80 miljarder för den verksamhet vi redan har i dag. Det här går inte.

Den socialdemokratiska och miljöpartistiska samarbetsregeringen för alltså en ansvarspolitik med satsningar på framtiden, jobben och välfärden som finansieras. Finansieringen handlar om att spara in på dyra och ineffektiva subventioner, att ha inkomstskatter där de som har mest bidrar lite mer och att de med låga pensioner får en skattesänkning. Det är en fördelningspolitik vi är stolta över och vet att vi har stöd för hos stora delar av befolkningen.

Detta var det vi normalt skulle diskutera i dag, men allihop sitter vi ju och tänker på att det inte är bara det den här dagen handlar om. Vi närmar oss slutet på denna långa dag, och jag skulle vilja säga att det är en ganska svart dag. Det beslut SD valde att proklamera i går – att stödja den ena budgeten, inte därför att man tyckte att den var bättre än den andra utan för att man i varje läge tänker fälla en budget som inte följer Sverigedemokraternas riktlinjer – sätter den här kammaren på helt nya prov.

Jag tror kanske inte att det har sjunkit in för alla, alltså att man har tänkt igenom riktigt ordentligt vad det här innebär. Man kan ju till och med tänka: Jaja, men då går ju vår budget igenom. Det här är dock något mycket större, och jag ser mycket allvarligt på det.

SD är ett parti som jobbar med populära frågor och enkla lösningar, men inte för partiet självt. Det vi fick reda på i går var nämligen att frågor som till exempel att pensionärsskatten borde sänkas, eller att de i fas 3 borde få ett bättre liv, bara är verktyg för att hamna i en situation där man kan skapa kaos i parlamentet. Jag kanske är alarmistisk, men jag ber alla att se upp. Ni behöver inte läsa om 1930-talet; ni kan titta på hur det ser ut i en del östeuropeiska länder där partier vars huvudfråga handlar om att undergräva förtroendet för parlamentarismen och demokratin tillåts härja.

Vi kommer snart att gå till votering. Vi har alla fått säga vad vi tycker, och vi har fört fram våra argument för att våra budgetalternativ är bäst. Jag skulle dock ändå vilja uppmana alla att faktiskt fundera på det större perspektivet. Vi är nu i en situation där det finns ett parti som säger att det kommer att fälla alla budgetar, oavsett vem som lägger fram dem, om de inte följer deras riktlinjer.

Fine – de borgerliga partierna gick till val på att de skulle lägga fram en budget och rösta på den, och jag respekterar det. Men därefter, vad händer därefter? Det har gjorts olika inviter, och vi har diskuterat på olika sätt.

Jag skulle vilja ta upp ett annat perspektiv. Vi är inte de enda politikererna i det här landet, vi som sitter i Sveriges riksdag. Det finns mängder med folkvalda i våra kommuner och landsting, och många av dem har minst lika besvärliga majoritetsförhållanden och parlamentariska situationer som vi. Varje dag läser jag i tidningen om hur man kreativt letar upp varandra och frågar om man inte kan hitta en lösning. Snart tror jag att vi är i läget att de 290 kommunerna och de 20-nånting landstingen och regionerna kommer att ha löst sina budgetfrågor genom att ha samtalat över blockgränserna och ibland bildat väldigt oheliga allianser. Man har hittat lösningar. Inte ska väl vi i Sveriges riksdag vara de som inte klarar av att göra det på ett riktigt och rimligt sätt.

Anf. 114 RASMUS LING (MP):

Herr talman! Den här debatten ska handla om de förslag som regeringen, Socialdemokraterna och Miljöpartiet, lagt fram på skatteområdet, det som i tabell 1.1 i Finansplanen kallas reformer, finansieringar och budgetförstärkningar. Förslaget handlar om statliga intäktsökningar och utgiftsminskningar på 24 miljarder. I den alternativa alliansbudgeten, numera stödd av Sverigedemokraterna, handlar det om ungefär 11 miljarder. Det låter för de flesta som väldigt mycket pengar, och det är det förstås på många sätt. Det får stora konsekvenser för människor och verksamheter.

Statens totala utgifter är på 886 miljarder. Det är alltså ett ökat skatteuttag på 2,7 procent. Det låter lite mindre. Den offentliga sektorns andel av bnp, det som ibland kallas för skattetrycket eller skattekvoten, höjs från 42,3 procent i år till 42,8 procent nästa år enligt det förslag som regeringen lagt fram. Det är alltså en skillnad på 0,5 procentenheter. Det låter som marginella justeringar.

Den enskilt största delen av höjningarna gäller arbetsgivaravgifterna, vilket många tagit upp i dag. Det var en fråga som jag debatterade för ett par veckor sedan i en interpellationsdebatt. I valrörelsen var Miljöpartiet tydligt med att vi såg att det behövde göras, inte som en bestraffning av företagen utan för att kunna finansiera viktiga reformer. Ett av skälen är att det varit en kostsam reform. Få jobb har skapats på ett ganska stort skattebortfall.

Om förändringarna är stora eller små är vad vi diskuterar. Det beror på vem man frågar och också vem man tittar på. När vi föreslagit skattehöjningarna har det varit centralt för oss att ta hänsyn till hur de slår fördelningspolitiskt. För oss som har ambitionen att vi ska ha ett samhälle med små, minskade, ekonomiska skillnader är diagram 1.3 i Finansplanen intressant. Där framgår tydligt att de i Sverige som ligger i de lägre inkomstskikten får en positiv disponibel inkomst, mer pengar alltså, medan de med de högsta inkomsterna får betala något mer i skatt.

På motsvarande sätt kan vi se förändringen mellan gruppen kvinnor och gruppen män. Där lägger regeringen fram förslag för att vi ska gå mot det jämställdhetspolitiska mål som riksdagen i enighet har beslutat om, att det ska vara likvärdiga ekonomiska förutsättningar för kvinnor och män.

Herr talman! Efter fem omgångar med jobbskatteavdrag föreslår regeringen, alltså Socialdemokraterna och Miljöpartiet, samt Vänsterpartiet att dessa ska trappas av på inkomster över 50 000 kronor i månaden. Vi tycker att alla som varje månad har en så pass hög inkomst har råd att betala några hundralappar mer i skatt. Vi räknar upp gränsen för när statlig inkomstskatt ska betalas men mindre än vad som brukar vara fallet. På så sätt får vi 4,3 miljarder, pengar som vi kan satsa på skolan och därmed rusta Sverige för framtiden. Det gäller även annat, såsom infrastruktursatsningar.

Under alliansregeringens tid har skatten på arbete sänkts. De som jobbat tidigare, pensionärerna, har inte fått motsvarande skattesänkning. Som en konsekvens av det har gapet mellan dem som jobbar och dem som jobbat tidigare ökat. I det förslag som vi kommer att ta ställning till

om någon timme finns ett förslag som innebär att skatten sänks för de pensionärer som har de lägsta pensionerna så att den blir samma som för dem som jobbar i dag. Alla med pension upp till 20 000 kronor i månaden föreslås få sänkt skatt, vilket är en majoritet.

Inte minst är det också en jämställdhetsfråga. Man talar ofta om gruppen kvinnor och om gruppen män, och man talar om äldre och yngre. Om vi tittar på de pensionärer som har de lägsta pensionerna ser vi att de oftast är kvinnor. Det är gamla kvinnor som inte längre har någon möjlighet att själva påverka sin inkomst.

Kärnkraften har under hela sin existens i Sverige varit subventionerad på olika sätt. Till exempel har kärnkraftsbolagen inte behövt stå för fulla försäkringsrisken, utan den har varit begränsad till de dotterbolag som funnits. Regeringens ingång är att kärnkraften ska ersättas med förnybara energikällor. Som en del av omställningen höjs enligt förslaget skatten på termisk effekt i kärnkraftsreaktorer. Även andra miljöskatter som under Alliansens tid legat stilla höjs för att vi återigen ska få till en styrande effekt mot ett hållbart samhälle.

Tidigare i debatten var Centerpartiet uppe i talarstolen och sade att miljöskatternas andel var den minsta på väldigt lång tid. Ja, vi har ambitioner på att de ska bli fler under mandatperioden. Men när Centerpartiet sekunder senare kritiserar de som aviseras blir det hela mycket märkligt.

Herr talman! Min vän Bassam skrev i går på Facebook, detta kända internetforum, en sak som jag vill återge: Nej, det är inte regeringens problem eller Alliansens ansvar att det finns ett främlingsfientligt parti som är vågmästare. Det borde vara ett problem för alla antirasister att vi har detta parlamentariska läge, och därmed också sju partiers ansvar att hitta lösningar. I vilken utsträckning detta har gjorts av olika partier är en annan fråga som det finns olika uppfattningar om, men att skjuta ifrån sig problemet är inte vägen framåt. Så skrev Bassam.

Nu har vi en kaotisk situation i Sveriges riksdag. Det beror på att vi i går fick besked om att den praxis som funnits och som gjort att minoritetsregeringar varit regel snarare än undantag i det här landet, och landet ändå gått att styra, inte längre finns. Beskedet var inte att Sverigedemokraterna bestämt sig för att rösta på ett av de två förslag som fanns, utan beskedet var att de i varje läge framöver kommer att rösta emot en budgetproposition som inte går dem till mötes i deras viktigaste fråga.

Som jag ser det har vi två alternativ framöver. Vi kan se på våra grannländer som varit i motsvarande situation. Vi kan se på Danmark och Norge där deras främlingsfientliga partier blivit regeringsunderlag, och vi kan se på Finland där det snarare är regel att man har koalitioner av olika slag, att man samarbetar och samverkar och låter de styrkeförhållanden som framkommit i val råda mellan de partier som står för de grundläggande värdena.

Jag hoppas förstås att vi inte går den väg som Danmark och Norge gått utan i stället kan öppna för diskussioner mellan alla oss som inte är sprungna ur vitmaktrörelsen.

(Applåder)

Anf. 115 EMMA WALLRUP (V):

Herr talman! Vänsterpartiet har en grundläggande ideologi om att jämna ut klyftorna. Vi vill trygga välfärden. Forskning visar alltmer på att jämnare klyftor skapar ett tryggare samhälle, ett samhälle med mindre brottslighet, bättre hälsa hos befolkningen och till och med en högre grad av kreativitet. Det är nämligen trygga skyddsnät som ger större frihet till människor att utvecklas och våga komma med nya idéer och pröva saker. Det har man råd med när man inte oroas för sin försörjning och bostad trots att man kan bli sjuk eller arbetslös.

Minskade klyftor är också bra för miljön. Studier visar att ökade klyftor driver på statuskonsumtionen. Eftersom människan har ett behov av att hänga med sin omgivning stressas vi i ett samhälle med stora inkomstskillnader att konsumera mer statusprylar som vi egentligen inte behöver. Vi måste styra konsumtionen till det vi behöver för att rädda den civilisation vi har och inte konsumera bort den gren som vi sitter på.

Tyvärr har de senaste årens skattepolitik på grund av ideologi gått i motsatt riktning. Sverige har fått mest ökade klyftor av alla västländer i hela OECD, enligt OECD:s egen utredare Michael Förster. Detta har varit en medveten politik från den förra regeringen. Via arbetslinjen har man försämrat för dem som är arbetslösa och sjuka och förbättrat för dem som redan har, för dem som har jobb. Samtidigt varnar både OECD och IMF för ökade klyftor då det enligt nya studier är dåligt för ett lands ekonomi.

Inkomsterna för de rikaste har länge ökat drastiskt i Sverige på grund av en mindre progressiv skattepolitik. Ända sedan 90-talet har skillnaderna ökat. Det här beror på att man hade en sådan syn i alla led. Man trodde lite grann på den nyliberala politiken. Men nu börjar resultatet av detta visa sig. Vi börjar se vad det här marknadsexperimentet lett till i form av ett samhälle som faller isär, med ökade bilbränder och minskade resurser till välfärden. Det är så drastiskt att en ambulans kör in i en bergvägg för att man får köra 24 timmar per dygn på grund av att det finns så lite resurser till personal. Till och med IMF håller med mig. Det är inte lönsamt för ett land att öka klyftorna och satsa mindre på det gemensamma, som faktiskt stärker och bygger upp landet i grunden.

Utanförskapsretoriken har använts av den borgerliga regeringen för att motivera att människor verkligen skulle ställas utanför. Tidigare har vi haft en politik där ingen skulle hamna utanför, trots arbetslöshet och sjukdom. För att ha en sådan politik behöver vi omfördelande skatter och skatteintäkter till vår gemensamma välfärd och vårt starka sociala skyddsnät. I vårt budgetförslag tar vi den vägen. Äntligen börjar alla på den rödgröna sidan släppa nyliberalismens trådar och inse att vi behöver stärka välfärden och jämna ut klyftorna. Det håller samman landet, bygger upp människor och bygger upp den välfärd som jag tror att vi alla gemensamt värnar.

När vi har sett de här katastrofsignalerna från välfärden tror jag att man nu ändå, faktiskt även inne i de blå leden, börjar inse att det är katastrof. Vi behöver mer pengar. Vi behöver mer resurser till välfärden. Därför är det med djup sorg i hjärtat jag i dag kommer att gå till votering. Jag hade ändå ett hopp om att Sverige skulle stärka inriktningen på att börja bygga välfärden igen, så att vi skulle slippa se förskollärare stå med

tårar i ögonen i tv:s *Aktuellt* och säga att de inte kan garantera säkerheten för barnen på småbarnsavdelningen. Jag tror inte att det är det här som de borgerliga ledamöterna egentligen vill se. Det är sorgligt att ett politiskt spel ska göra så att vi släpper en linje som faktiskt hela Sverige skulle må bra av och som till och med enligt IMF skulle stärka hela landets ekonomi.

Vänsterpartiet tycker att den här budgetöverenskommelsen har kommit med många bra saker. Vi är inte nöjda med allt. Vi skulle gärna vilja se en ännu mer stärkt välfärd, eftersom behoven är så stora. Men vi är nöjda med att vi i alla fall tar ett steg i rätt riktning och att vi skyddar de barn och gamla som har de största behoven. Det är inte vi i arbetsför ålder som behöver mer resurser. Det är inte företag och banker som behöver större vinstmarginaler. Nej, vi behöver stärka stommen i den svenska ekonomin och de trygga företagen, sluta gynna ökade vinstmarginaler till företagen och ökad finansiell flykt samt skapa stabilitet på arbetsmarknaden. Vi behöver en återgång. Pendeln behöver svänga tillbaka, så att vi återreglerar företagen igen, precis som OECD också börjar tala om nu. Vi har sett en finansiell kris. På grund av en avreglerad ekonomi har ekonomin blåsts upp så mycket att den håller på att rasa.

Därför är det fruktansvärt sorgligt, vill jag återigen säga, att man på grund av ett politiskt spel inte låter den rödgröna regeringen få lägga fram sin budget, som faktiskt skulle gynna alla i det här landet, rik som fattig, men framför allt dem med lägre inkomster. Det här är också en budget som skulle stärka kvinnors ekonomi och öka jämställdheten mellan kvinnor och män. Vi skulle begränsa RUT-bidraget, så att det inte skulle gå till exempelvis poolrengöring, bartendrar och andra saker som jag tror att de flesta tycker det är ganska orimligt att skattemedel ska gå till.

Vi skulle också garantera välfärden bättre, så att intäkterna som kom till välfärden faktiskt gick till det de är ämnade för och inte försvann i riskkapitalisternas fickor. Det är ingen orimlighet. Om man jämför med andra länder är det snarare Sverige som är ett orimligt land. Det är bara Chile som också gått så långt när det gäller att avreglera den offentliga välfärden och ha stora starka kraftiga vinstintressen inom den.

Vi vill också reglera bankers och företags finansiella spekulation och ha en finansiell skatt. OECD:s studier och andra forskare har visat på att de stora inkomstklyftorna har ökat just på grund av att man har gynnat en orimlig ökning av finansiell spekulation och finansiellt kapital. Dessutom har det gjort att ekonomin blivit ostabil.

Jag vill också prata om kilometerskatten. Vi står inför ett klimatläge som är det mest allvarliga vi kan tänka oss. Vi har tio år på oss att vända utvecklingen. Vi ser klimatkatastrofer in på knuten. Vi ser klimatkatastrofer för dem som inte har resurser att skydda sig i de fattiga länderna. Vi har bara tio år på oss. Sedan är det för sent att komma på att vi hade möjlighet att vidta de åtgärder som stod till buds – oj, det var visst bråttom, men vi gjorde det inte! Det är för sent om tio år, men nu har vi möjlighet.

Därför är kilometerskatten – vägsplitageavgiften, ska jag säga – en viktig reform som vi vill se. 85 procent av godstrafiken går på lastbil på vägarna. Vi behöver reglera den. Nu har vi inget reglermedel över huvud

taget, men vi skulle behöva ha något styrmedel. Vägslitageavgiften uppskattas av såväl åkare här i Sverige som fackföreningar som gynnar jobben. Vägslitageavgift finns i många andra länder. Det gör att många åkare från andra länder kan köra här och konkurrera ut vår inhemska åkeribransch. Det är alltså också något som gynnar jobben. Dessutom kommer man att använda sig av metoder med gps och sådana saker. Man kommer att få en tydligare reglering av branschen och reglera arbetsförhållandena bättre, så att sunda företag inte heller av de anledningarna konkurreras ut.

Dessutom är det ett klimatincitament som kan gynna att vi får lite mer av de 85 procenten över till järnväg i stället. Det är helt orimligt att man ska kunna räkna till 1 000 lastbilar på ett dygn vid en punkt utanför Gävle när vi har en klimatkatastrof som står bakom hörnet. Det måste alla hålla med om. Jag vill därmed yrka bifall till den rödgröna budgetmotionen.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 8.)

§ 2 Höständringsbudget för 2014

Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU11
Höständringsbudget för 2014 (prop. 2014/15:2)
föredrogs.

Anf. 116 DENNIS DIOUKAREV (SD):

Herr talman! Sverigedemokraterna ställer sig bakom de flesta av de justeringar regeringen föreslår i sin höständringsbudget. Dock finns ett antal poster där vi avviker från regeringen och därför föreslår ändringar av anslagen i propositionen.

Till att börja med anser Sverigedemokraterna att den besparing som regeringen föreslår inom utgiftsområde 23, anslag 1:18, är en dålig prioritering och fel väg att gå. Vi tror på en stark och levande svensk landsbygd. Sverigedemokraterna ser att det finns näringar som kan blomstra på landsbygden och att avfolkningstrenden kan motverkas genom att skapa optimala förutsättningar för tillväxt och sysselsättning i landsbygdsmiljöer. Vi motsätter oss därför regeringens nedskärning i anslag 1:18.

Vidare skriver regeringen under utgiftsområde 8, Migration ”Regeringen bedömer att betydligt fler personer än vad som tidigare beräknats kommer att söka asyl i Sverige under 2014.” Migrationsverket har också vid flera tillfällen skrivit upp sin prognos för antalet asylsökande i Sverige under 2014. Man har gått från 57 000 till 80 000 och slutligen till 90 000 asylsökande. För 2015 ligger prognosen för närvarande på 80 000–105 000 asylsökande, en siffra som sannolikt kommer att justeras upp.

Det är numera mer regel än undantag att invandringens volymer kraftigt underskattas, vilket är ett problem i sig. Men det mer relevanta i sammanhanget är att regeringen nu som ett brev på posten aviserar i sin höständringsbudget att man behöver tillskjuta ytterligare medel, drygt 1,2

miljarder kronor, för att finansiera utgiftsområde 8 – detta till trots att det svenska folket i en hel valrörelse fått höra vilken ekonomisk vinst massinvandringen varit för Sverige.

I stället får vi nu bevittna hur regeringen kommer med mössan i handen och ber om mer pengar av de svenska skattebetalarna för att finansiera den påstått lönsamma invandringen. Hur går det ihop? Jag kan bara konstatera att regeringen lovade det svenska folket guld och gröna skogar, men allt man fick var mer invandring.

Politik handlar om prioriteringar, och det är Sverigedemokraternas bestämda inställning att effekten av varje satsad skattekrona ska maximeras. Detta kan vi göra genom vårt budgetförslag om att avsätta betydande resurser till internationella organ såsom UNHCR och därigenom för mindre medel hjälpa betydligt fler.

Vi prioriterar dem som har det sämst ställt och är kvar i krisländerna och närområdena och inte har möjlighet att ta sig till ett av världens nordligaste länder för att söka asyl. Vi prioriterar att barn, gamla, kvinnor och män får tak över huvudet, skydd, vatten, mat och medicin. Tio personer som får skydd i närheten av sitt hemland är bättre än att en person får uppehållstillstånd i Sverige.

Herr talman! Tidigare regeringars misslyckade integrationspolitik till trots verkar emellertid den nya regeringen landat tryggt och säkert i sitt beslut om att fortsätta utför på samma inslagna väg. På utgiftsområde 13, anslag 1:1 Integrationsåtgärder, lägger regeringen 70 miljoner kronor på utbetalning av sfi-bonusen, en satsning som avvecklades i augusti i år på grund av att den inte i tillräcklig grad bidragit till att fler nyanlända invandrare snabbare lär sig svenska.

Att anslå ytterligare medel till en misslyckad och därför avskaffad integrationsåtgärd är inte bara oklokt och paradoxalt utan också ett respektlöst sätt att hantera skattebetalarnas pengar på. I det fall personer enligt nuvarande regelverk är beviljade bonusen men resurserna tagit slut menar Sverigedemokraterna att regeringen bör omfördela medel inom anslaget i stället för att skjuta till resurser.

Herr talman! Sverigedemokraterna prioriterar satsningar som lagar hålen i välfärden, tar till vara landsbygdens potential, förbättrar vårt företagsklimat och ger oss ett rättsväsen att räkna med. Därför yrkar jag bifall till Sverigedemokraternas reservation.

Anf. 117 BÖRJE VESTLUND (S):

Herr talman! Nu ska vi debattera någonting som är långt mycket mindre dramatiskt än vad det förra ärendet var. Det är pengar som oftast redan är förbrukade, det vill säga det man inte kunde förutse när man lade fram 2014 års budget. Därför måste man nu tillföra pengar dels genom omfördelning, dels genom att man ibland har det finansierat från annat håll.

Oftast är det sådana saker som varierar lite grann från år till år. Det här fallet gäller de största posterna sjukskrivningskostnader som har ökat och flyktingmottagandet som har ökat. Sedan finns en rad mindre punkter där det har ökat under årens lopp och där man försöker att täppa till det.

Herr talman! Det finns ytterligare två saker och speciellt en som sticker ut som är mer extraordinär som vi inte har i varje ändringsbudget.

Det gäller förändringarna i det säkerhetspolitiska läget som uppstod under hösten.

Det innebär att vi har betydligt högre kostnader för sådana saker som förbandskostnader, krigsmateriel och kustbevakning. Det har ökat med anledning av den operation som var i Stockholms skärgård. Dessutom tillförs ersättningar till räddningstjänster mycket på grund av skogsbranden i Västmanland.

Herr talman! Med det yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet och avslag på reservationen.

(Applåder)

Anf. 118 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M):

Herr talman! Efter den långa debatt vi har haft här om finansutskottets betänkande nr 1 är detta betänkande och höständringsbudgeten för innevarande år kanske inte lika spännande. Jag delar i stort den beskrivning som föregående talare Börje Vestlund gjorde av läget.

Höständringsbudgeten är framför allt till för att kunna göra uppdateringar och förändringar i den budget som nu rullar för innevarande år. Det handlar ganska mycket om regelstyrda förändringar, sådant som sker med någon form av automatik. Det innebär att vi i allmänhet avstår från att ha synpunkter på den typen av förändringar av ramar och anslag som regeringen föreslår i höständringsbudgeten. Det är i själva budgetpropositionen och behandlingen av den som man lägger fast inriktningen på politiken och det är då vi debatterar innehållet i politiken. Därmed presenteras vårt motsvarande helhetsalternativ i vår budgetmotion.

Det finns dock en liten detalj i höständringsbudgeten som är värd att nämna och som har föranlett det särskilda yttrandet som finns i betänkandet. Det är att det finns en ny politisk prioritering i höständringsbudgeten. I budgetpropositionen föreslår regeringen att anslaget till finansmarknadsforskning ska minska drastiskt för 2015 och helt upphöra från 2016. Detta har vi markerat mot i vår budgetmotion, och vi har också lagt fram ett annat förslag.

Utfasningen av anslaget påbörjas redan i höständringsbudgeten. Det föranleder oss att göra den markering som vi har gjort i form av ett särskilt yttrande. Jag ska inte roa åhörarna med att läsa upp hela det särskilda yttrandet, utan jag hänvisar till det för den som vill gräva ned sig lite mer i motiveringen till vårt ställningstagande.

Herr talman! Vi har inte lagt fram någon reservation i detta ärende. Det beror på att beloppet för innevarande år är väldigt ringa. Men vår ståndpunkt avseende anslaget i sin helhet är tydligt. Det beskriver vi i vår budgetmotion. Uppmaningen är att den som är intresserad av vår ståndpunkt om finansmarknadsforskning kan läsa det i vårt särskilda yttrande. I övrigt yrkar jag bifall till utskottets förslag i betänkandet och avslag på reservationen.

Anf. 119 BÖRJE VESTLUND (S) replik:

Herr talman! Vi kommer att diskutera just finansmarknadsforskningen lite mer ingående när vi behandlar utgiftsområde 2.

Låt mig dock säga att i det här fallet tycker regeringen att det är rimligt att inom just utgiftsområde 2 finansiera de högre avgifterna till en lång rad av EU:s tillsynsmyndigheter EBA, Eiopa och Esma. Det är sådant som vi har tagit pengarna ifrån i det här sammanhanget. Man kan alltid diskutera om man kunde ha tagit från något annat, men det är grunden för detta.

Sedan finns det ett annat resonemang som vi kan föra när vi behandlar utgiftsområde 2, som handlar mer ingående om finansmarknadsforskningen. Jag vill bara göra klart betydelsen av detta; det är inte riktigt samma sak man diskuterar.

Anf. 120 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M) replik:

Herr talman! Jag nämnde i mitt anförande att det för innevarande år handlar om en ringa summa i sammanhanget. Det är 1,3 miljoner som detta handlar om just i höständringsbudgeten. Det är också skälet till att vi inte har tyckt att det har funnits anledning att lyfta detta i en motion och följa upp det med en reservation. Vi markerar det i ett särskilt yttrande.

Problemet är inte det som händer i höständringsbudgeten, utan det stora problemet här är det som finns i budgetmotionen, där ni föreslår att anslaget ska dras ned med en tredjedel 2015 och helt tas bort för 2016. Det tycker vi är mycket bekymmersamt, och det är framför allt det vi vänder oss emot. Om inte detta förslag hade funnits i budgetmotionen hade vi nog inte alls reagerat på de ändringar som görs just i höständringsbudgeten. Vi tycker att det är regeringens sak att hantera det.

Anf. 121 HÅKAN SVENNELING (V):

Herr talman! Höständringsbudgeten är den budget man tar för att justera de utgifter som antingen har ökat eller minskat under innevarande år, för 2014, som vi har varit inne på.

Höständringsbudgeten är för Vänsterpartiets del en del av överenskommelsen mellan Vänsterpartiet och regeringen om såväl borttagandet av vinsterna i välfärden som statsbudgeten för 2015. Jag vill därför för Vänsterpartiets räkning yrka bifall till utskottets förslag och avslag på motionen.

Till budgeten finns ett särskilt yttrande från de borgerliga partierna som inte innebär någon egentlig ändring av siffrorna men där man pekar på denna andra inriktning i finansmarknadsforskningen, som Jonas Jacobsson Gjörtler just har redovisat.

Från Sverigedemokraternas sida har Dennis Dioukarev anført en motion om vad som egentligen är en skuggbudget.

Herr talman! Jag ska som ersättare i finansutskottet och landsbygdspolitisk talesperson för Vänsterpartiet förklara varför SD:s skuggbudget bara är en fasad snarare än ett reellt politiskt förslag.

Sverigedemokraterna försöker i sitt förslag ställa migration och integration mot landsbygden och hävda att landsbygdens pengar försvinner till integration. Att SD är emot människor som flyr krig och förföljelse har ingen missat. Vi har inte heller sett att SD har något intresse av eller bryr sig om vad som händer i vår omvärld. De tar inte något ansvar för det. Det är därför man likt en struts föreslår att vi i

Sverige ska stoppa huvudet i sanden och inte hjälpa människor att skapa ett nytt liv. Det är inget nytt för oss i denna kammare.

Att man särskilt vill ta pengar från dem som har kommit till Sverige och skött sig extra bra och därför klarat av att snabbt gå igenom sfi-undervisningen och därmed vara berättigade till den sfi-bonus som i och för sig är under avveckling men som fortfarande finns kvar under 2014 visar hur ihålig SD:s plakatpolitik är.

När SD sedan försöker ställa asylmottagandet mot landsbygden vrider de sig konstlat ytterligare ett varv. Det anslag som SD vill höja, anslag 1:18 under utgiftsområde 23, handlar om Sveriges medfinansiering till EU:s landsbygds politik. EU:s landsbygds politik och budget har sjuåriga programperioder som har löpt 2007–2013 och som nu kommer att löpa 2014–2020. Vi befinner oss därför i ett glapp mellan programperioderna. Det har gjort att under innevarande år, 2014, har väldigt få projekt startat. Det beror dels på att det nya regelverket inte är klart, dels på att pågående projekt från den föregående programperioden är under avslutande.

Herr talman! Sverigedemokraternas förslag om att öka resurserna till landsbygden är därför en chimär som inte skulle få någon praktisk effekt om det genomfördes och beslutades om i denna kammare. Det är endast ett sätt för Sverigedemokraterna att bedriva en rasistisk politik genom att ställa grupper mot varandra och försvåra för integration på landsbygden i Sverige.

Överläggningen var härmed avslutad.
(Beslut fattades under § 8.)

§ 3 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2013

Socialutskottets betänkande 2014/15:SoU2

Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2013 (skr. 2013/14:240)
föredrogs.

Andre vice talmannen konstaterade att ingen talare var anmäld.
(Beslut fattades under § 8.)

§ 4 Justering av protokoll

Protokollen för den 12 och 13 november justerades.

§ 5 Utökning av antalet suppleanter

Valberedningen hade, enligt ett till kammaren inkommet protokollsutdrag, tillstyrkt att antalet suppleanter skulle utökas enligt följande:

Kammaren medgav dessa utökningar.

§ 6 Val av extra suppleanter

Val av extra suppleanter i vissa utskott företogs.

Kammaren valde i enlighet med valberedningens förslag till

suppleant i trafikutskottet

Gunnar Hedberg (M)

suppleant i arbetsmarknadsutskottet

Lars Mejern Larsson (S)

§ 7 Ärenden för hänvisning till utskott

Följande dokument hänvisades till utskott:

EU-dokument

KOM(2014) 713 till socialförsäkringsutskottet

Åttaveckorsfristen för att avge ett motiverat yttrande skulle gå ut *den 27 januari 2015*.

Ajournering

Kammaren beslutade kl. 15.16 på förslag av andre vice talmannen att ajournera förhandlingarna till kl. 16.00 då votering skulle äga rum.

Återupptagna förhandlingar

Förhandlingarna återupptogs kl. 16.00.

§ 8 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde

FiU1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna

Punkt 1 (Riktlinjerna för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken (avsnitt 2))

1. utskottet

2. res. 1 (M, C, FP, KD)

3. res. 2 (SD)

Förberedande votering:

134 för res. 1

49 för res. 2

152 avstod

14 frånvarande

Kammaren biträdde res. 1.

Huvudvotering:

153 för utskottet

182 för res. 1

14 frånvarande

Kammaren biföll res. 1.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 108 S, 1 M, 24 MP, 20 V

För res. 1: 79 M, 49 SD, 22 C, 17 FP, 15 KD

Frånvarande: 5 S, 4 M, 1 MP, 1 V, 2 FP, 1 KD

Cecilia Magnusson (M) anmälde att hon avsett att rösta nej men markerats ha röstat ja.

Punkt 2 (Rambeslutet – utgiftstak, utgiftsramar och inkomsterna på statens budget (avsnitt 3 samt bil. 2, 4, 6 och 8))

1. utskottet

2. res. 3 (M, C, FP, KD)

3. res. 4 (SD)

Förberedande votering:

134 för res. 3

49 för res. 4

151 avstod

15 frånvarande

Kammaren biträdde res. 3.

Jakop Dalunde (MP) anmälde att han avsett att avstå från att rösta men markerats som frånvarande.

Huvudvotering:

152 för utskottet

183 för res. 3

14 frånvarande

Kammaren biföll res. 3.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 108 S, 24 MP, 20 V

För res. 3: 80 M, 49 SD, 22 C, 17 FP, 15 KD

Frånvarande: 5 S, 4 M, 1 MP, 1 V, 2 FP, 1 KD

Övriga punkter

Kammaren biföll utskottets förslag.

FiU11 Höständringsbudget för 2014

1. utskottet

2. res. (SD)

Votering:

286 för utskottet

49 för res.

14 frånvarande

Kammaren biföll utskottets förslag.

Partivis fördelning av rösterna:

För utskottet: 108 S, 80 M, 24 MP, 22 C, 20 V, 17 FP, 15 KD

För res.: 49 SD

Frånvarande: 5 S, 4 M, 1 MP, 1 V, 2 FP, 1 KD

SoU2 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2013

Kammaren biföll utskottets förslag.

Följande dokument anmäldes och bordlades:

Skatteutskottets betänkanden

2014/15:SkU10 Ny instansordning för inrättande av exportbutik på flygplats

2014/15:SkU6 Minskat svartarbete i byggbranschen

2014/15:SkU7 Förbättringar av husavdragets fakturamodell

Anf. 122 TALMANNEN:

Hela planeringen för kammarens hantering av kommande utgiftsområden kommer att göras om för att utskotten ska få mer tid att bereda sina utgiftsområden.

I början av nästa vecka kommer den nya planen att fastställas. Syftet är att kammaren ska bli klar med budgeten före jul. Det kan innebära att sammanträden i kammaren kan komma att planeras in även under lördagar och söndagar.

§ 10 Kammaren åtskildes kl. 16.09.

Förhandlingarna leddes

av förste vice talmannen från sammanträdets början till och med § 1 anf. 42 (delvis),

av andre vice talmannen därefter till och med § 1 anf. 87 (delvis),

av förste vice talmannen därefter till och med § 2 anf. 116 (delvis),

av andre vice talmannen därefter till ajourneringen kl. 15.16 och

av talmannen därefter till sammanträdets slut.

Vid protokollet

ANDERS NORIN

/Eva-Lena Ekman

Innehållsförteckning

§ 1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna	1
Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU1	1
Anf. 1 ANNA KINBERG BATRA (M)	1
Anf. 2 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	4
Anf. 3 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	5
Anf. 4 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	5
Anf. 5 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	6
Anf. 6 ULLA ANDERSSON (V) replik	7
Anf. 7 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	7
Anf. 8 ULLA ANDERSSON (V) replik	8
Anf. 9 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	8
Anf. 10 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	9
Anf. 11 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	9
Anf. 12 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	10
Anf. 13 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	10
Anf. 14 OSCAR SJÖSTEDT (SD)	11
Anf. 15 ULLA ANDERSSON (V) replik	13
Anf. 16 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	14
Anf. 17 ULLA ANDERSSON (V) replik	15
Anf. 18 OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	15
Anf. 19 EMIL KÄLLSTRÖM (C)	16
Anf. 20 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	19
Anf. 21 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	20
Anf. 22 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	20
Anf. 23 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	20
Anf. 24 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	21
Anf. 25 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	21
Anf. 26 JANINE ALM ERICSON (MP) replik	22
Anf. 27 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	22
Anf. 28 ULLA ANDERSSON (V) replik	23
Anf. 29 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	23
Anf. 30 ULLA ANDERSSON (V) replik	24
Anf. 31 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	25
Anf. 32 ERIK ULLENHAG (FP)	25
Anf. 33 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	28
Anf. 34 ERIK ULLENHAG (FP) replik	29
Anf. 35 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	29
Anf. 36 ERIK ULLENHAG (FP) replik	29
Anf. 37 ULLA ANDERSSON (V) replik	30
Anf. 38 ERIK ULLENHAG (FP) replik	31
Anf. 39 ULLA ANDERSSON (V) replik	32
Anf. 40 ERIK ULLENHAG (FP) replik	32

Anf. 41	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	33
Anf. 42	ERIK ULLENHAG (FP) replik	33
Anf. 43	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	34
Anf. 44	ERIK ULLENHAG (FP) replik	34
Anf. 45	JAKOB FORSSMED (KD)	35
Anf. 46	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	38
Anf. 47	JAKOB FORSSMED (KD) replik	38
Anf. 48	Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	39
Anf. 49	JAKOB FORSSMED (KD) replik	39
Anf. 50	ULLA ANDERSSON (V) replik	40
Anf. 51	JAKOB FORSSMED (KD) replik	40
Anf. 52	ULLA ANDERSSON (V) replik	41
Anf. 53	JAKOB FORSSMED (KD) replik	41
Anf. 54	JÖRGEN HELLMAN (S)	42
Anf. 55	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	44
Anf. 56	JÖRGEN HELLMAN (S) replik	45
Anf. 57	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	45
Anf. 58	JÖRGEN HELLMAN (S) replik	46
Anf. 59	ANDRE VICE TALMANNEN	46
Anf. 60	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	46
Anf. 61	JANINE ALM ERICSON (MP)	46
Anf. 62	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	49
Anf. 63	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	50
Anf. 64	OSCAR SJÖSTEDT (SD) replik	50
Anf. 65	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	51
Anf. 66	JAKOB FORSSMED (KD) replik	51
Anf. 67	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	52
Anf. 68	JAKOB FORSSMED (KD) replik	52
Anf. 69	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	52
Anf. 70	ERIK ULLENHAG (FP) replik	53
Anf. 71	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	53
Anf. 72	ERIK ULLENHAG (FP) replik	54
Anf. 73	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	54
Anf. 74	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	55
Anf. 75	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	56
Anf. 76	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	56
Anf. 77	JANINE ALM ERICSON (MP) replik	57
Anf. 78	ULLA ANDERSSON (V)	57
Anf. 79	JAKOB FORSSMED (KD) replik	60
Anf. 80	ULLA ANDERSSON (V) replik	61
Anf. 81	JAKOB FORSSMED (KD) replik	61
Anf. 82	ULLA ANDERSSON (V) replik	62
Anf. 83	ERIK ULLENHAG (FP) replik	62
Anf. 84	ULLA ANDERSSON (V) replik	63
Anf. 85	ERIK ULLENHAG (FP) replik	64
Anf. 86	ULLA ANDERSSON (V) replik	64
Anf. 87	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	65
Anf. 88	ULLA ANDERSSON (V) replik	65
Anf. 89	EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	66

Anf. 90 ULLA ANDERSSON (V) replik	67
Anf. 91 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S)	67
Anf. 92 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	70
Anf. 93 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	71
Anf. 94 ANNA KINBERG BATRA (M) replik	71
Anf. 95 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	72
Anf. 96 ERIK ULLENHAG (FP) replik	72
Anf. 97 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	73
Anf. 98 ERIK ULLENHAG (FP) replik	73
Anf. 99 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	74
Anf. 100 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	75
Anf. 101 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	75
Anf. 102 EMIL KÄLLSTRÖM (C) replik	75
Anf. 103 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	76
Anf. 104 JAKOB FORSSMED (KD) replik	77
Anf. 105 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	77
Anf. 106 JAKOB FORSSMED (KD) replik	78
Anf. 107 Finansminister MAGDALENA ANDERSSON (S) replik	78
Anf. 108 PER ÅSLING (C)	79
Anf. 109 JESSICA POLFJÄRD (M)	80
Anf. 110 DAVID LÅNG (SD)	83
Anf. 111 MATS PERSSON (FP)	86
Anf. 112 ARON MODIG (KD)	87
Anf. 113 LEIF JAKOBSSON (S)	89
Anf. 114 RASMUS LING (MP)	91
Anf. 115 EMMA WALLRUP (V)	93
(Beslut fattades under § 8.)	95
§ 2 Höständringsbudget för 2014	96
Finansutskottets betänkande 2014/15:FiU11	96
Anf. 116 DENNIS DIOUKAREV (SD)	96
Anf. 117 BÖRJE VESTLUND (S)	97
Anf. 118 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M)	97
Anf. 119 BÖRJE VESTLUND (S) replik	98
Anf. 120 JONAS JACOBSSON GJÖRTLER (M) replik	98
Anf. 121 HÅKAN SVENNELING (V)	99
(Beslut fattades under § 8.)	99
§ 3 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2013	100
Socialutskottets betänkande 2014/15:SoU2	100
(Beslut fattades under § 8.)	100
§ 4 Justering av protokoll	100

§ 5 Utökning av antalet suppleanter	100
§ 6 Val av extra suppleanter	100
§ 7 Ärenden för hänvisning till utskott	100
Ajournering	101
Återupptagna förhandlingar	101
§ 8 Beslut om ärenden som slutdebatterats vid dagens sammanträde	101
FiU1 Utgiftsramar och beräkning av statsinkomsterna	101
FiU11 Höständringsbudget för 2014	102
SoU2 Redovisning av fördelning av medel från Allmänna arvsfonden under budgetåret 2013	102
§ 9 Bordläggning	103
Anf. 122 TALMANNEN	103
§ 10 Kammaren åtskildes kl. 16.09	103